

Σχεδιάζω το μέλλον μου

Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Συντονισμός - Εποπτεία:

- Δρ Χρυσούλα Κοσμίδου - Hardy,
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Πρόεδρος του Τομέα ΣΕΠ, Σύμβουλος Ε.Π. (Msc).
- Δρ Νίκος Ηλιάδης,
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Μέλος του Τομέα ΣΕΠ, Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. (Msc).

Συγγραφική Ομάδα της αρχικής έκδοσης:

1. Βάγгер Αικατερίνη, Msc στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό.
2. Δρ Βουτσαδάκη Αντωνία, Σημειολογία της εικόνας και του κειμένου.
3. Ηλιοπούλου Παναγιώτα, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό.
4. Καραμέτου Ελένη, Msc στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό.
5. Κρασσάς Στέλιος, Msc στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό.
6. Δρ Κεδράκα Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού.
7. Παΐσοπούλου Νίκη, Msc Ηλεκτρονικού Αυτοματισμού.
8. Παπαπαναγιώτου Γιώργος, Msc Ηλεκτρονικού Αυτοματισμού.
9. Παύλου Γεωργία, Msc στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό.
10. Ρέππα Ειρήνη, Msc στις Επιστήμες της Αγωγής.
11. Τροκούδη Νάσια, Καθηγήτρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής Υπ. Παιδείας Κύπρου.
12. Φωτιάδου - Ζαχαρίου Τερέζα, DEA στη Γαλλική Φιλολογία.

Στην παρούσα έκδοση, με την παραπάνω συγγραφική ομάδα συνεργάστηκαν οι ακόλουθοι:

1. Μαστοράκη Έλενα, MASW, Εκπαιδευτικός Δ.Ε., Υπεύθυνη γραφείου ΣΕΠ Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Αιγάλεω.
2. Αλιφεροπούλου Μαρία, Φιλολόγος, Εκπαιδευτικός Δ.Ε., Υπεύθυνη γραφείου ΣΕΠ Πεύκης.
3. Γραμμένος Νικόλαος, Πληροφορικός, Εκπαιδευτικός Δ.Ε., Msc Δίκτυα - Τηλεπικοινωνίες και Msc Διοίκηση Τεχνολογικών Συστημάτων, αποσπασμένος στο Π.Ι.
4. Καλογεροπούλου Μαρία, Εκπαιδευτικός Δ.Ε., Αναπληρώτρια Δ/τρια ΣΕΠΕΔ, Υπ.Π.Δ.Β.Μ.Θ.
5. Παπαδοπούλου Όλγα, Φιλολόγος, Εκπαιδευτικός Δ.Ε., Msc στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό.
6. Καρντόζο Ντε Μπρίτο Ιζαμπέλ, Καθηγήτρια Γαλλικών, Εκπαιδευτικός Δ.Ε., D.E.A. στη Γλωσσολογία, αποσπασμένη στο Π.Ι.

Καλλιτεχνική Επιμέλεια:

OISolutions
Βάσια Ζαρουχλιώτη, Άρης Ντάτσης
www.OIsolutions.gr

Εξώφυλλο: Νίκος Παγώνης

Φιλολογική Επιμέλεια: Αλιφεροπούλου Μαρία, Παπαδοπούλου Όλγα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

Η επανέκδοση του παρόντος βιβλίου πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας
Υπολογιστών & Εκδόσεων «Διόφαντος» μέσω ψηφιακής μακέτας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σχεδιάζω το μέλλον μου

Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Α' ΕΠΑ.Λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	7
Μαθαίνω το Σήμερα, διερευνώ το Αύριο	9
Δραστηριότητα 1η: Οι νέοι σχεδιάζουν... Οι Σύμβουλοι Προσανατολισμού εκφράζουν απόψεις	10

Η προσωπικότητά μας, κλειδί για τα σχέδια και τις αποφάσεις μας	12
Δραστηριότητα 2η: Οι εργασιακές - επαγγελματικές μας αξίες	14

Αναπτύσσομαι δια βίου...	17
Δραστηριότητα 3η: Συμμετέχω, προσπαθώ, εξελίσσομαι	21
Δραστηριότητα 4η: Μηνύματα των καιρών	22

Το εργασιακό περιβάλλον στον 21ο αιώνα	23
Δραστηριότητα 5η: Τα στατιστικά στοιχεία μιλούν	26

Το ζήτημα της ανεργίας: αντιμετωπίζεται;	27
Δραστηριότητα 6η: Εργασία, Ανεργία, Εκπαίδευση	30
Δραστηριότητα 7η: Η Ανεργία έχει γεωγραφική καταγωγή, φύλο και ηλικία	32
Δραστηριότητα 8η: Ψάχνω στις μικρές αγγελίες	34

Σήμερα στο σχολείο, αύριο στην αγορά εργασίας: ένας εργαζόμενος και μια εργαζόμενη που συνεχώς μαθαίνουν και εξελίσσονται	37
Δραστηριότητα 9η: Σύνταξη βιογραφικού σημειώματος	43
Δραστηριότητα 10η: Σενάριο Προσομοίωσης μιας Συνέντευξης	49
Υποδείγματα: Επιστολής, Βιογραφικού	50

Σπουδές και εργασία χωρίς σύνορα	52
Δραστηριότητα 11η: Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης	57
Δραστηριότητα 12η: Σπουδές και εργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση	58

Οι εκπαιδευτικές και επαγγελματικές αποφάσεις	59
Δραστηριότητα 13η: Τρόποι λήψης απόφασης	60
Δραστηριότητα 14η: Τι μας επηρεάζει στις επιλογές μας	61

Παίρνοντας εκπαιδευτικές και επαγγελματικές αποφάσεις	62
Δραστηριότητα 15η: Είναι οι αποφάσεις πάντα εύκολες;	64

Το Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα με μια ματιά	68
Δραστηριότητα 16η: Διερεύνηση του εκπαιδευτικού συστήματος	71
Δραστηριότητα 17η: Υποτροφίες	74
Δραστηριότητα 18η: Οι στόχοι μου	75

Τι μας χωρίζει, τι μας ενώνει...	76
Δραστηριότητα 19η: Η διαφορετικότητα στην καθημερινή ζωή	78
Δραστηριότητα 20η: Η διαφορετικότητα στην εργασία	79

Ταξινόμηση επαγγελμάτων	81
Δραστηριότητα 21η: «Εξοικειώνομαι με τις ταξινομήσεις επαγγελμάτων»	87

Γλωσσάρι	94
-----------------------	----

Χρήσιμες διευθύνσεις και τηλέφωνα	99
--	----

Βιβλιογραφία	107
---------------------------	-----

Βιβλιογραφικές πηγές	109
-----------------------------------	-----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός, ως εκπαιδευτική δραστηριότητα, επιδιώκει να σας βοηθήσει να διερευνήσετε πλευρές του εαυτού σας, να πάρετε αποφάσεις σχετικά με την επιλογή κατεύθυνσης στις Β΄ και Γ΄ τάξεις Γενικού Λυκείου και να αναζητήσετε εκπαιδευτικές διεξόδους μετά το Γενικό Λύκειο. Έτσι, θα είστε σε θέση να οργανώσετε όσο το δυνατόν καλύτερα αρχικά την προσωπική σας πορεία στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, αλλά και τη μελλοντική σας σταδιοδρομία σε μια διευρυμένη αγορά εργασίας (ευρωπαϊκή, παγκόσμια), παρακολουθώντας κριτικά τις συνθήκες που επικρατούν σ' έναν ταχύτατα μεταβαλλόμενο κόσμο.

Το Πρόγραμμα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού στη Γ΄ Γυμνασίου είχε ως στόχο να σας διευκολύνει στη διερεύνηση της προσωπικότητάς σας και στη διαδικασία **λήψης απόφασης** καθώς η δεξιότητα λήψης απόφασης μαζί με τη δυνατότητα **κριτικής ανάγνωσης** της πληροφορίας και την **αυτογνωσία** είναι οι βάσεις πάνω στις οποίες στηρίζονται γενικότερα οι επιλογές των ατόμων.

Βασικός στόχος του βιβλίου που κρατάτε στα χέρια σας είναι η υποστήριξη της προσπάθειάς σας να πάρετε εκπαιδευτικές και πρώτες επαγγελματικές αποφάσεις και να σχεδιάσετε όσο καλύτερα γίνεται την πορεία ζωής σας. Βρίσκεστε ήδη στην Α΄ τάξη Γενικού Λυκείου, γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, και σε αυτή τη φάση μέσα από τις σελίδες του βιβλίου, δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στη σύνδεση των χαρακτηριστικών του ατόμου με το χώρο της εργασίας, όπως αυτός διαμορφώνεται στη σημερινή εποχή. Το περιεχόμενο του βιβλίου είναι χωρισμένο σε κεφάλαια καθένα από τα οποία επικεντρώνεται σε θέματα που επηρεάζουν το σχεδιασμό της πορείας ενός ατόμου. Σε κάθε κεφάλαιο, μετά από μια σύντομη εισαγωγή, ακολουθούν δραστηριότητες στις οποίες δίνεται η ευκαιρία για προβληματισμό αλλά και για διερεύνηση πτυχών της προσωπικότητάς σας, των επιλογών σας και της μορφής συμμετοχής σας ως πολιτών και ως ενεργών μελών της σύγχρονης κοινωνίας.

Στα κεφάλαια 1-3 δίνεται η δυνατότητα να στρέψετε το φακό στον εαυτό σας και να διερευνήσετε πλευρές του. Στα επόμενα τέσσερα κεφάλαια (4-7) διερευνώνται θέματα που σχετίζονται με την αγορά εργασίας και τις ευκαιρίες εκπαιδευτικής και επαγγελματικής κινητικότητας, ώστε να γνωρίσετε καλύτερα το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον που σας αγκαλιάζει και επηρεάζει τα σχέδιά σας. Στη συνέχεια, τα κεφάλαια 8 & 9 αφιερώνονται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τους παράγοντες που συμβάλλουν στη διαμόρφωση των επιλογών σας. Η διερεύνηση των ευκαιριών που προσφέρονται στο εκπαιδευτικό σύστημα, όπως κάθε φορά αυτό διαμορφώνεται, είναι το θέμα του 10ου κεφαλαίου. Στη συνέχεια το 11ο κεφάλαιο επικεντρώνεται στην εμπειρία σας να συνυπάρχετε, να επικοινωνείτε και να συνεργάζεστε καταρχήν στο σχολείο ή/και στο κοινωνικό σας περιβάλλον και αργότερα στον επαγγελματικό σας χώρο με άτομα διαφορετικά από εσάς και όμως πολύτιμα για εσάς. Το κεφάλαιο 12 σας ενημερώνει περισσότερο για τον τρόπο με τον οποίο μπορείτε να αξιοποιήσετε ερωτηματολόγια και τεστ που αφορούν στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Τέλος, στο Παράρτημα του βιβλίου, θα βρείτε πληροφορίες και διευθύνσεις οι οποίες μπορούν να σας φανούν χρήσιμες, όταν αναζητάτε συγκεκριμένα εκπαιδευτικά και επαγγελματικά στοιχεία. Η γλώσσα του βιβλίου -ανάμεσα στα άλλα- έχει δύο χαρακτηριστικά. Συχνά χρησιμοποιείται το δεύτερο ενικό ή δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο στην προσπάθεια μιας αμεσότερης και πιο προσωπικής επικοινωνίας, στοιχείο που έτσι και αλλιώς χαρακτηρίζει τις υπηρεσίες Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Επίσης χρησιμοποιείται η διπλή γραφή ως προς το γένος, μια και τα κείμενα αναφέρονται σε κορίτσια και σε αγόρια ισότιμα.

Όπως θα διαπιστώσετε καθώς αξιοποιείτε το υλικό του βιβλίου, έχει καταβληθεί προσπάθεια να δοθούν ποικίλα ερεθίσματα σχετικά με θέματα που διαμορφώνουν το σχέδιο ζωής ενός νεαρού ατόμου. Όμως είναι προσωπική ευθύνη, για τον καθένα από εσάς ξεχωριστά, το πώς αυτά θα αξιοποιηθούν και αν θα χρησιμοποιηθούν στο σχεδιασμό της προσωπικής σας πορείας.

ΜΑΘΑΙΝΩ ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ, ΔΙΕΡΕΥΝΩ ΤΟ ΑΥΡΙΟ

Είναι γνωστό ότι η ηλικία 15-18 ετών είναι μια σημαντική περίοδος στη ζωή του ατόμου καθώς δεν χαρακτηρίζεται μόνο από μεγάλες αναπτυξιακές αλλαγές (π.χ. σωματικές, νοητικές, συναισθηματικές, κοινωνικές κ.ά.), αλλά και γιατί οι νέοι αυτής της ηλικίας καλούνται να κάνουν σχέδια και να πάρουν αποφάσεις για τη μελλοντική τους πορεία. Ο σχεδιασμός της προσωπικής πορείας και η λήψη σχετικών αποφάσεων δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα στιγμιαίας σκέψης ή «της τελευταίας στιγμής» (π.χ. κάποιος/α αποφασίζει για την κατεύθυνση που θα ακολουθήσει τη στιγμή που από το σχολείο του/της ζητάνε να το δηλώσει). Τα σχέδια και οι σκέψεις που κάνουμε για το μέλλον σχετίζονται με την προσωπικότητά μας, τις εμπειρίες μας και τον τρόπο ζωής μας ενώ παράλληλα, λειτουργούν ως κινητήρια δύναμη για να πετύχουμε τους στόχους μας. Οι εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές συνδέονται με τα γενικότερα σχέδια για τη ζωή μας αλλά και τις ευκαιρίες και συνθήκες που επικρατούν στην εποχή που ζούμε.

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός δεν είναι ένα στιγμιαίο γεγονός, αλλά μια συνεχής διαδικασία, μια σειρά επιλογών και αποφάσεων. Υπάρχουν βέβαια κάποια στάδια, κρίσιμα για την επαγγελματική απόφαση, που πρέπει να αξιοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Τίποτα όμως δεν τελειώνει οριστικά μια δεδομένη στιγμή. Υπάρχουν πάντα καινούργιες ευκαιρίες και δυνατότητες προσαρμογών, όταν μια προηγούμενη απόφασή μας δεν έχει φέρει το αποτέλεσμα που επιθυμούσαμε. Γι' αυτό χρειάζεται να είμαστε σε θέση να μαθαίνουμε από την εμπειρία μας, να είμαστε σε εγρήγορση και να γνωρίζουμε πώς να αξιοποιούμε τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ευκαιρίες που μας παρουσιάζονται, ώστε να εναρμονίζουμε τις δυνατότητές μας με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1η

Οι νέοι σχεδιάζουν...
Οι Σύμβουλοι
Προσανατολισμού εκφράζουν
απόψεις...

Στη δραστηριότητα αυτή παραθέτουμε από την αριστερή πλευρά της σελίδας κάποιες περιπτώσεις νέων ανθρώπων που κάνουν συγκεκριμένες σκέψεις για τις σπουδές ή το επάγγελμά τους. Από τη δεξιά πλευρά της σελίδας παρατίθενται απόψεις από συμβούλους Επαγγελματικού Προσανατολισμού οι οποίοι οφείλουν να γνωρίζουν καλύτερα τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας. Προσπαθήστε να αντιστοιχίσετε τις απόψεις που θα ταίριαζαν περισσότερο στην κάθε περίπτωση νέου/ας που αναφέρεται παρακάτω:

Σκέψεις - σχέδια:

α. Η Γεωργία σκέφτεται: Εδώ και τρία χρόνια εργάζομαι ως οικονομολόγος σε μια τράπεζα. Σε γενικές γραμμές, είμαι ευχαριστημένη από τη δουλειά μου. Βλέπω, όμως, ότι αν θέλω να γίνω υψηλό διευθυντικό στέλεχος θα χρειαστεί να παρακολουθήσω ειδικά σεμινάρια και να μάθω άλλη μια ξένη γλώσσα. Έτσι, έδωσα εξετάσεις και παρακολουθώ ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο Πανεπιστήμιο και συγχρόνως, έβαλα στόχο ότι σε τρία χρόνια θα έχω πάρει πτυχίο στη δεύτερη ξένη γλώσσα που μαθαίνω. Το πρόγραμμά μου είναι πολύ «βαρύ», αυτός είναι όμως, ο μόνος τρόπος για να έχω καλύτερη επαγγελματική εξέλιξη.

γ. Ο Δημήτρης σκέφτεται: Με το Γιάννη σπουδάσαμε μαζί οικονομικές επιστήμες στο Πανεπιστήμιο και ήμασταν «κολλητοί», γιατί μας άρεσαν ακριβώς τα ίδια πράγματα. Σήμερα, εγώ είμαι διευθυντής σε ένα μεγάλο λογιστικό γραφείο, ενώ ο φίλος μου ο Γιάννης είναι διοικητής αλυσίδας super market και θεωρείται πολύ επιτυχημένος στον τομέα του. Αναρωτιέμαι πώς έγινε να ακολουθήσουμε τόσο διαφορετικά επαγγέλματα;

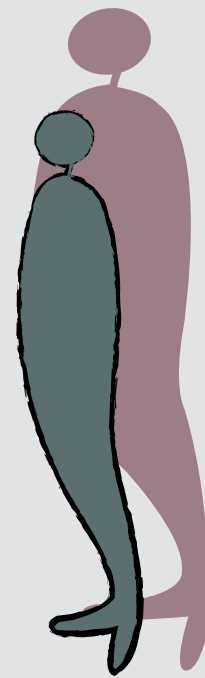
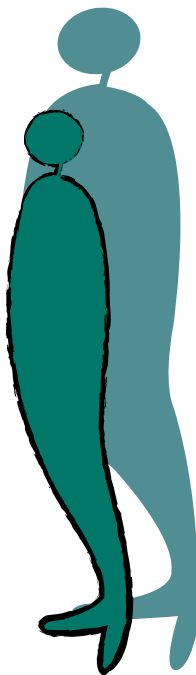
ε. Η Νίκη σκέφτεται: Είμαι στο Β' έτος του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής και θέλω να ειδικευτώ στην εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές ανάγκες. Για φέτος το καλοκαίρι μου πρότειναν μια εθελοντική δουλειά σε κατασκήνωση στην Αγγλία, όπου φιλοξενούνται παιδιά με κινητικά προβλήματα. Είναι κάτι που θα μου άρεσε να κάνω, σκέφτομαι όμως, αν αυτό θα μου φανεί χρήσιμο στο μέλλον: ή απλώς θα είναι μια ενδιαφέρουσα απασχόληση γι' αυτό το καλοκαίρι.

ζ. Ο Ανδρέας σκέφτεται: Πάντα ήθελα να γίνω δικηγόρος, αλλά τελευταία μου αρέσει και η δουλειά του δημοσιογράφου. Φέτος, πρέπει να συμπληρώσω το μηχανογραφικό, αλλά δεν ξέρω τι μου ταιριάζει και ποιο επάγγελμα πρέπει να διαλέξω.

β. Ο Στέφανος σκέφτεται: Βλέπω συνέχεια να εμφανίζονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), στις Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠ.Σ.) νέα τμήματα και νέες ειδικότητες, που δεν ξέρω τι σημαίνουν και σε τι επαγγέλματα οδηγούν. Πώς να διαλέξω, τι να σπουδάσω;

δ. Η Κατερίνα σκέφτεται: Σπούδασα γραφιστικές τέχνες και όταν άρχισα να εργάζομαι ως γραφίστρια, χρειαζόταν απλώς να ξέρω καλό σχέδιο και να έχω δημιουργική φαντασία. Σήμερα στη δουλειά μου είναι απαραίτητη η χρήση νέων τεχνολογικών μέσων και προγραμμάτων. Χρειάζεται να παρακολουθήσω επιμορφωτικά σεμινάρια σχετικά με τη χρήση συγκεκριμένων προγραμμάτων λογισμικού και εφαρμογών στον Η/Υ καθώς ο Η/Υ σήμερα αποτελεί βασικό εργαλείο για τη δουλειά μου.

στ. Ο Γιώργος σκέφτεται: Πριν από μερικά χρόνια ήμουν υπάλληλος γραφείου σε μια ιδιωτική εταιρεία, αλλά πάντα μου άρεσαν οι αγροτικές δουλειές. Το Σαββατοκύριακα άρχισα να καλλιεργώ, από κόμπυ, ένα μικρό θερμοκήπιο που είχα στο χωριό μου. Η παραγωγή μου πήγε πολύ καλά, τα προϊόντα μου είχαν μεγάλη ζήτηση, και έτσι σκέφτομαι να αφήσω τη δουλειά στην εταιρεία και να ασχοληθώ επαγγελματικά με τις βιολογικές καλλιέργειες.

Σχόλια - προτάσεις:

1. Οι άνθρωποι δεν είναι φτιαγμένοι για ένα μόνον επάγγελμα. Διαθέτουν ποικιλία χαρακτηριστικών, που συνδυάζονται με πολλούς τρόπους και ταιριάζουν σε πολλά επαγγέλματα. Αυτό βέβαια, με κανέναν τρόπο δε σημαίνει ότι δε χρειάζεται να γνωρίσουν όσο το δυνατόν καλύτερα τον εαυτό τους και τα επαγγέλματα, προκειμένου να βρουν τι τους ταιριάζει περισσότερο. Η προσωπικότητα, όμως, των ανθρώπων έχει πολλές πτυχές και διαστάσεις, οι συνδυασμοί των οποίων επιτρέπουν στο άτομο να μπορεί να επιτύχει σε παραπάνω από έναν επαγγελματικό τομέα.

2. Η επιδίωξη απόκτησης ποικίλων εμπειριών, έχει μεγάλη σημασία τόσο για την εκλογή επαγγέλματος, όσο και για την επαγγελματική επιτυχία. Λέγοντας εμπειρία εννοούμε την ενασχόλησή μας με διάφορα αντικείμενα, καθώς και την εργασία, αμβιβόμενη ή μη, σε ποικίλους εργασιακούς χώρους. Η εμπειρία δίνει την ευκαιρία στα νέα άτομα να βιώσουν μια δουλειά και να αποκτήσουν μια ρεαλιστική εικόνα για τις διάφορες όψεις ενός επαγγέλματος. Έτσι, οι νέοι αποκτούν τις γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες, τις οποίες μπορούν να μεταφέρουν σε οποιοδήποτε επάγγελμα ασκήσουν. Σήμερα είναι γνωστό ότι οι επιχειρήσεις δύσκολα προσλαμβάνουν κάποιον που δεν έχει προηγούμενη εμπειρία. Επίσης, πολλά πανεπιστήμια του εξωτερικού θεωρούν την επαγγελματική εμπειρία απαραίτητη για να δεχτούν ένα νέο για μεταπτυχιακές σπουδές, γιατί η εμπειρία διευκολύνει να εμπεδωθούν οι θεωρητικές γνώσεις.

3. Οι σπουδές σε έναν τομέα έχουν μεγάλη σημασία για τη σταδιοδρομία, αλλά δεν είναι ο μοναδικός παράγοντας που καθορίζει την επαγγελματική δραστηριότητα κι ανάπτυξη. Η επαγγελματική εξέλιξη ενός ανθρώπου εξαρτάται από τις εκάστοτε ευκαιρίες και την αγορά εργασίας, σε συνδυασμό με τα σχέδια και τη θέλησή του. Πολύ συχνά, άνθρωποι που έχουν κάνει τις ίδιες σπουδές ακολουθούν εντελώς διαφορετικές σταδιοδρομίες.

4. Στην εποχή μας η ετοιμότητα για εξέλιξη, μάθηση και αλλαγή πρέπει να διακρίνει κάθε άτομο. Η επιλογή σπουδών ή επαγγέλματος δεν είναι δεσμευτική πλέον για το άτομο. Αντίθετα, είναι θεμιτό να προσαρμοζόμαστε με ευελιξία στις εσωτερικές μας αλλαγές αλλά και στις εξελίξεις του οικονομικού και κοινωνικού μας περιβάλλοντος, αρκεί η όποια αλλαγή να γίνεται ύστερα από προσεκτική μελέτη της κατάστασης, και αφού το άτομο υπολογίσει τα εφόδια που διαθέτει, καθώς και τις φιλοδοξίες του, πάντα σε συνάρτηση με τις ευκαιρίες που υπάρχουν.

5. Η συνεχής ενημέρωση για τις εξελίξεις στις σπουδές, επαγγέλματα, και στην αγορά εργασίας, μέσα από αυτοενημέρωση, παρακολούθηση ενημερωτικών σεμιναρίων, βελτίωση των προσόντων κ.τ.λ., είναι ο παράγοντας κλειδί για την επαγγελματική επιτυχία. Οι γρήγορες αλλαγές στην τεχνολογία και στη γνώση γενικότερα, απαιτούν συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων.

6. Η ύπαρξη μελλοντικών σχεδίων και στόχων αφορά και τους εργαζόμενους. Ο άνθρωπος αναζητά την εξέλιξη και αλλαγή για να νιώθει επαγγελματικά ικανοποιημένος και επιτυχημένος.

7. Η ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος και των αναλόγων ικανοτήτων είναι στοιχείο που διευκολύνει σημαντικά την επαγγελματική αποκατάσταση. Λέγοντας επιχειρηματικό πνεύμα εννοούμε τη διάθεση και τις ικανότητες να αξιοποιήσει κανείς τις γνώσεις και τις δεξιότητες που διαθέτει, σύμφωνα με τις εκάστοτε τάσεις και εξελίξεις στην αγορά εργασίας ώστε να αποφέρουν μεγαλύτερο οικονομικό και προσωπικό όφελος.

Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΜΑΣ, ΚΛΕΙΔΙ ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

την καθημερινή μας ζωή βρισκόμαστε συνεχώς αντιμέτωποι με καταστάσεις που απαιτούν να κάνουμε ορισμένες επιλογές και να πάρουμε αποφάσεις. Οι αποφάσεις αυτές αφορούν διάφορα θέματα και κάποτε είναι πολύ σημαντικές, ενώ άλλοτε έχουν λιγότερη σημασία για το μέλλον μας.

Ιδιαίτερα οι επαγγελματικές μας επιλογές καθορίζουν την επαγγελματική μας πορεία, η οποία επηρεάζεται, λιγότερο ή περισσότερο, από τρία πράγματα: την προσωπικότητά μας, το περιβάλλον μας και το χαρακτήρα της εποχής που ζούμε. Καταρχάς, είναι σημαντικό να εντοπίσουμε ποιοι είμαστε, δηλαδή, πώς αισθανόμαστε, πώς σκεφτόμαστε, πώς αντιδρούμε και πώς επικοινωνούμε. Στην προσπάθεια αυτή ανακαλύπτουμε και το ποιοι θα θέλαμε να είμαστε. Επίσης είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε πώς το περιβάλλον και τα μηνύματα του εξωτερικού κόσμου επιδρούν στο χαρακτήρα μας και συχνά μας επηρεάζουν είτε θετικά είτε αρνητικά. Οφείλουμε να λαμβάνουμε υπόψη μας τα μηνύματα αυτά αλλά θα πρέπει να θυμόμαστε πως όσο μεγαλώνουμε αποκτούμε τη δύναμη να επιλέξουμε τελικά πώς θα είμαστε και προς τα πού θα κατευθυνθούμε αρκεί να το θέλουμε και να προσπαθήσουμε γι' αυτό.

Για να γνωρίσουμε καλύτερα τον εαυτό μας χρειάζεται να εξετάσουμε καταρχήν ποια εικόνα ή αντίληψη έχουμε για τον εαυτό μας, πώς αξιολογούμε τις δυνάμεις μας και τι πιστεύουμε ότι μπορούμε να καταφέρουμε. Το πώς αντιλαμβανόμαστε τον εαυτό μας επηρεάζει και τον τρόπο που νιώθουμε γι' αυτόν ή την *αυτοεκτίμησή* μας: τον βαθμό, δηλαδή, στον οποίο εκτιμούμε τον εαυτό μας. Η *αυτοεκτίμησή* μας επηρεάζεται αρχικά από τις εκτιμήσεις μας σχετικά με το πώς είμαστε σε σχέση με σημαντικά για μας πρότυπα, με το τι καταφέρνουμε μέσα από τις προσπάθειές μας, με το τι πιστεύουμε ότι περιμένουν οι άλλοι από μας και στη συνέχεια επηρεάζει τους στόχους μας και τα μελλοντικά μας σχέδια. Η χαμηλή αυτοεκτίμηση για κάποιες πλευρές του εαυτού μας επηρεάζει τόσο την πίστη μας, όσο και την προσπάθειά μας για εξέλιξη.

Τα *ενδιαφέροντα* δείχνουν την ιδιαίτερη προτίμησή μας για διάφορες δραστηριότητες, με άλλα λόγια με τι μας αρέσει να ασχολούμαστε. Για παράδειγμα σε ορισμένους αρέσει να ασχολούνται με μηχανήματα κάθε είδους, σ' άλλους να εργάζονται στο ύπαιθρο, να κατασκευάζουν πράγματα με τα χέρια τους, να βοηθούν τους συνανθρώπους τους, να αθλούνται, να ζωγραφίζουν, κ.ο.κ.

Αρχικά, μέσα από τις εμπειρίες και τις παραστάσεις μας, μαθαίνουμε να προτιμάμε κάποιες δραστηριότητες σε σχέση με κάποιες άλλες. Σιγά-σιγά, οι δραστηριότητες αυτές μετατρέπονται σε ενδιαφέροντα, τα οποία, συγχρόνως, μας οδηγούν να αποκτήσουμε μια σειρά από δεξιότητες.

Παράλληλα, για να είμαστε ευχαριστημένοι από τη δουλειά μας, ψάχνουμε για επαγγελματικές δραστηριότητες που είναι σχετικές με τα ενδιαφέροντά μας. Αυτό μας βοηθά να διευρύνουμε τις δυνατότητές μας, να εκφράζουμε τις απόψεις, τις στάσεις και τις αξίες μας και να αναλαμβάνουμε τους ρόλους που επιθυμούμε. Τα ενδιαφέροντα λοιπόν αποτελούν έναν από τους σημαντικούς παράγοντες στις επαγγελματικές μας επιλογές, διότι μας οδηγούν να προτιμήσουμε μια επαγγελματική κατεύθυνση από μια άλλη.

Επομένως τα ενδιαφέροντα και γενικότερα η προσωπικότητα, με όλα τα ιδιαίτερα εκείνα στοιχεία που χαρακτηρίζουν ένα άτομο, αποτελούν την πεμπτούσια, το «χρυσό κλειδί» δηλαδή τόσο για τα μελλοντικά σχέδιά του, όσο και για τις αποφάσεις του. Καταδεικνύεται, λοιπόν, η ιδιαίτερη σημασία της στήριξης των νέων έτσι, ώστε να αναπτύξουν θετική αυτοαντίληψη και υψηλή αυτοεκτίμηση, ιδιαίτερα σημαντικούς παράγοντες για την πορεία της αυτογνωσίας και της προσωπικής τους ανάπτυξης που επηρεάζουν άμεσα την εκδήλωση ενδιαφερόντων, στόχων, επιλογών σπουδών, επαγγελμάτων και ζωής. Χρειάζεται, τέλος, να τονιστεί το γεγονός ότι οι προτιμήσεις και τα ενδιαφέροντα αλλάζουν κατά τη διάρκεια της ζωής μας, ανάλογα με τις εμπειρίες που αποκτούμε και ανάλογα με τον τρόπο που τις αξιολογούμε.

Οι **αξίες** αποτελούν έναν ακόμη από τους παράγοντες οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί και καθοριστικοί για τις επιλογές που κάνει κάθε άτομο, τόσο στην προσωπική, όσο και στην κοινωνική και επαγγελματική του ζωή. Οι αξίες μας συνδέονται στενά με τη γενική εικόνα τους εαυτού μας και μας βοηθούν να προσδιορίσουμε τους στόχους που θέλουμε να πετύχουμε. Επομένως, ο προβληματισμός μας σχετικά με το θέμα των αξιών μας είναι μια απόφαση ενασχόλησης με τον εαυτό μας και συμβάλει στη βελτίωση της γνώσης μας γι' αυτόν.

Αξίες ονομάζουμε ένα σύνολο πεποιθήσεων στις οποίες αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία. Οι αξίες επηρεάζουν τη συμπεριφορά, τις αποφάσεις και τις επιλογές μας και κατά συνέπεια και την επαγγελματική μας κατεύθυνση.

Το σύστημα των αξιών του καθενός περιλαμβάνει τις προσωπικές και τις επαγγελματικές του αξίες. Οι επαγγελματικές ή εργασιακές μας αξίες συνδέονται στενά με το είδος της εργασίας που θέλουμε να κάνουμε. Είναι τα στοιχεία που προσδοκούμε να βρούμε και κατά συνέπεια αναζητούμε στις επαγγελματικές μας δραστηριότητες. Βέβαια, οι αξίες όπως και τα ενδιαφέροντα αλλάζουν και εξελίσσονται καθώς το άτομο μεγαλώνει. Οι αξίες μας επηρεάζονται τόσο από τα στοιχεία της προσωπικότητας και τις εμπειρίες μας όσο και από εξωτερικούς παράγοντες, όπως τις εκάστοτε κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, την κουλτούρα που κυριαρχεί σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο κ.ά.

Ι. Στη δραστηριότητα αυτή αναφέρονται οι πιο συνηθισμένες εργασιακές αξίες οι οποίες θα μπορούσαν να περιγραφούν όπως στον παρακάτω πίνακα. Σημειώστε με ένα ✓ πόσο σίγουροι/ες είστε ότι μπορείτε να κάνετε μια δουλειά στην οποία κυριαρχούν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά:

Θα ήθελα μια δουλειά τέτοια που ...		Δεν είμαι καθόλου σίγουρος /η ότι μπορώ	Είμαι λίγο σίγουρος /η ότι μπορώ	Είμαι αρκετά σίγουρος /η ότι μπορώ	Είμαι πάρα πολύ σίγουρος /η ότι μπορώ
Δόξα, Φήμη, Γόητρο	... να μπορεί να με κάνει διάσημο/η.	☐	☐	☐	☐
	... να νιώθω ότι έχω το θαυμασμό των άλλων.	☐	☐	☐	☐
	... να με κάνει να ξεχωρίσω κοινωνικά.	☐	☐	☐	☐
Ελεύθερος Χρόνος	... να αφήνει ανεπηρέαστη την προσωπική μου ζωή.	☐	☐	☐	☐
	... να με απασχολεί μόνο εντός του ωραρίου εργασίας.	☐	☐	☐	☐
	... να μου αφήνει χρόνο να ασχολούμαι με άλλα πράγματα.	☐	☐	☐	☐
Περιβάλλον Εργασίας	... να μου προσφέρει ένα χώρο εργασίας καθαρό και τακτοποιημένο.	☐	☐	☐	☐
	... να επικρατούν καλές σχέσεις ανάμεσα στους εργαζόμενους.	☐	☐	☐	☐
	... να μου παρέχει ένα μοντέρνο και πολιτισμένο περιβάλλον εργασίας.	☐	☐	☐	☐
Επαφή με ανθρώπους	... να με κάνει να νιώθω χρήσιμος/η σε άλλους ανθρώπους.	☐	☐	☐	☐
	... να με φέρνει σε επαφή με άλλους ανθρώπους.	☐	☐	☐	☐
	... να μου προσφέρει τη δυνατότητα να κάνω νέες γνωριμίες.	☐	☐	☐	☐

Δόξα, Φήμη, Γόητρο	<p>... να μου επιτρέπει να κερδίζω πραγματικά πολλά χρήματα.</p> <p>... να ανταμείβει το καλό αποτέλεσμα με αντίστοιχα υψηλό μισθό.</p> <p>... να μου επιτρέπει μια άνετη ζωή από οικονομική άποψη.</p>	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
Ελεύθερος Χρόνος	<p>... να μπορώ να εξελίσσομαι επαγγελματικά.</p> <p>... να μπορώ να αξιοποιήσω τις ικανότητες και τις γνώσεις μου.</p> <p>... να παρουσιάζονται συνεχώς καινούργια πράγματα που θα πρέπει να κάνω.</p>	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
Περιβάλλον Εργασίας	<p>... να μπορώ να δουλεύω ανεξάρτητα, χωρίς να μου λένε οι άλλοι τι να κάνω.</p> <p>... να μου επιτρέπει να εργάζομαι, κάθε φορά, με το ρυθμό και την ένταση που θέλω.</p> <p>... να μου παρέχει ανεξαρτησία ως προς τον τρόπο και τον τόπο εργασίας.</p>	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
Επαφή με ανθρώπους	<p>... να συνδέεται με συχνή αλλαγή τόπου διαμονής.</p> <p>... να μου δίνει την ευκαιρία να αλλάζω περιβάλλον.</p> <p>... να μου δίνει τη δυνατότητα να κάνω ταξίδια συχνά.</p>	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
Επαφή με ανθρώπους	<p>... να μου επιτρέπει να δίνω εντολές και οδηγίες.</p> <p>... να έχω υπό την εποπτεία μου άλλους εργαζόμενους.</p> <p>... να κατέχω υψηλή και υπεύθυνη θέση.</p>	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐

2. Στη συνέχεια, από τον παραπάνω πίνακα, να επιλέξετε τις τρεις πιο σημαντικές για σας εργασιακές-επαγγελματικές αξίες, οι οποίες θα θέλατε να ικανοποιούνται μέσα από μία πιθανή επαγγελματική επιλογή και να τις σημειώσετε στον παρακάτω πίνακα. Δίπλα σε κάθε αξία σημειώστε σε ποια επαγγέλματα νομίζετε ότι θα βρίσκατε αυτά τα στοιχεία. Προσπαθήστε να σκεφτείτε όσο πιο πολλές επαγγελματικές δραστηριότητες μπορείτε.

Επαγγελματικές αξίες. Τι θεωρώ σημαντικό σε μια δουλειά	Πιθανές επαγγελματικές δραστηριότητες
1.	
2.	
3.	

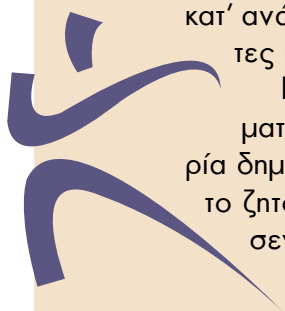
ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ...

Οι ικανότητες και οι δεξιότητες αποτελούν το δυναμικό του κάθε ανθρώπου. Οι δύο όροι, ικανότητα και δεξιότητα, αλληλοκαλύπτονται, αλλά γενικά η έννοια της ικανότητας θεωρείται ευρύτερη από την έννοια της δεξιότητας. Είναι η κατάσταση κατά την οποία ένα άτομο κρίνεται επαρκές ή αρκετά ικανό να επιτελέσει ένα συγκεκριμένο ρόλο. Οι ικανότητες πηγάζουν από τις σωματικές, ψυχολογικές, προσωπικές ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά του ατόμου και αναπτύσσονται ανάλογα με τις ευκαιρίες που παρέχει το περιβάλλον μέσα στο οποίο κινείται. Ειδικά στο πλαίσιο του επαγγέλματος, ικανότητα είναι ένα ορισμένο σύνολο γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που μπορεί να μετρηθεί και ένα άτομο κατέχει ή πρέπει να αποκτήσει, με στόχο να εκτελέσει αποτελεσματικά μια δράση μέσα σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο. Ο όρος ικανότητες σημαίνει τα τυπικά προσόντα που χρειάζεται για να καταλάβει κάποιος μια επαγγελματική θέση αλλά και τη δυνατότητα μεταφοράς δεξιοτήτων και γνώσεων σε ένα νέο επαγγελματικό περιβάλλον. Οι ικανότητες μπορεί να είναι εξειδικευμένες (π.χ. χειρισμός Η/Υ), μεθοδολογικές (δυνατότητα σκέψης, λήψης απόφασης, εφεύρεσης) ή κοινωνικές (δυνατότητες επικοινωνίας, ομαδικής εργασίας).

Ο όρος δεξιότητες αναφέρεται στα χαρακτηριστικά εκείνα των ανθρώπων -γνώσεις, ικανότητες, εμπειρίες, τρόπος σκέψης και άλλα παρόμοια- τα οποία όταν χρησιμοποιούνται μεμονωμένα ή σε ποικίλους συνδυασμούς, συμβάλλουν στην επιτυχή επίδοση. Κάθε επάγγελμα απαιτεί ορισμένες δεξιότητες, δηλαδή προϋποθέτει σχετικές γνώσεις και εμπειρία για την εκτέλεση μιας συγκεκριμένης εργασίας, οι οποίες είναι δυνατόν να προέρχονται από την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική εμπειρία και που συνδυαζόμενες με το σχετικό know how (γνώση του πώς εκτελείται μια εργασία), προσδιορίζουν την ύπαρξη τεχνικών γνώσεων. Το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον αποτελεί μια γεννήτρια δεξιοτήτων, η οποία ανατροφοδοτείται διαρκώς με την έννοια ότι οι δεξιότητες ενός ατόμου εξελίσσονται και τροποποιούνται συνεχώς, λόγω γνώσεων και εμπειριών που αποκτώνται από το προσωπικό και επαγγελματικό του περιβάλλον και λόγω συμμετοχής του σε προγράμματα εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Οι δεξιότητες που αποκτώνται ακόμα και από τις ίδιες πηγές δεν είναι

κατ' ανάγκη όμοιες από άτομο σε άτομο, γιατί διαφέρουν οι δυνατότητες πρόσκτησης του κάθε ατόμου.

Γενικά, παρατηρείται μια αμφίδρομη σχέση μεταξύ της επαγγελματικής εμπειρίας και των δεξιοτήτων, γιατί η επαγγελματική εμπειρία δημιουργεί δεξιότητες, και παράλληλα οι δεξιότητες αποτελούν και το ζητούμενο για την άσκηση ενός επαγγέλματος. Σύμφωνα με προσεγγίσεις που έχουν γίνει τόσο από ευρωπαϊκούς φορείς όσο και από εκπαιδευτικά-ερευνητικά ιδρύματα οι απόψεις συγκλίνουν ότι προκειμένου ένας εργαζόμενος να επιτύχει στις σημερινές εργασιακές συνθήκες, θα πρέπει να διαθέτει ένα σύνολο κομβικών δεξιοτήτων ή δεξιοτήτων-κλειδιών.

Ταξινόμηση Κομβικών Δεξιοτήτων (<http://online.onetcenter.org>)

1 Βασικές Δεξιότητες	Αναπτυγμένες δεξιότητες που διευκολύνουν τη μάθηση ή την ταχύτερη απόκτηση γνώσης
Ανάγνωση εγγράφων εργασίας	Κατανόηση γραπτών προτάσεων και παραγράφων σχετικά με έγγραφα εργασίας
Ενεργός ακρόαση	Ακρόαση λεγομένων άλλων ανθρώπων και υποβολή ερωτήσεων ανάλογα με την περίπτωση
Γραπτός λόγος	Αποτελεσματική γραπτή επικοινωνία με άλλους, όπως υποδεικνύεται από τις ανάγκες του ακροατηρίου
Προφορικός λόγος	Αποτελεσματική μεταβίβαση πληροφοριών μέσω ομιλίας με τρίτους
Μαθηματικά	Χρήση μαθηματικών για επίλυση προβλημάτων
Επιστήμη	Χρήση επιστημονικών μεθόδων για επίλυση προβλημάτων
2 Δεξιότητες χειρισμού διαδικασιών	Διαδικασίες που συμβάλλουν στη γρηγορότερη απόκτηση γνώσης και ικανοτήτων σε ποικίλα πεδία
Κριτική σκέψη	Χρήση λογικής και ανάλυσης για τον προσδιορισμό δυνάμεων και αδυναμιών διαφορετικών προσεγγίσεων
Ενεργός μάθηση	Το να εργάζεται το άτομο με νέο υλικό ή πληροφορίες για να κατανοήσει τις επιπτώσεις του
Στρατηγικές μάθησης	Χρήση πολλαπλάσιων προσεγγίσεων κατά την εκμάθηση ή τη διδασκαλία νέων πραγμάτων
Παρακολούθηση	Αξιολόγηση του κατά πόσο καλά κάνει κάποιος κάτι ενώ μαθαίνει ή κάνει κάτι
3 Κοινωνικές δεξιότητες	Αναπτυγμένες δεξιότητες που χρησιμοποιούνται στην εργασία με άλλα άτομα για την επίτευξη στόχων
Κοινωνική παρατηρητικότητα	Να είναι το άτομο σε εγρήγορση για αντιδράσεις των άλλων και να καταλαβαίνει γιατί αντιδρούν με το συγκεκριμένο τρόπο
Συντονισμός	Ρύθμιση ενεργειών σε σχέση με τις ενέργειες των άλλων
Πειθώ	Να πείθει το άτομο άλλους να προσεγγίζουν τα πράγματα διαφορετικά

Διαπραγμάτευση	Προσπάθεια του ατόμου να φέρει κοντά άτομα και να συμφιλιώσει τις διαφορές τους
Καθοδήγηση	Να διδάσκει το άτομο κάποιους άλλους πώς να κάνουν κάτι
Βοήθεια στους άλλους	Ενεργός αναζήτηση μεθόδων βοήθειας προς άλλους ανθρώπους
4 Δεξιότητες επίλυσης σύνθετων προβλημάτων	Αναπτυγμένες δεξιότητες που χρησιμοποιούνται προκειμένου να λύσουν τα άτομα νέα προβλήματα τα οποία έχουν καθοριστεί με λανθασμένο τρόπο στις σύνθετες, πραγματικές συνθήκες
Αναγνώριση προβλημάτων	Αναγνώριση της φύσης των προβλημάτων
Συλλογή πληροφοριών	Γνώση για το πώς να βρίσκει το άτομο πληροφορίες και να προσδιορίζει τις ουσιαστικές από αυτές
Οργάνωση πληροφοριών	Το να βρίσκει το άτομο τρόπους να δομεί ή να ταξινομεί κομμάτια πληροφοριών
Σύνθεση/ αναδιοργάνωση	Αναδιοργάνωση πληροφοριών με σκοπό μια καλύτερη προσέγγιση προβλημάτων ή στόχων
Παραγωγή ιδεών	Παραγωγή διαφορετικών προσεγγίσεων στα προβλήματα
Αξιολόγηση ιδεών	Αξιολόγηση πιθανής επιτυχίας μιας ιδέας σε σχέση με τις απαιτήσεις της κατάστασης
Σχεδιασμός εφαρμογής	Ανάπτυξη προσεγγίσεων για την εφαρμογή μιας ιδέας
Αποτίμηση λύσεων	Παρατήρηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μιας απόφασης για τον προσδιορισμό ή τον επαναπροσδιορισμό των προσπαθειών
5 Τεχνικές δεξιότητες	Αναπτυγμένες δεξιότητες που χρησιμοποιούνται στο σχεδιασμό, την οργάνωση, τη λειτουργία και διόρθωση των δυσλειτουργιών που αφορούν την εφαρμογή μηχανών ή τεχνολογικών συστημάτων
Ανάλυση λειτουργιών	Ανάλυση αναγκών και απαιτήσεων προϊόντων για τη δημιουργία σχεδίου
Σχεδιασμός τεχνολογίας	Παραγωγή ή προσαρμογή του εξοπλισμού και της τεχνολογίας για την εξυπηρέτηση των αναγκών των χρηστών
Επιλογή εξοπλισμού	Καθορισμός του είδους των εργαλείων και του εξοπλισμού για μια εργασία
Εγκατάσταση	Εγκατάσταση εξοπλισμού, μηχανών, καλωδίων ή προγραμμάτων που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές
Προγραμματισμός	Προγράμματα γραφής ηλεκτρονικών υπολογιστών
Έλεγχος λειτουργιών	Διεξαγωγή τεστ για να καθοριστεί αν ο εξοπλισμός, το λογισμικό ή οι διαδικασίες λειτουργούν όπως αναμένεται
Παρακολούθηση λειτουργιών	Παρατήρηση μετρητών, πινάκων ή άλλων δεικτών ώστε να υπάρξει βεβαιότητα για τη σωστή λειτουργία μιας μηχανής

Λειτουργία και έλεγχος	Έλεγχος διαδικασιών εξοπλισμού ή συστημάτων
Επιθεώρηση προϊόντων	Επιθεώρηση και αξιολόγηση της ποιότητας των προϊόντων
Συντήρηση εξοπλισμού	Εκτέλεση της στερεότυπης συντήρησης και καθορισμός του πότε και ποιο είδος συντήρησης απαιτείται
Εντοπισμός βλαβών	Καθορισμός των αιτιών που προκαλούν ένα λάθος και της απόφασης για τη λύση του
Επισκευή βλαβών	Επισκευή μηχανών ή συστημάτων με τη χρήση των απαιτούμενων εργαλείων
6 Συστημικές δεξιότητες	Αναπτυγμένες δεξιότητες που χρησιμοποιούνται για την κατανόηση, τον έλεγχο και τη βελτίωση των κοινωνικοτεχνικών συστημάτων
Οραματισμός	Ανάπτυξη μιας εικόνας για το πώς ένα σύστημα πρέπει να λειτουργεί υπό ιδανικές συνθήκες
Αντίληψη αλλαγών	Καθορισμός σημαντικών αλλαγών σε ένα σύστημα ή της πιθανότητας εμφάνισής τους
Αναγνώριση επιπτώσεων	Καθορισμός των μακροπρόθεσμων εκβάσεων μιας αλλαγής σε διαδικασίες
Αναγνώριση αιτιών	Προσδιορισμός των πραγμάτων που πρέπει να αλλάξουν για την επίτευξη ενός στόχου
Κρίση και λήψη αποφάσεων	Στάθμιση σχετικών δαπανών και κερδών μιας πιθανής δράσης
Αξιολόγηση λειτουργίας συστημάτων	Εξέταση πληθώρας δεικτών απόδοσης συστημάτων, λαμβάνοντας υπόψη την ακρίβειά τους
7 Δεξιότητες διαχείρισης πόρων	Αναπτυγμένες δεξιότητες που χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά για τον καθορισμό πόρων
Διαχείριση χρόνου	Διαχείριση προσωπικού χρόνου και του χρόνου τρίτων
Διαχείριση οικονομικών πόρων	Καθορισμός του τρόπου δαπάνης των χρημάτων για μια εργασία και της λογιστικής σκέψης για τις συγκεκριμένες δαπάνες
Διαχείριση υλικών	Λήψη και παρακολούθηση της κατάλληλης χρήσης του εξοπλισμού, των εγκαταστάσεων και των υλικών για συγκεκριμένη εργασία
Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού	Παρακίνηση, ανάπτυξη και καθοδήγηση των εργαζόμενων προσδιορίζοντας τους καλύτερους από αυτούς για μια εργασία

Στο σχολικό περιβάλλον, αλλά και στη προσωπική σας ζωή πιθανόν να συμμετέχετε σε κάποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες. Σημειώστε δίπλα σε κάθε δραστηριότητα τις δεξιότητες που νομίζετε ότι καλλιεργούνται με τη δραστηριότητά σας αυτή.

Παράδειγμα. Πιθανή δραστηριότητα:

Συμμετέχω σε ομάδες που ασχολούνται με το περιβάλλον στο σχολείο μου ή σε άλλους φορείς.

Πιθανές δεξιότητες που πιστεύω ότι

καλλιεργούνται με αυτή τη δραστηριότητα: επικοινωνίας, εργασίας σε ομάδες, καινοτομίας, υπευθυνότητας κ.τ.λ.

Δραστηριότητες	Δεξιότητες που πιστεύετε ότι καλλιεργούνται
Αναζητώ πληροφορίες στο διαδίκτυο (internet) ή χρησιμοποιώ το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail), ώστε να επικοινωνώ με τους φίλους μου.	
Παίζω παιχνίδια στρατηγικής, όπως π.χ. σκάκι.	
Συμμετέχω στα κοινά του σχολείου μου π.χ. σε μαθητικό συμβούλιο ή ομάδα ανακύκλωσης κ.τ.λ.	
Παρακολουθώ μαθήματα, για να μάθω κάποιο μουσικό όργανο ή να εξασκήσω τη φωνή μου.	
Ασχολούμαι με το θέατρο και παίρνω μέρος σε θεατρικές παραστάσεις.	
Συμμετέχω σε διαγωνισμούς γνώσεων συγκεκριμένου αντικειμένου π.χ. μαθηματικά.	
Μου αρέσει ο αθλητισμός και προπονούμαι τακτικά σε κάποιο άθλημα.	
Μαθαίνω συστηματικά μία ξένη γλώσσα.	
Συμμετέχω σε ομάδες χορού.	
Κάτι άλλο (σημειώστε).	

Τα παρακάτω αποσπάσματα στηρίζονται σε κατά καιρούς δημοσιεύματα στον ημερήσιο τύπο και αναφέρονται στην απασχόληση και στις απαιτήσεις του σύγχρονου εργασιακού περιβάλλοντος. Οι αρθρογράφοι επισημαίνουν κάποιες δεξιότητες και προσόντα που θεωρούν ότι χρειάζεται να έχει ο/η σημερινός/ή εργαζόμενος/η.

Να βρείτε και να υπογραμμίσετε τις δεξιότητες αυτές και τα προσόντα που αναφέρονται. Σκεφτείτε σε τι είδους επαγγέλματα ταιριάζουν οι δεξιότητες αυτές.¹ Στη συνέχεια, σχολιάστε με την ομάδα των συμμαθητών σας τις απόψεις που διατυπώνονται στα αποσπάσματα αυτά.

«Ένα στέλεχος σήμερα δεν αρκεί να κάνει σωστά τη δουλειά του και να εκτελεί απλώς τα καθημερινά καθήκοντά του με συνέπεια. Χρειάζεται να προβληματίζεται στη δουλειά του, να αναζητεί διαρκώς τρόπους βελτίωσης, έτσι ώστε η δουλειά να γίνεται καλύτερα, οικονομικότερα, ταχύτερα και αποτελεσματικότερα. Δεν αρκεί η απλή ένταξη στο σύστημα της επιχείρησης, πρέπει να γίνεται συνεχής προσπάθεια για τη συμβολή στη βελτίωση του. Χρειάζονται και *φρέσκιες ιδέες*. Η καινοτομία στις ημέρες μας αναγνωρίζεται και επιβραβεύεται από τις επιχειρήσεις αλλά και διεθνείς οργανισμούς».

«Ένα άλλο ζητούμενο είναι η εξωστρέφεια, δηλαδή η θεώρηση των πραγμάτων από μια οπτική γωνία πέρα από τη δική του εργασία, το δικό του αντικείμενο, το τμήμα ή την επιχείρηση. Η ικανότητα δηλαδή να έχει κανείς το μάτι "στραμμένο προς τα έξω", προς το τι κάνουν και πώς λειτουργούν άλλες θέσεις, άλλα τμήματα στο εσωτερικό της επιχείρησης. Τελευταία και ιδιαίτερα σημαντική απαίτηση των επιχειρήσεων είναι η ομαδικότητα. Οι επιχειρήσεις ζητούν ανθρώπους οι οποίοι μπορούν να λειτουργούν αποτελεσματικά στο πλαίσιο μιας ομάδας ενώ παράλληλα μπορούν να παίρνουν πρωτοβουλία ή να είναι ικανοί να συντονίσουν μια ομάδα αν το συγκεκριμένο έργο το απαιτεί».

«Υπολογίζεται ότι από τη στιγμή που θα προσληφθεί ένας νέος ως τη συνταξιοδότησή του θα αλλάξει κατά μέσο όρο 10 εργοδότες, σύμφωνα με τα στοιχεία που προέρχονται από την Αμερική. Γι' αυτό ο υποψήφιος εργαζόμενος θα πρέπει να διαθέτει μια πολύ καλή γενική παιδεία, για να μπορεί να αντεπεξέρχεται στις διαφορετικές κάθε φορά εργασιακές απαιτήσεις. Η υπερβολική εξειδίκευση χάνει πλέον την αίγλη της».

«Στα τυπικά προσόντα περιλαμβάνονται το πτυχίο και το μεταπτυχιακό, η γνώση ξένων γλωσσών, ιδιαιτέρως της Αγγλικής γλώσσας, και η γνώση ηλεκτρονικού υπολογιστή. Ο υποψήφιος εργαζόμενος θα πρέπει να μπορεί να χειρίζεται συγκεκριμένα πακέτα όπως word, excel, powerpoint κ.ά., καθώς και να είναι εξοικειωμένος με το διαδίκτυο. Επιθυμητή είναι και η γνώση μιας δεύτερης ξένης γλώσσας. Εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε ότι τις περισσότερες φορές ζητείται και η εργασιακή εμπειρία, που συνήθως προσδιορίζεται γύρω στα ένα έως δύο χρόνια».

1. Μπορείτε να αξιοποιήσετε βοηθητικά τις πληροφορίες για την ταξινόμηση των επαγγελμάτων που παρέχονται στο κεφάλαιο 12 του βιβλίου σας.

ΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ

ια από τις κυριότερες δραστηριότητες της ζωής μας θεωρείται η εργασία, η οποία μας εξασφαλίζει τα *προς το ζην*, μας εντάσσει στο κοινωνικό σύνολο σαν ικανά και χρήσιμα μέλη του και συμβάλλει στην προσωπική και κοινωνική μας ισορροπία και ανάπτυξη.

Στις σύγχρονες κοινωνίες, όπου παρατηρείται έντονος **καταμερισμός της εργασίας**, κάθε άτομο αναλαμβάνει να παράγει ένα έργο σε κάποιον τομέα της παραγωγής, (ένα προϊόν ή μια υπηρεσία ή ένα τμήμα αυτών) και στη συνέχεια με τα χρήματα που κερδίζει αγοράζει τα αγαθά και τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του. Αυτό το φαινόμενο καθώς και η πολυπλοκότητα της σύγχρονης αστικοποιημένης κοινωνίας οδηγεί στην ύπαρξη μεγάλου αριθμού επαγγελματιών, εξειδίκευσης και ανάγκης συνεχούς (δια βίου) επιμόρφωσης στις εξελίξεις των τεχνολογιών της παραγωγής.

Η ανάληψη μιας εργασιακής θέσης συνεπάγεται για τον/την εργαζόμενο/η:

α) Δικαιώματα, δηλ. αμοιβές και οφέλη που το άτομο περιμένει να έχει από τον εργοδότη, τους πελάτες, τους συναδέλφους κ.τ.λ., από τη δουλειά του γενικότερα. Οι αμοιβές αυτές είναι υλικές (π.χ. μισθός, ασφάλιση, επιδόματα, σύνταξη κ.τ.λ.) αλλά και ηθικές (ενδιαφέρουσα εργασία, αναγνώριση, ανεξαρτησία κ.τ.λ.), κοινωνικές (καταξίωση, αποδοχή, κύρος, γόπτρο κ.τ.λ.), αλλά και ψυχολογικές (αυτοεκτίμηση, ανάπτυξη, ισορροπία κ.τ.λ.).

β) Υποχρεώσεις, που δημιουργεί η εργασία και δεσμεύουν τους εργαζόμενους στο πλαίσιο της δουλειάς τους (π.χ. συνέπεια, υπευθυνότητα, συνεργασία με τους συναδέλφους, ευγενική συμπεριφορά, εχεμύθεια κ.τ.λ.).

Η επιλογή ενός αντικειμένου απασχόλησης και χώρου εργασίας για το άτομο, για πολλά χρόνια, αποτελούσε σταθερή επιλογή ζωής (ένα επάγγελμα για μια ζωή).

Εκτιμάται ότι οι σημερινοί εργαζόμενοι θα αλλάξουν επάγγελμα πολλές φορές (7-8) κατά μέσο όρο στη διάρκεια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας. Αυτό σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι πέρα από τα επαγγελματικά τους εφόδια θα πρέπει να αναπτύξουν και δεξιότητες αναζήτησης και διατήρησης της εργασίας, καθώς και δεξιότητες ευελιξίας και προσαρμογής στις συχνές μεταβολές του εργασιακού περιβάλλοντος.

Η μορφή, τα είδη και ο ρόλος της εργασίας αλλάζουν ανάλογα με το ιστορικό, οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο κάθε εποχής. Στην αρχαιότητα, εκείνοι που δούλευαν ήταν οι δούλοι, ενώ οι πολίτες είχαν την υποχρέωση να συμμετέχουν στα κοινά, να φιλοσοφούν και να παίρνουν αποφάσεις με δημοκρατικές διαδικασίες.

Μέχρι τα μισά του 19ου αιώνα η κύρια απασχόληση του ανθρώπου ήταν η γεωργία, με τη βοήθεια φτυαριών, αρότρων και σκαπάνης. Όταν όμως, γύρω στα 1880 έκαναν την εμφάνισή τους οι μηχανές, χιλιάδες άνθρωποι εγκατέλειψαν την καλλιέργεια της γης, μετακινήθηκαν προς τα αστικά κέντρα και στράφηκαν στον τομέα της βιομηχανίας, όπου δημιουργήθηκαν νέες θέσεις απασχόλησης για πολλούς ανθρώπους. Έτσι η εργασία άλλαξε πεδίο δράσης και πέρασε από το χωράφι στο εργοστάσιο. Για την Ελλάδα που μόλις είχε αρχίσει τη ζωή της ως ελεύθερο κράτος, βασικός τομέας παρέμεινε η γεωργία.

Στις αρχές του 20ού αιώνα η μηχανή προσδιόριζε το ρυθμό της παραγωγής και ο εργαζόμενος έπρεπε να προσαρμοστεί, εκτελώντας, συνήθως, μόνο κατατημένες εργασίες. Είναι η εποχή της αυτοματοποιημένης εργασίας. Παράλληλα, νέες θέσεις εργασίας εμφανίστηκαν στον τριτογενή τομέα της οικονομίας, δηλ. στην παροχή υπηρεσιών και στο εμπόριο.

Σήμερα στις αρχές του 21ου αιώνα, διάγουμε την εποχή **της πληροφορίας και της υψηλής τεχνολογίας**, η οποία εισβάλλει σε κάθε κλάδο και τομέα της κοινωνίας και της οικονομίας και αλλάζει τις εργασιακές σχέσεις, τα προσόντα και τις δεξιότητες που απαιτεί η αγορά εργασίας αλλά και τις προσδοκίες των εργαζομένων.

Στο σύγχρονο κόσμο βρισκόμαστε μπροστά σε μια πληθώρα από νέα δεδομένα:

- α) Έχουν αναπτυχθεί τελειότατα συστήματα επικοινωνίας και ενημέρωσης, όπως επίσης διεθνή δίκτυα μετάδοσης πληροφορίας.
- β) Μεγάλες οικονομικές και κοινωνικές ανακατατάξεις έχουν συντελεστεί και διαμορφώνεται μια νέα τάξη πραγμάτων.
- γ) Οι τεχνολογικές εξελίξεις είναι ραγδαίες και η μεταφορά της πληροφορίας γίνεται αυτόματα.
- δ) Η ελληνική οικονομία και κοινωνία συνδέονται στενά με τον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο. Ο τρόπος ζωής και τα πολιτιστικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των άλλων λαών γίνονται γνωστά και επηρεάζουν τα πρότυπα και τη συμπεριφορά όλων. Το σχολείο όποιας βαθμίδας, ανάμεσα στα άλλα, οφείλει να προετοιμάσει τα

άτομα ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν την πρόκληση του ανταγωνισμού και των αλλαγών, να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα πρόσβασης στα Ευρωπαϊκά ή Διεθνή δρώμενα και να διακρίνονται μέσα στο διεθνή χώρο όπως αυτός διαμορφώνεται. Υπάρχουν ραγδαίες αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα από την πρωτοβάθμια έως και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες ανάλογα με την τεχνολογική εξέλιξη και τις αλλαγές στην αγορά εργασίας.

Η ανάπτυξη των επικοινωνιών, του διαδικτύου και της τεχνολογίας συρρίκνωσε τον κόσμο, κατέργησε σύνορα και δημιούργησε ένα παγκόσμιο χωριό. Η παραγωγή και η προώθηση στην αγορά ενός προϊόντος εξαρτάται πλέον από τον ανταγωνισμό σε διεθνές επίπεδο και την παραγωγική ικανότητα άλλων κοινωνιών, σε όλο τον πλανήτη.

Δημιουργείται έτσι μια νέα οικονομία καθοδηγούμενη από τη γνώση που εξελίσσεται εκρηκτικά ως αποτέλεσμα του ανταγωνισμού και των νέων αναγκών που προκύπτουν (για παράδειγμα, από την εκρηκτική αύξηση του πληθυσμού κυρίως στις μη αναπτυγμένες περιοχές του πλανήτη, τη σταδιακή μείωση ή εξαφάνιση παραδοσιακών πλουτοπαραγωγικών πηγών, τις τεράστιες και ολοένα αυξανόμενες ανάγκες σε ενέργεια, τρόφιμα, ρουχισμό, κατοικίες, μεταφορικά μέσα, παραγωγικό εξοπλισμό κ.ά.).

Ο άνθρωπος ζει πάνω σε ένα «κινούμενο λεωφορείο» που είναι η γη και το οποίο έχει απώλειες σε διάφορα εξαρτήματα με αυξανόμενους ρυθμούς. Οι τεχνολογικές μεταβολές που απαιτούνται για να καλυφθούν οι σύγχρονες ανάγκες είναι ραγδαίες. Υπολογίζεται ότι η χρησιμοποιούμενη τεχνολογική γνώση αποσύρεται με ρυθμούς

7% επισίως, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα να χρησιμοποιούνται εντελώς νέες γνώσεις στην πράξη σε χρονικό διάστημα λιγότερο των δέκα ετών.

Κατά προέκταση, αυτό σημαίνει ότι θα εξαφανίζονται και θα δημιουργούνται επαγγέλματα, ενώ το περιεχόμενο απασχόλησης σε όλα τα επαγγέλματα θα αλλάζει ραγδαία. Για να μπορούν οι άνθρωποι να λειτουργούν σε αυτό το πλαίσιο με αποτελεσματικότητα, θα πρέπει να έχουν πολύ υψηλότερου επιπέδου μόρφωση για να προσαρμόζονται στις εξελίξεις μέσω ταχύρρυθμων προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης. Επιπλέον, απαιτείται και κατάλληλη ψυχική προετοιμασία για τη νέα πραγματικότητα.

Μια εικόνα των ραγδαίων τεχνολογικών μεταβολών δίνεται παρακάτω:

- Ο άνθρωπος έχει ζωή περίπου 50.000 χρόνια.
- Με 32 χρόνια μέση διάρκεια ζωής σημαίνει ότι ο άνθρωπος υπάρχει για 1600 γενιές.
- Οι 1300 γενιές έζησαν στις σπηλιές.
- Μόνο για 140 γενιές έχουμε γραφή.
- Μόνο για 12 γενιές έχουμε τυπογραφία.
- Μόνο για 8 γενιές έχουμε ακριβή μέτρηση του χρόνου.
- Μόνο κατά τη διάρκεια των τελευταίων 4 γενιών έχουμε ηλεκτρικές μηχανές.
- Μόνο κατά τη διάρκεια των τελευταίων 2 γενιών έχουμε την εμπειρία των αεροπορικών ταξιδιών, των διαστημικών πτήσεων, των μικροκυμάτων, της τεχνολογίας των ακτινών LASER, των ραγδαίων επικοινωνιών, των υπολογιστών, των μεγάλων επιτευγμάτων στον τομέα της ιατρικής, την τηλεόραση κ.ά.

Σχεδόν όλα έγιναν κατά τη διάρκεια των τελευταίων 2 γενιών.

Καθώς νέα τεχνολογία εισέρχεται στην παραγωγική διαδικασία υποχρεωτικά για την κάλυψη των αναγκών και για την αντιμετώπιση του διεθνούς ανταγωνισμού, εκτοπίζονται εργαζόμενοι από τον πρωτογενή τομέα και διοχετεύονται προς τον δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα. Στην πραγματικότητα, όσο περισσότερο αναπτυγμένη είναι μια χώρα, τόσο μικρότερο ποσοστό της εργατικής της δύναμης απασχολεί στον πρωτογενή τομέα.

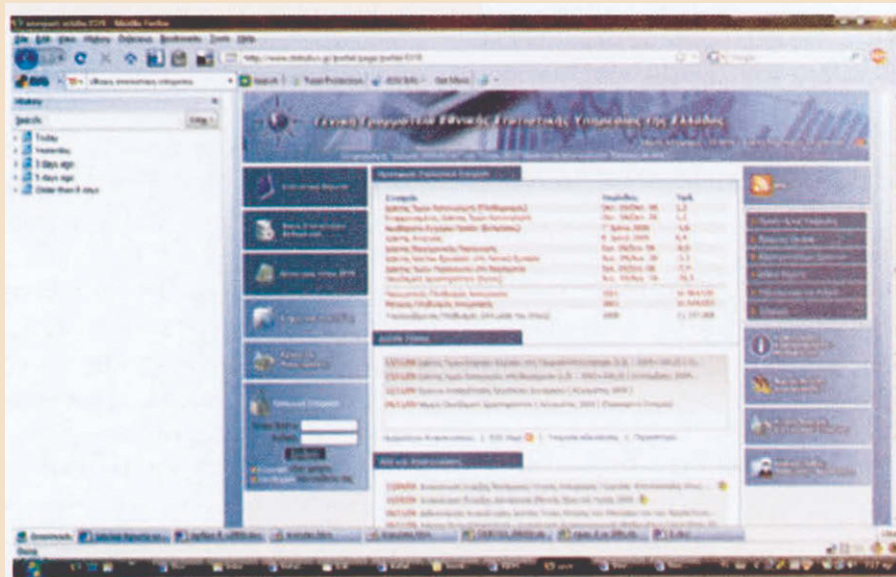
Σήμερα, η πραγματικότητα αυτή (μείωση της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα, μικρή αύξηση στον δευτερογενή και πολύ μεγαλύτερη στον τριτογενή) είναι περισσότερο έντονη για όλες τις χώρες που ακολουθούν αναπτυξιακή διαδικασία.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η παραγωγή αγροτικών προϊόντων στις αναπτυγμένες χώρες δεν είναι μεγάλη ή υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών, συμβαίνει το τελείως αντίθετο. Όμως επειδή χρησιμοποιούν νέες τεχνολογίες και στη γεωργία, δεν χρειάζεται η γεωργική παραγωγή την κατασπατάληση μεγάλου ποσοστού εργατικού δυναμικού, ενώ και οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στον τομέα αυτό, θα πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι.

Στη χώρα μας, που σημαντικό ποσοστό της εργατικής δύναμης απασχολείται στον πρωτογενή τομέα, και επειδή το ποσοστό αυτό θα μειωθεί από τον ανταγωνισμό, αφού η απασχόληση στον τομέα αυτό κατά τον παραδοσιακό τρόπο είναι σταδιακά ασύμφορη, πρέπει να ληφθούν μέτρα αναπτυξιακά στην περιφέρεια, να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, ώστε οι εργαζόμενοι που θα εκτοπισθούν να μπορούν να εργασθούν και να ζήσουν σε δυναμικότερους επαγγελματικούς τομείς και αντικείμενα.

Η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία είναι μια ανεξάρτητη αρχή η οποία αποτυπώνει με δείκτες μία σειρά χαρακτηριστικών του ελληνικού πληθυσμού. Επισκεψου την ιστοσελίδα της (<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>) και αναζήτησε πληροφορίες σχετικά με την απασχόληση στη χώρα μας.

Σε συνεργασία με ένα/μία συμμαθητή/ριά σου και με τη βοήθεια του/ης καθηγητή/ριάς σου, εντόπισε στοιχεία που αφορούν:

- α. τα ποσοστά πλήρους απασχόλησης και ανεργίας του τελευταίου τριμήνου για την Ελλάδα
- β. τα ποσοστά απασχόλησης κατά τομέα οικονομικής και επαγγελματικής δραστηριότητας
- γ. τα είδη απασχόλησης (μισθωτής εργασίας, ελεύθερης κ.ά.).

Παρακάτω ακολουθεί ένας πίνακας που αποτυπώνει τα ποσοστά απασχόλησης κατά ομάδες ηλικιών και φύλου:

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΗΛΙΚΙΑΣ 15 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ,
ΚΑΤΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ,
ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΦΥΛΟ, 2009
Β' ΤΡΙΜΗΝΟ

ΗΛΙΚΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	Κατάσταση απασχόλησης			Οικονομικά μη ενεργά	ΑΝΔΡΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	Κατάσταση απασχόλησης			
		Εργατικό δυναμικό	Απασχολούμενοι	Ανεργός				Εργατικό δυναμικό	Απασχολούμενοι	Ανεργός	Οικονομικά μη ενεργά
15-19	278.669	17.830	9.649	8.180	260.840	15-19	270.069	27.704	21.730	5.974	242.366
20-24	279.931	133.143	91.654	41.492	146.796	20-24	294.151	164.145	135.659	28.486	130.007
25-29	359.048	279.308	231.703	47.604	79.660	25-29	408.260	370.856	327.345	43.511	37.403
30-34	1.245.537	929.514	818.972	110.542	316.023	30-34	1.239.372	1.221.085	1.139.403	61.684	39.267
35-39	1.442.794	972.292	623.552	49.731	770.471	35-39	1.281.999	1.979.999	1.049.929	49.999	211.111
40	1.137.438	26.212	26.032	179	1.111.226	40-49	904.545	60.847	60.397	449	843.699
όσολο	4.744.378	2.059.371	1.801.582	257.810	2.685.006	όσολο	4.517.982	2.915.106	2.730.353	184.753	1.602.976
ΥΝΘΑΘ ΗΡΑΣ					ΣΥΝΘΑΘ ΚΗΡΑΣ						

Πηγή: Γ.Γ. Ε.Σ.Υ.Ε., Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Β' Τρίμηνο 2009 - <http://www.statistics.gr>
 *Εργασία σταθμών: Γ.Γ.Ι./ΔΙΤΠ/Τμήμα Τεκμηρίωσης

- α. Ποια ηλικιακή κατηγορία παρουσιάζει τον υψηλότερο δείκτη ανεργίας και γιατί κατά τη γνώμη σου;
- β. Υπάρχει διαφορά στην απασχόληση/ανεργία όταν τα εξετάζουμε κατά φύλο; Μπορείς να το αιτιολογήσεις;

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ: ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ;

Όπως είδαμε στα προηγούμενα κεφάλαια, οι σοβαρές κοινωνικο-οικονομικές ανακατατάξεις και τεχνολογικές εξελίξεις επηρεάζουν τα είδη και τις μορφές της επαγγελματικής απασχόλησης. Παράλληλα, όμως, επηρεάζουν και τις προσφερόμενες ευκαιρίες επαγγελματικής απασχόλησης καθώς και τη διάρκεια και μονιμότητα της εργασίας του ατόμου. Είναι σχεδόν σίγουρο πως όλοι και όλες σας έχετε ακούσει για την ανεργία: την αδυναμία εξασφάλισης μιας θέσης εργασίας, παρότι το άτομο και θέλει και μπορεί να εξασφαλίσει μια θέση εργασίας που θα του παρέχει ποιοτική και αξιοπρεπή κοινωνική, οικονομική και προσωπική επιβίωση.

Η ανεργία είναι ένα πολύπλοκο φαινόμενο που εξαρτάται από το συνδυασμό πολλών και διαφορετικών παραγόντων και με συνέπειες τόσο για τις παγκόσμιες εθνικές και τοπικές οικονομίες όσο και για την κοινωνική και προσωπική ζωή των ανθρώπων που το βιώνουν.

Η ανεργία μπορεί να οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, όπως στη μετατροπή των παραδοσιακών επιχειρήσεων σε σύγχρονες, με νέο εξοπλισμό και νέες διαδικασίες λειτουργίας ώστε να είναι ανταγωνιστικές (δομική ανεργία). Ένας δεύτερος παράγοντας συνδέεται με το εμπόριο, καθώς εντατικοποιούνται πιέσεις που προκαλούν αποσταθεροποιήσεις, ξαφνικές αυξήσεις και καταρρεύσεις στην παγκόσμια αγορά. Επιπλέον, όσο βελτιώνεται το τεχνολογικό επίπεδο μιας κοινωνίας, χρειάζονται λιγότεροι εργαζόμενοι κυρίως στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα για να εξασφαλισθεί ένα συγκεκριμένο επίπεδο παραγωγής (τεχνολογική ανεργία). Η τοπική υπερπαραγωγή, η αλλαγή στις προτιμήσεις των καταναλωτών, η αδυναμία μιας περιοχής να παρακολουθήσει τις ραγδαίες εξελίξεις ώστε να γίνει ανταγωνιστική, δημιουργούν ανεργία τοπικού/περιφερειακού χαρακτήρα. Υπάρχει επίσης, ένα υψηλότερο από το συνηθισμένο ποσοστό ανεργίας που οφείλεται στην «ανεργία τριβής» καθώς οι εργαζόμενοι μετακινούνται από τη μια θέση εργασίας στην άλλη. Τέλος, υπάρχει και η ανεργία που δημιουργείται ως

ενδεχόμενο αποτέλεσμα λαθεμένων επιλογών πολιτικής. Θα μπορούσαν να καταγραφούν και πολλές άλλες πηγές ανεργίας που είτε αλληλοεπικαλύπτονται είτε διασταυρώνονται.

Όλες οι χώρες που έχουν εισέλθει στη μεταβιομηχανική εποχή και την εποχή της πληροφορίας, λειτουργούν σε ένα υψηλότερο επίπεδο γνώσης. Στη

Παράγοντες που επηρεάζουν την οικονομία

- Δημόσια έργα - κατασκευές
- Νέες αγορές
- Τουριστική ανάπτυξη
- Ανάπτυξη τεχνολογίας
- Δημογραφικό πρόβλημα
- Μετακινήσεις πληθυσμού
- Περιβαλλοντικές συνθήκες

νέα πραγματικότητα εμπλέκεται περισσότερο το μυαλό και λιγότερο οι μύες, όπως συνέβαινε στη βιομηχανική εποχή. Αντί να καταβάλλεται προσπάθεια για διεύρυνση και αύξηση της χειρωνακτικής δύναμης του ανθρώπου, όπως γινόταν στη βιομηχανική εποχή, οι νέες τεχνολογίες στη μετα-βιομηχανική εποχή επεκτείνουν τη νοητική δύναμή του. Το αποτέλεσμα αυτής της διαφοροποίησης είναι ότι η νέα πραγματικότητα παρουσιάζει έντονη απόκλιση από την παραδοσιακή βιομηχανική κοινωνία.

Για να καταφέρει μια κοινωνία να προσαρμοστεί στο ρυθμό των ραγδαίων αλλαγών και να εξασφαλίσει ανταγωνιστικότητα στο διεθνοποιημένο παραγωγικό και οικονομικό περιβάλλον, θα πρέπει να επενδύσει στους ανθρώπους, στις ιδέες και τις διαδικασίες παραγωγής. Κύριος συντελεστής για την προσαρμογή αυτή, φαίνεται να είναι η κατάλληλη εκπαίδευση.

Μελέτες δείχνουν ότι στο πλαίσιο της οικονομίας της γνώσης, ποσοστό 66% των θέσεων εργασίας (τα 2/3) στην Ευρώπη, απαιτούν κάποιας μορφής τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η Ευρώπη φαίνεται να υστερεί σε σύγκριση με τον οικονομικό ανταγωνιστικό πόλο των Ηνωμένων Πολιτειών ως προς το ρυθμό πρόσβασης των νέων αποφοίτων της δευτεροβάθμιας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Βεβαίως για την εισαγωγή θα πρέπει να προβλέπονται προϋποθέσεις, ενώ θα πρέπει να εξασφαλιστεί και ότι τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα παρέχουν την απαιτούμενη ποιότητα σπουδών.

Το ποσοστό ανεργίας ατόμων με χαμηλού επιπέδου προσόντα και εκπαίδευση στις ΗΠΑ είναι 6 φορές μεγαλύτερο από το ποσοστό ανεργίας ατόμων με υψηλού επιπέδου προσόντα και εκπαίδευση (ουσιαστική και σύμφωνα με τις σύγχρονες απαιτήσεις). Αντίστοιχα στην Αγγλία το ποσοστό ανεργίας ατόμων χαμηλής εκπαίδευσης είναι 4 φορές μεγαλύτερο από το ποσοστό ανεργίας ατόμων με υψηλή εκπαίδευση. Ομοίως στη Δανία 4,8 φορές, στην Ιταλία 1,8 φορές, στην Ισπανία 1,3 φορές. Αντίθετα στην Ελλάδα, το ποσοστό ανεργίας ατόμων χαμηλής εκπαίδευσης είναι μικρότερο 0,8 φορές, από το αντίστοιχο ποσοστό ανεργίας ατόμων υψηλής εκπαίδευσης. Στο εργασιακό περιβάλλον της Ελλάδας (χαμηλού επιπέδου και χαμηλής ανταγωνιστικότητας) οι υψηλού επιπέδου εκπαιδευμένοι αντιμετωπίζουν προβλήματα απασχόλησης σύμφωνα με τις δυνατότητές τους, αλλά και η εκπαίδευση σε τριτοβάθμιο επίπεδο δεν ικανοποιεί σύγχρονες απαιτήσεις.

Η ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς έχει στόχο να δημιουργήσει οικονομία που θα αυξήσει τον πλούτο της Κοινότητας. Τα οφέλη όμως δεν θα διοχετευθούν αυτόματα στις πιο μειονεκτικές χώρες. Θα πρέπει να εφαρμοστούν κατάλληλες αναπτυξιακές διαδικασίες. Η χώρα μας θα πρέπει να προσαρμοστεί με γρήγορους ρυθμούς στη νέα πραγματικότητα προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, για την εξάλειψη της ανεργίας, τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, ώστε να παραμείνουν σε λειτουργία.

Γενικά, η υψηλού επιπέδου εκπαίδευση που αναπτύσσει εφαρμόσιμες γνώσεις στην πράξη με ζήτηση στην πραγματική ζωή και η ανάπτυξη μιας ευρύτατης εκπαιδευτικής υποδομής που θα επιτρέπει μετέπειτα εξειδικεύσεις ανάλογα με τις άγνωστες εξελίξεις μέσω προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης, προστατεύει τους νέους από την ανεργία, ή τους δίνει τη δυνατότητα να μετακινηθούν σε άλλους παραπλησίους τομείς απασχόλησης στην περίπτωση που αντιμετωπίσουν κάποιο πρόβλημα σε έναν τομέα.

Η ανεργία, ιδιαίτερα η μακροχρόνια, έχει σημαντικές επιπτώσεις τόσο σε

ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Σε κοινωνικό επίπεδο, οι οικονομικές επιπτώσεις είναι σημαντικές εξαιτίας της απώλειας της εργασίας, του εισοδήματος και των ποσών που διατίθενται για τα επιδόματα ανεργίας, της παράνομης οικονομικής δραστηριότητας, των εκτεταμένων φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού για κάποιες ομάδες ατόμων με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (π.χ. Άτομα με Ειδικές Ανάγκες, Μονογονεϊκές Οικογένειες), της αύξησης προβλημάτων κοινωνικής παθογένειας (παραβατικότητα, χρήση τοξικών ουσιών κ.ά.). Σε ατομικό επίπεδο, οι επιπτώσεις εντοπίζονται κυρίως στην ψυχολογική κατάσταση του ατόμου που βιώνει την ανεργία, το οποίο συχνά ενοχοποιεί τον εαυτό του για την κατάσταση, αμφισβητεί τις ικανότητές του, έχει χαμηλή αυτοεκτίμηση, χάνει σταδιακά τον αυτοσεβασμό του, νιώθει αδύναμο να ελέγξει τη ζωή του, θεωρεί ότι πιθανόν μειώνεται η κοινωνική του αποδοχή. Συνέπεια των παραπάνω είναι η κοινωνική απόσυρση του ατόμου, η αίσθηση ματαιότητας και κούρασης, η ύπαρξη ενδοοικογενειακών συγκρούσεων, η ανάπτυξη αρνητικών συναισθημάτων και σκέψεων, η έλλειψη κινητοποίησης για την ανάληψη δράσης. Βέβαια, κάθε άτομο αντιμετωπίζει διαφορετικά την ανεργία, ανάλογα με το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή του κατάσταση, το χώρο που ζει, την προσωπικότητά του και την παιδεία του. Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι η ανεργία είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο για το οποίο **δεν ευθύνεται αποκλειστικά το άτομο** που τη βιώνει για κάποιες περιόδους της ενεργού επαγγελματικής του ζωής.

Κάποια άτομα μάλιστα συνειδητοποιούν ότι το διάστημα της ανεργίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν μια ευκαιρία να αποκτήσουν νέες γνώσεις ή δεξιότητες μέσα από προγράμματα που προσφέρουν κατάρτιση ή επιμόρφωση. Η απόκτηση πρόσθετων προσόντων και δεξιοτήτων θεωρείται το *κλειδί* για την αντιμετώπιση της ανεργίας, γιατί έτσι οι υποψήφιοι εργαζόμενοι αυξάνουν τα επαγγελματικά τους εφόδια και τη δυνατότητά τους να βρουν και να διατηρήσουν μια θέση εργασίας. Άλλωστε προς την κατεύθυνση της *δια βίου εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και κατάρτισης* (ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης) στοχεύουν όλες οι εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές που υλοποιούνται μέσω σχετικών προγραμμάτων στη χώρα μας αλλά και σε άλλες χώρες, για την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Παραπάνω είδαμε τις προκλήσεις που καλούνται τα κράτη να αντιμετωπίσουν και τις κατευθύνσεις που πρέπει να έχουν οι πολιτικές τους για να αντιμετωπίσουν το φαινόμενο της ανεργίας.

Όμως, τι θα μπορούσε να κάνει το άτομο για να αντιμετωπίσει όσο γίνεται δημιουργικότερα και θετικότερα μια ενδεχόμενη περίοδο ανεργίας; Κάποιες ιδέες ακολουθούν:

- ✓ Αποφεύγει τη στενή και παθητική πληροφόρηση και ενημερώνεται ευρύτερα για τα κοινωνικά δρώμενα (κριτική κοινωνιογνωσία).
- ✓ Οργανώνει τους στόχους του σε επίπεδο σπουδών.
- ✓ Οργανώνει τους στόχους του σε επίπεδο αγοράς εργασίας (διερευνά τα επαγγέλματα: ποια είναι κορεσμένα, ποια έχουν μεγάλη ζήτηση κ.τ.λ.).
- ✓ Συλλέγει πληροφορίες και ελέγχει την εγκυρότητα της πληροφόρησης.
- ✓ Παρακολουθεί σεμινάρια, μαθαίνει ξένες γλώσσες, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και αναπτύσσει τις γνώσεις, τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητές του (κριτική αυτογνωσία).
- ✓ Εκμεταλλεύεται κάθε δυνατή ευκαιρία για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.

Στο πρώτο μέρος αυτής της δραστηριότητας σας δίνεται η ευκαιρία να εκφράσετε την άποψή σας για το θέμα της εργασίας. Να συμπληρώσετε σε κάθε τετράγωνο έναν αριθμό από το ένα (1) έως το τέσσερα (4) έτσι ώστε το ένα (1) να αντιστοιχεί στην απάντηση που σας αντιπροσωπεύει περισσότερο, και το τέσσερα (4) σε αυτήν που σας αντιπροσωπεύει λιγότερο. Στη συνέχεια, συζητήστε και σχολιάστε στην τάξη τις απόψεις σας.

Μέρος 1ο:

1. Τι σημαίνει για εσάς η εργασία; 1-4

Επιβίωση και βιοπορισμό

Κοινωνική ένταξη

Κοινωνική καταξίωση

Προσωπική ικανοποίηση

2. Σας ανησυχεί η ανεργία; ναι όχι

3. Θεωρείτε την ανεργία 1-4

Αιτία κοινωνικού αποκλεισμού;

Αναγκαίο κακό;

Μεταβατική περίοδο για ανάπτυξη προσωπικών ενδιαφερόντων;

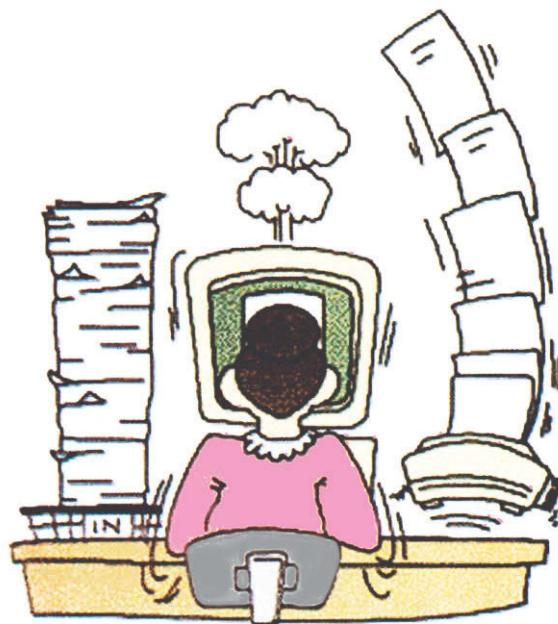
Αφορμή για επαναπροσανατολισμό;

Κάτι άλλο, τι;

4. Θα κάνατε οποιαδήποτε δουλειά προκειμένου να μη μείνετε άνεργοι; ναι όχι

Αν ΝΑΙ, για ποιους λόγους;

Αν ΟΧΙ, για ποιους λόγους;

Μέρος 2ο:

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.4icu.org/Europe/> μπορεί κανείς να βρει έναν κατάλογο Πανεπιστημίων στην Ευρώπη ανά χώρα. Επίσης στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.4icu.org/> από την κεντρική της σελίδα μπορεί κανείς να αναζητήσει και να εντοπίσει ηλεκτρονικά πάνω από 9.000 πανεπιστημιακά ιδρύματα σε ολόκληρο τον κόσμο (ανά χώρα ή ανά όνομα) ενώ μπορεί να εντοπίσει τα 200 πρώτα από πλευράς ηλεκτρονικής επισκεψιμότητας πανεπιστήμια στον κόσμο καθώς επίσης και τα πρώτα 100 πανεπιστήμια από πλευράς προτίμησης στην Ευρώπη, την Αφρική, την Ασία, την Ωκεανία, τη Λατινική Αμερική και τη Βόρειο Αμερική.

Αξιοποιήσε αυτές τις ηλεκτρονικές πηγές προκειμένου να εντοπίσεις:

- α. Τα πρώτα τρία (σε επίπεδο ηλεκτρονικής επισκεψιμότητας, πανεπιστημιακά ιδρύματα σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο σε ένα αντικείμενο σπουδών που σε ενδιαφέρει.
- β. Ποιο είναι, κατά τη γνώμη σου, τα κυριότερα κριτήρια που χρησιμοποιούνται προκειμένου ένα άτομο να διακρίνει ένα καλό πανεπιστήμιο στον επιστημονικό τομέα που το ενδιαφέρει.
- γ. Στη λίστα των ηλεκτρονικά δημοφιλέστερων πανεπιστημίων στην Ευρώπη, συμπεριλαμβάνεται/ονται κάποιο/α ελληνικό/ά πανεπιστημιακό/ά ίδρυμα/τα; Σχολιάστε στην τάξη όλοι μαζί τα ευρήματά σας.

Διαβάστε με προσοχή το απόσπασμα ενός άρθρου με τίτλο: «**Σε υψηλά επίπεδα η ανεργία**» που δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα της ΕΡΤ (<http://news.ert.gr/el/oikonomia/eidiseis/28548-se-ypsila-epipeda-i-aneergia>, στις 14-10-2009).

Στη συνέχεια μοιραστείτε σε υποομάδες των 3-4 ατόμων και συζητήστε τις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Σημαντική αύξηση σημείωσε ο δείκτης της ανεργίας τον Ιούλιο και διαμορφώθηκε στο 9,6%. Τον Ιούνιο ήταν 8,6%, και τον περσινό Ιούλιο ήταν 7%. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, οι άνεργοι έφτασαν τους 477.000, σημειώνοντας αύξηση κατά περίπου 49.000 άτομα μέσα σε ένα μήνα. Τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας καταγράφηκαν στη δυτική Μακεδονία (12,3%), στην κεντρική Μακεδονία (11,3%) και την Ήπειρο (10,6%). Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας καταγράφηκε στους νέους 15-24 ετών (23,9%) και στις ηλικίες 25-34 ετών (12,6%), ενώ η ανεργία πλήττει κυρίως τις γυναίκες, σε ποσοστό 13,8%. «Η κατάσταση είναι δραματική και επιβάλλει να δώσουμε όλες τις δυνάμεις μας, προκειμένου να ανορθώσουμε τη χώρα» τόνισε σε δήλωσή του ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Εκρηκτική χαρακτήρισε την αύξηση της ανεργίας η ΓΣΕΕ, σημειώνοντας ότι «η πραγματική ανεργία είναι πάνω από 15%, ενώ με τη λήξη και της τουριστικής περιόδου η κατάσταση θα γίνει δραματική».

Γιατί σύμφωνα με τον τίτλο της δραστηριότητας η ανεργία έχει φύλο, ηλικία και γεωγραφική καταγωγή;

Πού νομίζετε να οφείλεται η μεγαλύτερη ανεργία των νέων ή/και των γυναικών;

Πώς μπορεί να επηρεάζεται η ανεργία από τις τοπικές συνθήκες που επικρατούν σε μια περιοχή; Δώστε παραδείγματα από την εμπειρία σας.

Με ποιους τρόπους, κατά τη γνώμη σας, το οργανωμένο κράτος θα μπορούσε να υποστηρίξει τους ανθρώπους να βρουν και να διατηρήσουν μια θέση εργασίας;

Στη δραστηριότητα αυτή θα προσπαθήσετε να αντλήσετε πληροφορίες από τις μικρές αγγελίες των εφημερίδων. Έστω ότι ψάχνετε για δουλειά. Εντοπίζετε μικρές αγγελίες, όπως δημοσιεύονται σε διάφορες εφημερίδες. Με βάση τα στοιχεία που δίνονται, χρειάζεται να αποφασίσετε αν θα κάνετε αίτηση για τη δουλειά αυτή ή όχι. Από τα στοιχεία που περιέχονται στις παρακάτω αγγελίες προσπαθήστε να βρείτε:

Ποιες πληροφορίες μπορείτε να πάρετε από το κείμενο των αγγελιών για τον εργοδότη ή την εταιρεία;

Ποια προσόντα ζητούνται για τις προσφερόμενες θέσεις εργασίας; Υπογραμμίστε εκείνα από τα προσόντα που ζητούνται από τους περισσότερους εργοδότες.

ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Ζητείται από βιομηχανική εταιρεία καταναλωτικών προϊόντων. Απαραίτητα προσόντα: Ηλικία έως 30 ετών. Απόφοιτος Τεχνικής Σχολής ή Τεχνικού Λυκείου. Χωρίς στρατιωτικές υποχρεώσεις. Επιθυμητά προσόντα: Προϋπηρεσία σε παρόμοια θέση. Γνώση της Αγγλικής γλώσσας. Αποστέλλετε σύντομο βιογραφικό σημείωμα στη διεύθυνση.

Πολυεθνικός φαρμακευτικός όμιλος εταιρειών, με ηγετική θέση στη φαρμακευτική έρευνα και βιοτεχνολογία αναζητά:

ΙΑΤΡΙΚΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

Με έδρα: Αθήνα (3 θέσεις), Θεσ/νίκη (1 θέση), Πάτρα (1 θέση)
Οι κατάλληλοι Υποψήφιοι/ες θα πρέπει να διαθέτουν:

- Πτυχίο ανώτατης σχολής (φαρμακευτικής, βιολογίας, χημείας)
- Δυναμική και ευχάριστη προσωπικότητα
- Ομαδικό πνεύμα
- Προϋπηρεσία 3 ετών σε αντίστοιχη θέση, κατά προτίμηση στους θεραπευτικούς τομείς της εταιρείας
- Ηλικία έως 40 ετών
- Δίπλωμα οδήγησης αυτοκινήτου
- Δυνατότητα ταξιδίων
- Καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας

Η εταιρεία προσφέρει ανταγωνιστικές αποδοχές, πρόσθετη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, άριστο περιβάλλον εργασίας, διαρκή εκπαίδευση και προοπτικές εξέλιξης.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να στείλουν τα βιογραφικά τους σημειώματα στην παρακάτω διεύθυνση:

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥΣ ΝΑΥΛΟΥΣ (ΤΙΚΕΤΙΣΤΕΣ)

- Αν έχετε προϋπηρεσία στους αεροπορικούς ναύλους
- Αν γνωρίζετε χειρισμό Worldsrap
- Αν διαθέτετε ευχάριστη παρουσία και δεκτικό μυαλό
- Αν θέλετε να απογειώσετε την καριέρα σας
- Αν, τέλος ενδιαφέρεστε να ενταχθείτε σε ένα περιβάλλον παραγωγής που συνεχώς δημιουργεί νέες πρωτοποριακές ιδέες και υπηρεσίες, ενώ συγχρόνως καταξιώνει τα στελέχη της... Τότε, στείλτε ένα λεπτομερές βιογραφικό σημείωμα, περιγράφοντας αναλυτικά τα προσόντα σας και τις μέχρι τώρα επιτυχίες σας στη Διεύθυνση:

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΒΑΡΔΙΑΣ

Ανώνυμη εταιρεία, που δραστηριοποιείται στο χώρο του γαλαίου, ζητεί να προσλάβει νέο (μέχρι 35 ετών), ο οποίος, αφού εκπαιδευτεί, θα αναλάβει την εποπτεία μιας βάρδιας του εργοστασίου.

Ο κατάλληλος υποψήφιος θα πρέπει να είναι απόφοιτος τεχνικής σχολής (μηχανικός κατά προτίμηση) και να γνωρίζει την αγγλική γλώσσα. Η θέση απαιτεί άτομο υπεύθυνο, με διοικητικές και οργανωτικές ικανότητες και όρεξη για δουλειά και μάθηση. Διεύθυνση:.....

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αναζητούμε συνεργάτες που επιθυμούν να σταδιοδρομήσουν και να εξελιχθούν μαζί μας.

Πιστεύετε ότι το μήνυμα αυτό σας ενδιαφέρει;

Μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, αναζητεί να προσλάβει Χρηματοοικονομικό Σύμβουλο ως Διευθυντή (Manager). Οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να γνωρίζουν ότι για την πλήρωση της θέσης απαραίτητες είναι οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- κατοχή πτυχιακού τίτλου ΑΕΙ
- κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου, κατά προτίμηση χρηματοοικονομικής κατεύθυνσης (ΜΑ Finance)
- τουλάχιστον πενταετής σχετική εργασιακή εμπειρία στα εξής:
- κατάρτιση επιχειρησιακών προγραμμάτων αξιολόγησης (business plan)
- αποτίμηση επιχειρήσεων (valuation of companies)
- συγχωνεύσεις, εξαγορές, απορροφήσεις επιχειρήσεων (mergers, acquisitions)
- επιθυμητό επιπλέον προσόν θα θεωρηθεί η γνώση και εργασιακή εμπειρία σχετικά με τις διαδικασίες εισαγωγής εταιρειών στο Χρηματιστήριο
- καλή γνώση και ορθός χειρισμός του προφορικού και γραπτού λόγου της Ελληνικής και Αγγλικής γλώσσας
- υψηλού βαθμού εξοικείωση στο χειρισμό Η/Υ
- ώριμη προσωπικότητα που δύναται να συνδυάζει ηγετικές και διοικητικές ικανότητες με την ενεργή ομαδική εργασία, προσανατολισμένη στην επίτευξη στόχων μέσω αποτελεσμάτων.

Ποιες παροχές υπόσχονται οι αγγελίες;

Ποιες διαφορετικές θέσεις εργασίας μπορείτε να ξεχωρίσετε σε κάθε αγγελία;

Η εταιρεία που χαρακτηρίστηκε από το περιοδικό Fortune ως μια από τις 100 καλύτερες εταιρείες στην προτίμηση των εργαζομένων προσφέρει δυναμικό εργασιακό περιβάλλον με προοπτικές προσωπικής και επαγγελματικής εξέλιξης και πρόσβαση στην τεχνολογία της Παγκόσμιας Αγοράς, ανταγωνιστικό πακέτο αποδοχών και παροχών και συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση.

Οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι μπορούν να στείλουν το βιογραφικό τους σημείωμα στη διεύθυνση:

Ο ΠΕΛΑΤΗΣ ΜΑΣ, ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΑΖΗΤΑ ΙΚΑΝΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣ ΘΕΣΗΣ: TELEMARKETING MANAGER

Ο ιδανικός υποψήφιος διαθέτει τα ακόλουθα εργασιακά χαρακτηριστικά:

- προϋπηρεσία 4+ χρόνων στο χώρο του στρατηγικού σχεδιασμού telemarketing projects σε δομημένο εργασιακό περιβάλλον κατά προτίμηση από τον τραπεζικό, ασφαλιστικό χώρο,
- προηγούμενη εμπειρία στην εκπαίδευση και καθοδήγηση μεγάλης ομάδας telemarketers θα θεωρηθεί επιπρόσθετο προσόν,
- πτυχίο ανώτερης/ανωτάτης σχολής (οι μεταπτυχιακές σπουδές θα θεωρηθούν επιπρόσθετο προσόν),
- ουσιαστική έκθεση σε σύναψη συμφωνιών, καθώς και εμπειρία/γνώση πολλαπλών κατηγοριών προϊόντων και υπηρεσιών,
- διοικητικές και διαπραγματευτικές ικανότητες, δυνατή αναλυτική σκέψη, δημιουργικότητα,
- εξοικείωση στη χρήση του MS Office (Word, Excel, Powerpoint) πακέτου,
- ηλικία μέχρι 35 ετών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Μεγάλος εκδοτικός όμιλος επιχειρήσεων ζητεί για τη θέση της γραμματέως διοίκησης κοπέλα έως 28 ετών με τα ακόλουθα προσόντα:

1. πολύ καλή γνώση αγγλικών και χειρισμού Η/Υ.
2. πολύ καλή εμφάνιση.

Θα ληφθούν υπόψη οι σπουδές και η εμπειρία σε ανάλογη θέση.

Άριστες συνθήκες εργασίας.

Υψηλή αμοιβή (ανάλογη των προσόντων)

Πληροφορίες: τηλ. ...., κ. ....

ΙΝΤΕΡΝΕΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Μεγάλος Δημοσιογραφικός Οργανισμός αναζητεί δύο συντάκτες πλήρους απασχόλησης για εργασία στην ειδησεογραφία της καινούργιας πύλης.

Επιθυμητά προσόντα:

- προϋπηρεσία στην ειδησεογραφία και επιμέλεια σελίδων
- άριστη γνώση της Αγγλικής, επαγγελματική μεταφραστική ικανότητα
- δυνατότητα εργασίας σε βάρδιες ολόκληρο το 24ωρο και για 7 για μέρες την εβδομάδα
- εξοικείωση με τους υπολογιστές και το INTERNET.

Αποστείλατε βιογραφικό υπόψη:

ΜΗΧΑΝΙΚΟ - ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΟ

Εργοληπτική Εταιρεία ζητεί εμπειροτέχνη εργοδηγό για εργοταξιακή απασχόληση.

Τηλέφωνο Επικοινωνίας:....., αποστολή Βιογραφικών.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ - GROUP MANAGER

Ζητείται προϊστάμενος group manager (25-30 ετών) για στελέχωση τμήματος πωλήσεων μεγάλης εκδοτικής εταιρείας, με άνεση στην επικοινωνία και στις δημόσιες σχέσεις. Απαραίτητη άδεια οδήγησης Γ' κατηγορίας.

Τηλέφωνο.....

Ζητείται δραστήρια κοπέλα, για τουριστικό γραφείο, με άνεση στις δημόσιες σχέσεις. Απαραίτητες γνώσεις Word, Excel, αγγλικής γλώσσας, προαιρετικά γερμανικής γλώσσας. Τηλέφωνο....., κ. ....

Εταιρεία που δραστηριοποιείται στον χώρο των υπηρεσιών τηλεπικοινωνίας, με έδρα τον Πειραιά, ζητά ηλεκτρονικό ηλικίας 20-25, για θέση Technical support. Η άριστη γνώση αγγλικών και το πτυχίο τεχνικής σχολής είναι απαραίτητες προϋποθέσεις. Προϋπηρεσία σε ανάλογη θέση θα ληφθεί υπόψη. Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να στείλουν το βιογραφικό τους στο fax ..... Όλα τα βιογραφικά θεωρούνται εμπιστευτικά και θα απαντηθούν.

Αν ψάχνετε για δουλειά σε συγκεκριμένη θέση ποια αγγελία θα σας ενδιέφερε και για ποιο λόγο;

Για ποιο σκοπό νομίζετε ότι κάποιος από αυτούς που αναφέραμε παρακάτω θα διάβαζε με προσοχή τις αγγελίες που παρουσιάζονται στη δραστηριότητα;

- άνεργος

- εργαζόμενος

- φοιτητής

- μαθητής

- ερευνητής

Αγγελία άμεσης πρόσληψης για κυρίες-κυρίους έως 40 ετών, κατόχους ΙΧ, που θέλουν να εργαστούν σε μόνιμη πενήμημερη εργασία. Μισθός 200.000 δρχ., ασφάλιση, έξοδα αυτοκινήτου. Μισθός, έξοδα τηλεφώνου πληρωμένα. Τηλέφωνο.....

Αγγελία άμεσης πρόσληψης για 3 κυρίες έως 40 ετών, λυκειακής μόρφωσης, που θέλουν να εργασθούν από το σπίτι τους με το τηλέφωνό τους. Εργασία πρωινή πενήμημερη. Μισθός, έξοδα τηλεφώνου πληρωμένα. Τηλέφωνο.....

ΑΕ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ζητεί τεχνικούς ηλεκτρονικούς με γνώσεις χειρισμού Η/Υ. Τηλέφωνο Επικοινωνίας.....

Γνωστή πολυεθνική εταιρεία που δραστηριοποιείται στον χώρο των ιχθυοτροφών-ισορροπιστών-ζωοτροφών, με προϊόντα υψηλής τεχνολογίας, ενδιαφέρεται να προσλάβει άμεσα στέλεχος για τη γραμματειακή υποστήριξη της εταιρείας. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να γνωρίζουν τέλεια την ελληνική γλώσσα, άπαιστα την αγγλική και τη γαλλική. Η γνώση της ολλανδικής θα θεωρηθεί επιπλέον προσόν. Επίσης θα πρέπει να ξέρουν πολύ καλά να χρησιμοποιούν Η/Υ (προγράμματα Word, Excel, Powerpoint). Η εταιρεία προσφέρει ικανοποιητικό μισθό, ομαδική ασφάλιση και εργασία σε ένα ευχάριστο περιβάλλον. Τα βιογραφικά σας σημειώματα να αποστέλλονται στη Διεύθυνση:....., κ. ....

Δυναμικά αναπτυσσόμενη εταιρεία δορυφορικών τηλεπικοινωνιών ζητά να προσλάβει για το τμήμα λειτουργίας και Συντήρησης του επίγειου δορυφορικού σταθμού της:

- Μηχανικούς ΤΕ/ΑΕΙ
- Μηχανικούς αναγνωρισμένων ιδιωτικών τεχνικών σχολών

Απαραίτητα προσόντα:

- πτυχιούχοι μηχανικοί από το Τμήμα: Ηλεκτρονικών ή Μηχανικών Πληροφορικής/πτυχιούχοι ΤΕΙ από το Τμήμα: Ηλεκτρονικής, Πληροφορικής ή Αυτοματισμού/πτυχιούχοι ΤΕΣ από το Τμήμα: Ηλεκτρονικής, Τηλεπικοινωνιών.
- εμπειρία στη χρήση Η/Υ (Windows 95-NT)
- πολύ καλή γνώση της Αγγλικής
- εκπληρωμένες στρατιωτικές υποχρεώσεις.

Άλλα επιθυμητά προσόντα:

- εμπειρία σε θέματα τηλεπικοινωνιών (RF, Video-Audio, Modems, Data-Networking, MCR Τηλεοπτικού Σταθμού κ.τ.λ.)
- εμπειρία σε εγκατάσταση/συντήρηση ηλεκτρονικών/ηλεκτρονικών συστημάτων/υπολογιστών.

Σημείωση: θα προτιμηθούν υποψήφιοι οι οποίοι διαμένουν σε περιοχή όσο το δυνατόν πλησιέστερη στο δορυφορικό σταθμό (Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου).

Οι θέσεις αφορούν την επάνδρωση του δορυφορικού σταθμού του Unitel στο Λαύριο. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να στείλουν το βιογραφικό τους σημείωμα στην εξής διεύθυνση:..... κ. ....

Η ..... ζητά για το Τμήμα Μηχανογραφείας Ξενοδοχείων στην Αθήνα,

Απόφοιτους Τουριστικών Σχολών με γνώσεις στη χρήση Η/Υ και σχετική προϋπηρεσία στον ξενοδοχειακό τομέα. MICROS POINT OF SALES (P.O.S.) FIDELIO FOOD & BEVERAGE

Γνώση των ανωτέρω θα ληφθεί σοβαρά υπόψη.

Διεύθυνση..... κ. ....

**ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ,
ΑΥΡΙΟ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:
ΕΝΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ
ΠΟΥ ΣΥΝΕΧΩΣ
ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΣΣΟΝΤΑΙ**

αθώς μεγαλώνουμε και ολοκληρώνουμε κύκλους σπουδών, ειδικά με την ολοκλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αρχίζουμε και προετοιμαζόμαστε για την είσοδο στην αγορά εργασίας. Βέβαια, δεν είναι λίγοι οι νέοι άνθρωποι που εξαιτίας εξωτερικών παραγόντων ή σπανιότερα προσωπικών επιλογών εργάζονται πριν ολοκληρώσουν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Άλλοι πάλι επιλέγουν για παρόμοιους λόγους να εργάζονται ενώ είναι φοιτητές/τριες ή σπουδαστές/στριες.

Ό,τι και αν ισχύει για τον καθένα και την κάθε μία, είναι σημαντικό να λάβουμε υπόψη μας ότι το *πέρασμα* από το σχολείο στην αγορά εργασίας σηματοδοτεί κατά κάποιο τρόπο το *μεγάλωμά* μας και διαμορφώνει τα θεμέλια της αυτονομίας και της ανεξαρτησίας μας. Όμως μια τέτοια αλλαγή θέλει σωστή και καλή προετοιμασία, όχι μόνο για να ολοκληρωθεί ομαλά, αλλά και για να μπορέσει ο/η υποψήφιος/α εργαζόμενος/η να έχει τα εφόδια εκείνα που θα του/της εξασφαλίσουν μια θέση εργασίας. Οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι οικονομικοκοινωνικές ανακατατάξεις συνεπάγονται και αλλαγές στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Το άτομο καλείται όχι μόνο να ανταποκρίνεται με επιτυχία σε επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων σε αυτές τις απαιτήσεις, αλλά και να προβλέπει τις νέες τάσεις και δυναμικές που διαμορφώνονται κάθε φορά και επηρεάζουν με τη σειρά τους το αντικείμενο εργασίας, τη μορφή της απασχόλησης, τα εργασιακά δικαιώματα και υποχρεώσεις κ.ά. Η στενή επαφή με τις εξελίξεις, η αναζήτηση έγκυρων πληροφοριών, η επιμόρφωση σε νέα αντικείμενα, η εμπλοκή σε καινοτόμες και ερευνητικές προσπάθειες είναι κάποιο από τα βήματα που το άτομο καλείται να πραγματοποιήσει στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης και προσωπικής και επαγγελματικής εξέλιξής του. Στο άμεσο μέλλον πολύ πιο έντονα, οι περίοδοι εργασίας θα εναλλάσσονται ή θα συνυπάρχουν με περιόδους επιμόρφωσης και εξειδίκευσης, ενώ ο/η εργαζόμενος/η δεν θα έχει μοναδικό αυτοσκοπό ή τη δυνατότητα να εξασφαλίσει μία θέση εργασίας *για μια ζωή* όπως συνέβαινε σε προηγούμενες γενιές εργαζομένων.

Επίσης ο υποψήφιος δεν πρέπει να προετοιμάζεται μόνο για την ελληνική αγορά εργασίας, αλλά και για την ευρωπαϊκή, αφού οι πολίτες των άλλων χωρών-μελών μπορούν ελεύθερα να εγκαθίστανται και να εργάζονται με πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα στην Ελλάδα και οι Έλληνες αντίστοιχα στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Έλληνας υποψήφιος έχει να αντιμετωπίσει στην αγορά εργασίας τον ανταγωνισμό όχι μόνο των υπόλοιπων ευρωπαίων αλλά και των άλλων κατοίκων του πλανήτη που μετακινούνται για οικονομικούς ή άλλους λόγους και θα πρέπει να φροντίζει ώστε να μην υστερεί σε προσόντα και δεξιότητες απέναντί τους. Η ευρωπαϊκή αγορά εργασίας είναι μέρος της παγκόσμιας αγοράς εργασίας, η οποία αποκτά συνεχώς μεγαλύτερη σημασία και για τον Έλληνα, καθώς αυξάνεται η οικονομική αλληλεξάρτηση των χωρών όλου του κόσμου, με την ταχύτητα

ανάπτυξη του εμπορίου, τη μεγαλύτερη ελευθερία μεταφοράς κεφαλαίων και τη γρήγορη διάχυση της τεχνολογίας (παγκοσμιοποίηση). Όπως ο Έλληνας έμπορος σήμερα έχει να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό του Αμερικανού ή του Γερμανού συναδέλφου του που δραστηριοποιείται μέσω του Διαδικτύου και απευθύνεται και στον Έλληνα καταναλωτή, έτσι και ο Έλληνας καθηγητής αγγλικών αντιμετωπίζει ήδη τον ανταγωνισμό του Άγγλου καθηγητή που διδάσκει στην Ελλάδα, ενώ δε φαίνεται να είναι μακριά η ημέρα που ο Έλληνας γιατρός ή προγραμματιστής θα διαπιστώνει ότι Αμερικανοί ή Ινδοί συνάδελφοί του διεκδικούν την ίδια θέση εργασίας. Ας αφήσουμε ότι με την εξέλιξη και τη διάδοση της τηλε-εργασίας ο Ινδός προγραμματιστής μπορεί να αναλάβει να διεκπεραιώσει ένα έργο που αφορά π.χ. μια Ευρωπαϊκή χώρα από την Ινδία, όπου συνεχίζει να διαμένει.

Τις περισσότερες φορές οι νέοι άνθρωποι δηλώνουν το ενδιαφέρον τους για μια εργασία στέλνοντας αρχικά στην εταιρεία/οργανισμό **μία επίσημη επιστολή εκδήλωσης του ενδιαφέροντός τους**. Σε αυτή τη **συνοδευτική** επιστολή, ο υποψήφιος συνοψίζει σε λίγες γραμμές τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι είναι κατάλληλος για τη συγκεκριμένη θέση, δημιουργώντας την αρχή επικοινωνίας μεταξύ εργοδότη και υποψηφίου εργαζόμενου.

Η **συνοδευτική** επιστολή στην πραγματικότητα συνοδεύει το **Βιογραφικό σημείωμα** που στέλνει ο υποψήφιος:

- είτε απαντώντας σε αγγελία η οποία ζητάει βιογραφικό σημείωμα των υποψηφίων για την κάλυψη συγκεκριμένης θέσης εργασίας.
- είτε αναζητώντας πιθανές συνεργασίες *αυθόρμητα*, χωρίς απαραίτητα να έχει δημοσιευθεί προηγουμένως σχετική αγγελία ή προκήρυξη.

Μετά την αποστολή του βιογραφικού σημειώματος ο εργοδότης, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, καλεί τους υποψηφίους σε **προσωπική επαγγελματική συνέντευξη**, ώστε να επιλεγεί ο καλύτερος και ικανότερος από αυτούς.

Νέες προοπτικές μάθησης και εργασίας στην Ευρώπη:

Εάν θέλετε να εγγραφείτε σε ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης, εάν ενδιαφέρεστε για μια θέση απασχόλησης ή αναζητάτε μια μαθησιακή εμπειρία στο εξωτερικό, είναι σημαντικό να παρουσιάσετε τις δεξιότητες και τα προσόντα σας με σαφή και κατανοητό τρόπο. Το Eurorass θεσπίστηκε γι' αυτό το σκοπό με την απόφαση αριθ. 2241/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2004 σχετικά με το ενιαίο

κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων. Το Eurorass είναι ένα νέο μέσο που σας βοηθά να παρουσιάσετε τις δεξιότητες και τα προσόντα σας με τρόπο σαφή και εύκολα κατανοητό στην Ευρώπη καθώς και να κινηθείτε σε οποιαδήποτε χώρα της Ευρώπης.

Το Eurorass περιλαμβάνει:

1. δύο έγγραφα (το βιογραφικό σημείωμα Eurorass (CV) και το Διαβατήριο Γλωσσών Eurorass), που μπορείτε να συμπληρώσετε μόνοι σας και

2. τρία έγγραφα (το συμπλήρωμα πιστοποιητικού Europass, το συμπλήρωμα διπλώματος Europass και την κινητικότητα Europass), τα οποία συμπληρώνονται και εκδίδονται από τους αρμόδιους φορείς.

Το Europass υποστηρίζεται από ένα δίκτυο Εθνικών Κέντρων Europass.

Για να αποκτήσει κάποιος το δικό του Europass Βιογραφικό Σημείωμα ή/και το Διαβατήριο Γλωσσών του, μπορεί:

- να το συμπληρώσει on-line στην πύλη του CEDEFOP στα Ελληνικά και/ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακολουθώντας τις σχετικές οδηγίες στη διεύθυνση <http://europass.cedefop.europa.eu>. Στη συνέχεια, θα λάβει συμπληρωμένο το βιογραφικό του σημείωμα ή/και το διαβατήριο γλωσσών του με μεταφόρτωση ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- να μεταφορτώσει το ηλεκτρονικό υπόδειγμα στη γλώσσα της επιλογής του από τον ίδιο ιστοχώρο, να το αποθηκεύσει στο σκληρό δίσκο του υπολογιστή του και εκεί να το συμπληρώσει εκτός σύνδεσης και να το διαχειριστεί αναλόγως.

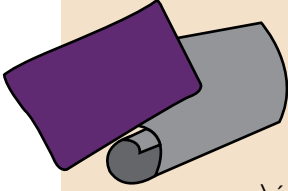
Αν ο ενδιαφερόμενος δεν έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, μπορεί να απευθυνθεί στο Εθνικό Κέντρο Europass.

“Σκοπός του πιστοποιητικού Europass είναι να συμπληρώσει τις πληροφορίες που προσφέρει το κύριο πιστοποιητικό. Το συμπλήρωμα δεν έχει νομική ισχύ. Το μορφότυπο της περιγραφής βασίζεται σε μια σειρά ψηφισμάτων που αφορούν στη διαφάνεια των τυπικών προσόντων και στην ενδοκοινωνική κινητικότητα των σπουδαστών, των επιμορφωμένων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών. Περισσότερες πληροφορίες: <http://europass.cedefop.eu.int>”

A. Το Βιογραφικό Σημείωμα

Το βιογραφικό σημείωμα είναι μια περιληπτική και συνάμα ουσιαστική παρουσίαση των γενικών και ειδικών γνώσεων, των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών εμπειριών του ατόμου, με σκοπό να παρουσιάσει την καταλληλότητά του για μια συγκεκριμένη θέση ή θέσεις εργασίας. Άμεσος στόχος αυτού που συντάσσει το βιογραφικό του σημείωμα είναι να δώσει σωστή εικόνα των προσόντων και της σταδιοδρομίας του, ώστε να διευκολύνει τον εργοδότη να τον επιλέξει ως υποψήφιο, αν του κάνει, και στη συνέχεια να τον καλέσει σε συνέντευξη. Το βιογραφικό σημείωμα είναι για τον εργοδότη μια πρώτη ένδειξη για στοιχεία του χαρακτήρα του ατόμου (κοινωνικότητα, ευχέρεια λόγου, τάξη). Για το λόγο αυτό η σύνταξη του βιογραφικού έχει μεγάλη σημασία. Δεν υπάρχει ένα γενικά κοινό αποδεκτό μοντέλο που να ταιριάζει σε κάθε υποψήφιο και σε κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Ούτε υπάρχουν απόλυτοι κανόνες ως προς το τι πρέπει να περιλαμβάνει το βιογραφικό και πώς πρέπει να παρουσιάζονται οι πληροφορίες. Ο καθένας χρειάζεται να προσαρμόζει το βιογραφικό του στις απαιτήσεις της θέσης που διεκδικεί. Δεν μπορεί το ίδιο άτομο να παρουσιάζει το ίδιο ακριβώς βιογραφικό όταν ενδιαφέρεται για μια επαγγελματική θέση και για μια θέση σε ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Χρησιμοποιούνται λοιπόν, διάφοροι τύποι βιογραφικού Σημειώματος. Όταν απαντά κανείς σε μια μικρή αγγελία και πριν αποστείλει το βιογραφικό του σημείωμα, πρέπει πρώτα να αναλύσει το περιεχόμενο της αγγελίας, στη συνέχεια να ανακαλύψει τι επιδιώκει ο συντάκτης της και τέλος να δει αν η θέση αυτή ανταποκρίνεται στις επιδιώξεις και τα προσόντα του. Απαντά κανείς μόνο σε αγγελίες όπου μπορεί να καλύψει τουλάχιστον τα περισσότερα από τα φανερά κριτήριά τους.

Το βιογραφικό σημείωμα χρειάζεται να ανανεώνεται - συμπληρώνεται κάθε φορά που προκύπτουν νέα στοιχεία που αφορούν τον υποψήφιο. Το βιογραφικό σημείωμα καλό είναι να συνοψίζει όλα τα στοιχεία που αφορούν την εκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη του καθενός ή άλλες δραστηριότητές του, τα οποία πρέπει να συγκεντρώνονται αναλυτικά σε έναν προσωπικό φάκελο (πτυχία, συστατικές επιστολές, αποδεικτικά κ.λπ.).

Από ένα μαθητή ή απόφοιτο του Γενικού Λυκείου μπορεί να ζητηθεί Βιογραφικό Σημείωμα σε πολλές και διαφορετικές περιπτώσεις, όπως:

- Όταν θέλει να παρακολουθήσει ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα.
- Όταν κάνει αίτηση σε Πανεπιστήμιο για μεταπτυχιακές σπουδές.
- Όταν κάνει αίτηση για υποτροφία.
- Όταν ζητά μια θέση εργασίας.
- Όταν θέλει να συνεργαστεί σε ένα συγκεκριμένο έργο, πρόγραμμα κ.τ.λ.

Σε κάθε περίπτωση το βιογραφικό σημείωμα θα πρέπει να δίνει πληροφορίες, με σειρά σπουδαιότητας, ακολουθώντας μια δομή. Έτσι, για παράδειγμα, το βιογραφικό ενός μαθητή θα πρέπει να περιέχει στοιχεία προσωπικά, λεπτομέρειες εκπαιδευτικές, μαθήματα, βαθμούς, ομαδικές εργασίες στις οποίες πήρε μέρος ο ενδιαφερόμενος, ενδιαφέροντα (χόμπι), πληροφορίες για το επίπεδο γνώσης ξένων γλωσσών, ηλεκτρονικών υπολογιστών, εργασιακή εμπειρία, αν υπάρχει, και βέβαια τους μελλοντικούς στόχους του υποψηφίου. Ο εργοδότης σε κάθε βιογραφικό ανα-

ζητά τα στοιχεία που τον ενδιαφέρουν, για να κρίνει ποιοι υποψήφιοι ανταποκρίνονται καλύτερα στα δικά του κριτήρια και τις δικές του ανάγκες. Φρόντιζε λοιπόν ώστε τα σημεία που θα τονίσεις να είναι αυτά που ενδιαφέρουν τον μέλλοντα εργοδότη σου. Π.χ. για μια θέση σε ένα λογιστήριο πρέπει να δώσεις έμφαση στις οικονομικές σπουδές σου ή στο γεγονός ότι έχεις σχετική εμπειρία.

Για τη σύνταξη του βιογραφικού κάνουμε μια σύντομη αναδρομή στο παρελθόν, ώστε:

- Να καταγράψουμε με χρονική σειρά τις δραστηριότητες, με τις οποίες έχουμε ασχοληθεί.
- Να σκεφθούμε τι εμπειρίες αποκτήσαμε από όλες τις δραστηριότητές μας.
- Να αναφέρουμε αν έχουμε εργασιακή εμπειρία, πού την αποκτήσαμε κ.λπ.
- Να συγκεντρώσουμε τα παραστατικά (πτυχία, βεβαιώσεις), τα οποία αναφέρουμε.

Πέντε βασικές αρχές για ένα καλό βιογραφικό σημείωμα¹

1. Επικεντρωθείτε στα ουσιώδη

- Ένα βιογραφικό σημείωμα πρέπει να είναι σύντομο: συνήθως μία-δύο σελίδες αρκούν. Σε κάθε περίπτωση, μην υπερβείτε τις τρεις σελίδες.
- Εάν η επαγγελματική σας πείρα είναι ακόμη περιορισμένη, περιγράψτε πρώτα την εκπαίδευση και κατάρτισή σας· τονίστε τις θέσεις στις οποίες απασχοληθήκατε κατά τη διάρκεια της κατάρτισής σας.
- Εάν οι γλωσσικές δεξιότητες έχουν σημασία για τη θέση για την οποία ενδιαφέρεστε, συμπληρώστε το Γλωσσικό διαβατήριο Europass και επισυνάψτε το στο βιογραφικό σας.

2. Επιδείξτε σαφήνεια και συνοπτικότητα

- Χρησιμοποιείτε σύντομες φράσεις.
- Επικεντρωθείτε στις συναφείς πτυχές της κατάρτισης και της επαγγελματικής σας πείρας.
- Δικαιολογήστε τα διαστήματα διακοπής στις σπουδές ή στη σταδιοδρομία σας.

3. Προσαρμόστε το βιογραφικό σας στη θέση που σας ενδιαφέρει

- Προτού αποστείλετε το βιογραφικό σας σε έναν εργοδότη, βεβαιωθείτε ότι αντιστοιχεί στο ζητούμενο επαγγελματικό προφίλ.

---

1. <http://europas.cedefop.europa.eu> - Καλώς ορίσατε - Βιογραφικό σημείωμα Europass - Δημιουργήστε τώρα το βιογραφικό σας σημείωμα - Πέντε βασικές αρχές για ένα καλό βιογραφικό σημείωμα.

Στην ίδια διεύθυνση θα βρείτε και το υπόδειγμα που προτείνει το **CEDEFOP** (ΕΕ) για την Ευρωπαϊκή Ένωση στα Ελληνικά και Αγγλικά.

- Μην περιλαμβάνετε επαγγελματική πείρα ή κατάρτιση που δεν είναι συναφής με την αίτησή σας.
- Τονίστε τα πλεονεκτήματά σας ανάλογα με τις απαιτήσεις του πιθανού εργοδότη.

Προσοχή: Μην παρουσιάζετε υπερβολική εικόνα των προσόντων σας. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης κινδυνεύετε να δώσετε μία εικόνα που θα υπολείπεται εκείνης του βιογραφικού σας.

4. Φροντίστε την παρουσίαση του βιογραφικού σας

- Παρουσιάστε με σαφήνεια και με λογική σειρά τα προσόντα και τις δεξιότητές σας ώστε να προβάλετε τα πλεονεκτήματά σας.
- Προσοχή στις λεπτομέρειες, όπως τα ορθογραφικά λάθη και τα λάθη στη στίξη.

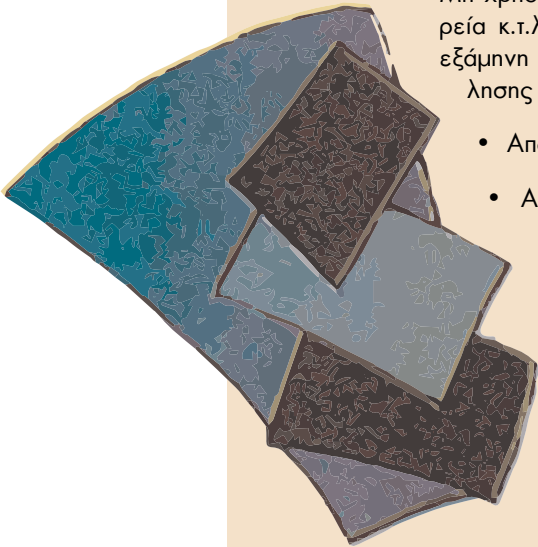
Σημείωση: Εκτυπώνετε το βιογραφικό σας σε λευκό καθαρό χαρτί Α4. Διατηρείτε την προτεινόμενη γραμματοσειρά και σελιδοποίηση.

5. Ελέγξτε το βιογραφικό σας μόλις το συμπληρώσετε

- Διορθώστε τυχόν ορθογραφικά λάθη και βεβαιωθείτε ότι το έχετε συντάξει κατά τρόπο σαφή και με λογική σειρά.
- Δώστε σε κάποιον τρίτο να διαβάσει το βιογραφικό σας προκειμένου να βεβαιωθείτε ότι το περιεχόμενό του είναι σαφές και ευνόητο.

ΛΑΘΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ

- Μην χρησιμοποιείτε άλλο είδος χαρτιού εκτός από λευκό μεγέθους Α4.
- Μην χρησιμοποιείτε προσωπικές ανωνυμίες (π.χ. εγώ εργάστηκα στην εταιρεία κ.τ.λ.). Προτιμήστε ουδέτερες εκφράσεις και κυρίως ουσιαστικά (π.χ. εξάμηνη πρακτική άσκηση στην εταιρεία Χ, με βασικό αντικείμενο απασχόλησης το Ψ).
- Αποφεύγετε τα πολλά επίθετα, τις ωραιοποιήσεις και τις υπερβολές.
- Αποφεύγετε συντομογραφίες ή αρχικά που δεν είναι καθιερωμένα. Οι εργοδότες δεν είναι μάντιες.
  - Μην αναφέρετε εργασία σε εταιρεία χωρίς να προσδιορίζετε τη θέση ή συμμετοχή σε σεμινάρια χωρίς να προσδιορίζετε τον οργανισμό.
  - Μην αναφέρετε σχολές και πανεπιστήμια χωρίς να προσδιορίζετε αν λάβατε τίτλο σπουδών (πτυχίο).

I. Προσπαθήστε να συμπληρώσετε τον πίνακα με οποιαδήποτε στοιχεία διαθέτετε για τον εαυτό σας.

<p>Δεξιότητες - Ικανότητες</p> <p>π.χ. καλός/ή στην πληροφορική</p>	<p>Δραστηριότητες Σχολικές - Εξωσχολικές Ενδιαφέροντα - Χόμπυ</p> <p>π.χ. σκάκι</p>	<p>Οργανώσεις - Ομάδες - Όμιλοι που συμμετέχετε</p> <p>π.χ. ομάδα παραδοσιακών χορών</p>
--	--	---

Επισκεφτείτε την ηλεκτρονική διεύθυνση <http://europass.cedefop.europa.eu> και δοκιμάστε να ετοιμάσετε ηλεκτρονικά το δικό σας βιογραφικό σημείωμα, βάσει των πεδίων που ζητούν συμπλήρωση. Η συμπλήρωση μπορεί να γίνει στο σπίτι ή ακόμα και σε κάποιον Η/Υ του σχολείου σας με τη βοήθεια του καθηγητή σας.

ΔΕΙΓΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ (Europass CV).	
Βιογραφικό σημείωμα	
Europass	
Προσωπικές πληροφορίες	
Επώνυμο (-α) / Όνομα (-τα)	
Διεύθυνση (-εις)	
Τηλέφωνο (-α)	Κινητό
Φαξ	
Διεύθυνση (-εις) ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	
Υπηκοότητα	
Ημερομηνία γέννησης	
Φύλο	
Επιθυμητή θέση	
εργασίας / τομέας απασχόλησης	
Επαγγελματική πείρα	
Χρονολογίες	

Απασχόληση ή θέση
που κατείχατε
Κύριες δραστηριότητες
και αρμοδιότητες
Όνομα και διεύθυνση
εργοδότη
Τύπος ή τομέας
δραστηριότητας
Εκπαίδευση
και κατάρτιση
Χρονολογίες
Τίτλος του
πιστοποιητικού ή
διπλώματος
Κύρια θέματα
επαγγελματικές
δεξιότητες
Επωνυμία και είδος
του οργανισμού που παρείχε
την εκπαίδευση ή κατάρτιση
Διεύθυνση (-εις)
Επίπεδο κατάρτισης με
βάση την εθνική ή
διεθνή ταξινόμηση
Ατομικές δεξιότητες
και ικανότητες
Μητρική (-ές) γλώσσα
(-ες)
Άλλη (-ες) γλώσσα
(-ες)
Αυτοαξιολόγηση
Κατανόηση
Ομιλία
Γραφή
Ευρωπαϊκό επίπεδο
Προφορική
Γραπτή (ανάγνωση)
Επικοινωνία
Προφορική έκφραση
Κοινωνικές δεξιότητες
και ικανότητες
Οργανωτικές
δεξιότητες και
ικανότητες
Τεχνικές δεξιότητες
και ικανότητες
Δεξιότητες
πληροφορικής
Καλλιτεχνικές
δεξιότητες και
ικανότητες
Άλλες δεξιότητες και
ικανότητες
Άδεια οδήγησης
Πρόσθετες
πληροφορίες
Παραρτήματα

Προκειμένου να αξιολογήσετε το επίπεδο που έχετε κατακτήσει στη γνώση μιας γλώσσας, μελετήστε τον πίνακα που ακολουθεί και συμπεριλάβετε το επίπεδο στο βιογραφικό σας σημείωμα παραπάνω:

Ευρωπαϊκά γλωσσικά επίπεδα - Πίνακας αυτοαξιολόγησης

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ						ΟΜΙΛΙΑ		ΓΡΑΦΗ
	Προφορική	Γραπτή (ανάγνωση)	Επικοινωνία	Προφορική έκφραση	Γραφή			
A1	Μπορώ να κατανοώ διαλέξεις με σύνθετη επιχειρηματολογία, εάν το θέμα είναι αρκετά οικείο. Μπορώ να κατανοώ το μεγαλύτερο μέρος των τηλεοπτικών δελτίων ειδήσεων και των ντοκιμαντέρ. Μπορώ να κατανοώ τις περισσότερες κινηματογραφικές ταινίες αν η γλώσσα είναι η καθομιλουμένη.	Μπορώ να κατανοώ λέξεις και φράσεις πολύ απλές, όπως για παράδειγμα αυτές που περιέχονται σε αγγελίες, σε αφίσες και σε διαφημιστικά φυλλάδια.	Μπορώ να επικοινωνώ με απλό τρόπο, με την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής μου θα επαναλαμβάνει ή θα επαναδιατυπώνει τις φράσεις του πιο αργά και θα με βοηθάει να εκφράσω αυτό που θέλω να πω. Μπορώ να θέτω απλές ερωτήσεις πάνω σε θέματα οικεία ή άμεσης προτεραιότητας και να δίνω ανάλογες απαντήσεις.	Μπορώ να χρησιμοποιώ απλές εκφράσεις για να περιγράψω την κατοικία μου και τους ανθρώπους που γνωρίζω.	Μπορώ να γράφω σε μια καρτ ποστάλ ένα σύντομο μήνυμα με απλά λόγια (π.χ. τους χαιρετισμούς σε κάποιον κατά τη διάρκεια των διακοπών μου). Μπορώ να συμπληρώνω τα προσωπικά μου στοιχεία (όνομα, εθνικότητα, διεύθυνση) σ' ένα ερωτηματολόγιο, όπως για παράδειγμα σε ένα έντυπο ξενοδοχείου.			
A2	Μπορώ να κατανοώ εκφράσεις εκτός κειμένου και λέξεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά και αφορούν το άτομό μου, την οικογένειά μου, αγορές, εργασία ή το άμεσο περιβάλλον μου. Μπορώ επίσης να κατανοώ το νόημα ενός απλού, σαφούς και σύντομου μηνύματος.	Μπορώ να διαβάζω ένα πολύ απλό και σύντομο κείμενο, να βρίσκω μια συγκεκριμένη πληροφορία σε συνοπτικά κείμενα, όπως μικρές αγγελίες, διαφημιστικά φυλλάδια, καταλόγους εστιατορίων, έντυπα με ωράρια αφίξεων και αναχωρήσεων μέσω μαζικής μεταφοράς. Μπορώ επίσης να κατανοώ μια σύντομη και απλή προσωπική επιστολή.	Μπορώ να επικοινωνώ σε καθημερινές περιστάσεις όπου χρειάζεται να ανταλλάσω απλές πληροφορίες για δραστηριότητες και θέματα οικεία. Μπορώ να έχω πολύ σύντομες συνομιλίες, ακόμη και αν σε γενικές γραμμές δεν καταλαβαίνω αρκετά για να παρακολουθήσω μια συζήτηση.	Μπορώ να χρησιμοποιώ απλές προτάσεις για να περιγράψω την οικογένειά μου, τους άλλους ανθρώπους, την κατάρτισή μου, την τωρινή ή πρόσφατη επαγγελματική μου ενασχόληση.	Μπορώ να γράφω σημειώσεις και μηνύματα με απλό και σύντομο τρόπο. Μπορώ να γράφω μια πολύ απλή προσωπική επιστολή, όπως για παράδειγμα για να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε κάποιον.			
B1	Μπορώ να κατανοώ τα κύρια σημεία μιας συζήτησης, με την προϋπόθεση ότι η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι απλή και σαφής και τα θέματα της συζήτησης οικεία, όπως για παράδειγμα εργασία, σχολείο, καθημερινές δραστηριότητες κ.τ.λ. Μπορώ να κατανοώ το κεντρικό θέμα ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών, εάν αυτό παρουσιάζει ενδιαφέρον για μένα και οι συνομιλητές μιλούν αργά και καθαρά.	Μπορώ να κατανοώ κείμενα που είναι γραμμένα στην καθομιλουμένη ή σε γλώσσα σχετική με τη δουλειά μου. Μπορώ να κατανοώ την περιγραφή ενός γεγονότος ή την έκφραση συναισθημάτων και ευχών σε μια προσωπική επιστολή.	Μπορώ να αντεπεξέρχομαι λεκτικά καταστάσεις στις περισσότερες είναι δυνατόν να συναντήσει κανείς όταν ταξιδεύει στο εξωτερικό. Μπορώ να συμμετέχω χωρίς προετοιμασία σε μια συζήτηση πάνω σε θέματα οικεία ή με προσωπικό ενδιαφέρον ή με αναφορές στην καθημερινή ζωή (όπως για παράδειγμα οικογένεια, προσωπικές ασχολίες, εργασία, ταξίδια, επικαιρότητα).	Μπορώ να χειρίζομαι με απλό τρόπο εκφράσεις προκειμένου να περιγράψω εμπειρίες, γεγονότα, όνειρα, τις ελπίδες, τους στόχους μου. Μπορώ να εκφράζω με συντομία τις απόψεις και τα σχέδιά μου. Μπορώ να διηγούμαι την πλοκή μιας κινηματογραφικής ταινίας και να περιγράψω τις αντιδράσεις μου.	Μπορώ να γράφω ένα απλό και δομημένο κείμενο πάνω σε θέματα οικεία ή με προσωπικό ενδιαφέρον. Μπορώ να γράφω προσωπικές επιστολές για να διηγηθώ εμπειρίες και εντυπώσεις.			

B2	Μπορώ να κατανοώ διαλέξεις με σύνθετη επιχειρηματολογία, εάν το θέμα είναι αρκετά οικείο. Μπορώ να κατανοώ το μεγαλύτερο μέρος των τηλεοπτικών δελτίων ειδήσεων και των ντοκιμαντέρ. Μπορώ να κατανοώ τις περισσότερες κινηματογραφικές ταινίες αν η γλώσσα είναι η καθομιλουμένη.	Μπορώ να διαβάζω άρθρα και συνεντεύξεις που εκφράζουν προσωπικές θέσεις και απόψεις. Μπορώ να κατανοώ ένα σύγχρονο λογοτεχνικό κείμενο σε πρόζα.	Μπορώ να επικοινωνώ με αυθόρμητισμό και άνεση, ώστε η συζήτηση να εκτυλίσσεται με ομαλό τρόπο. Μπορώ να συμμετέχω ενεργά σε μια συζήτηση υπό κανονικές συνθήκες, να εκθέτω και να υπερασπίζομαι τις απόψεις μου.	Μπορώ να εκφράζομαι με σαφή και λεπτομερή τρόπο πάνω σε θέματα που άπτονται των ενδιαφερόντων μου. Μπορώ να αναπτύσω την άποψή μου σε ένα θέμα της επικαιρότητας και να εξηγήω τα προτερήματα και τα μειονεκτήματα των διαφορετικών προσεγγίσεων στο θέμα.	Μπορώ να γράφω κείμενο σαφές και λεπτομερές πάνω σε μια μεγάλη ποικιλία θεμάτων σχετικών με τα ενδιαφέροντά μου. Μπορώ να γράφω μια μελέτη ή μια αναφορά μεταφέροντας μια πληροφορία ή εκθέτοντας ένα επιχείρημα το οποίο υποστηρίζει ή αντικρούει τη συγκεκριμένη άποψη. Μπορώ να γράφω προσωπικές ή επίσημες επιστολές που αποδίδουν με λεπτές αποχρώσεις προσωπικά γεγονότα και εμπειρίες.
C1	Μπορώ να κατανοώ μια μακροσκελή συζήτηση, ακόμη και αν δεν είναι καλά δομημένη και οι ιδέες δεν είναι σαφείς. Μπορώ να κατανοώ τηλεοπτικές εκπομπές και κινηματογραφικές ταινίες χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια.	Μπορώ να κατανοώ λογοτεχνικά ή μη κείμενα μακροσκελή και πολύπλοκα και να αντιλαμβάνομαι τις διαφορές του ύφους. Μπορώ να κατανοώ εξειδικευμένα άρθρα και μακροσκελείς τεχνικές οδηγίες, ακόμη και αν δεν είναι σχετικές με την ειδικότητά μου.	Μπορώ να εκφράζομαι αυθόρμητα και με συνεχή λόγο χωρίς να ψάχνω να βρω τις κατάλληλες λέξεις. Μπορώ να χρησιμοποιώ τη γλώσσα αβίαστα και αποτελεσματικά σε κοινωνικές και επαγγελματικές σχέσεις. Μπορώ να εκφράζω τις ιδέες και τις απόψεις μου με ακρίβεια και να συνδέω τις παρεμβάσεις μου με αυτές των συνομιλητών μου.	Μπορώ να παρουσιάζω με σαφείς και περιεκτικές περιγραφές ένα πολύπλοκο θέμα, συνδέοντας τις επιμέρους έννοιες, αναπτύσσοντας τα κύρια σημεία και ολοκληρώνοντας τις παρεμβάσεις μου με προσωπικό τρόπο.	Μπορώ να εκφράζομαι αναπτύσσοντας τις απόψεις μου μέσα από ένα κείμενο σαφές και καλά δομημένο. Μπορώ να γράφω μια επιστολή, μια μελέτη, μια αναφορά αναπτύσσοντας ένα πολύπλοκο θέμα και τονίζοντας τα σπουδαιότερα σημεία του. Μπορώ να υιοθετήσω ένα ύφος προσαρμοσμένο στις ανάγκες εκφώνησης του λόγου μου.
C2	Δεν έχω καμία δυσκολία να κατανοώ τον προφορικό λόγο είτε σε συνθήκες άμεσης επικοινωνίας είτε όταν αυτός εκφέρεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ακόμη και εάν οι άλλοι μιλούν γρήγορα, αρκεί να υπάρχει ο χρόνος για να εξοικειωθώ με μια συγκεκριμένη ιδιόλεκτο.	Μπορώ να διαβάζω χωρίς προσπάθεια και να εμβαθύνω σε κάθε είδος κειμένου, όπως για παράδειγμα ένα εγχειρίδιο, ένα εξειδικευμένο άρθρο ή ένα λογοτεχνικό έργο.	Μπορώ να συμμετέχω χωρίς προσπάθεια σε κάθε συζήτηση και να έχω άνεση με τις ιδιωματικές και τις καθημερινές εκφράσεις. Μπορώ να εκφράζω με ευχέρεια και με ακρίβεια τις λεπτές αποχρώσεις των εννοιών. Μπορώ να αντεπεξέρχομαι σε μια εννοιολογική δυσκολία με τρόπο που να μη γίνει κατανοητό από το συνομιλητή μου.	Μπορώ να κάνω μια περιγραφή ή να αναπτύσω μια επιχειρηματολογία με σαφή και ρέοντα λόγο και με ύφος προσαρμοσμένο στις περιστάσεις δομώντας μια παρουσίαση με λογικό τρόπο και βοηθώντας τους ακροατές μου να υπογραμμίζουν και να ανακαλούν στη μνήμη τους τα κύρια σημεία.	Μπορώ να γράφω ένα σαφές κείμενο με ροή και ύφος προσαρμοσμένο στις περιστάσεις. Μπορώ να συντάσσω επιστολές, αναφορές ή πολύπλοκα άρθρα με δομή σαφή που να επιτρέπουν στον αναγνώστη να αντιλαμβάνεται και να απομνημονεύει τα κύρια σημεία. Μπορώ να παρουσιάζω περιληπτικά και με κριτικό τρόπο μια εργασία επαγγελματική ή ένα λογοτεχνικό έργο.

B. Η Επαγγελματική Συνέντευξη: Συνέντευξη Επιλογής Προσωπικού

Η επιτυχία σας εξαρτάται, σ' ένα μεγάλο βαθμό, από την προετοιμασία σας πριν από τη συνέντευξη. Κατά τη διαδικασία της συνέντευξης ο υποψήφιος πρέπει να προβάλει την προσωπικότητά του και να παρουσιάσει με σαφήνεια, συντομία και σοβαρότητα τις εμπειρίες, τις ικανότητες, τις φιλοδοξίες και τους στόχους του. Στην επαγγελματική συνέντευξη μπορούμε να διακρίνουμε τρεις φάσεις.

Προετοιμασία της συνέντευξης

Ο/η υποψήφιος/α πρέπει:

- Να έχει μελετήσει προσεκτικά τα προσόντα που απαιτούνται για τη συγκεκριμένη θέση και να εκτιμήσει κατά πόσο ταιριάζουν με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά του.
- Να έχει αξιολογήσει τον εαυτό του, δηλαδή να ξέρει τα δυνατά και αδύνατα σημεία του, τους μακροπρόθεσμους στόχους του, το είδος και τον τρόπο δουλειάς που προτιμά.
- Να γνωρίζει καλά αυτά που αναφέρονται στο βιογραφικό του. Δεν θα πρέπει να υπάρχουν αναντιστοιχίες στις απαντήσεις του και σ' αυτά που έχει γράψει στο βιογραφικό του.
- Να έχει σκεφτεί και να γνωρίζει τι επιθυμεί και τι όχι από την πιθανή μελλοντική του εργασία, καθώς και από τον πιθανό μελλοντικό του εργοδότη, τι είδους επαγγελματική εξέλιξη ζητάει, εάν επιθυμεί συμμετοχή του σε σεμινάρια για βελτίωση του επιπέδου των γνώσεών του, αν μπορεί να κάνει ταξίδια, να αλλάζει τόπο εργασίας για ένα διάστημα και βέβαια να ξέρει το ύψος των οικονομικών απολαβών.
- Να έχει μάθει για την επιχείρηση και το αντικείμενό της. Οι περισσότεροι εξεταστές ικανοποιούνται όταν βλέπουν ότι γνωρίζετε αρκετά για την επιχείρηση και τη συγκεκριμένη θέση. Θα πρέπει λοιπόν να ενημερωθείτε σχετικά. Μάθετε ποιοί είναι οι στόχοι της και πώς εσείς μπορείτε να συνεισφέρετε σ' αυτούς. Πληροφορίες για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις μπορείτε να βρείτε:
- Στη βιβλιοθήκη και στις βάσεις δεδομένων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ.
- Στους επίσιους οδηγούς που εκδίδει η ICAP.
- Σε περιοδικές εκδόσεις και στον τύπο.

Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης

Ο/η υποψήφιος/α πρέπει:

- να φτάσει στην ώρα του και με εμφάνιση που να ταιριάζει στον εργασιακό χώρο, χωρίς να προκαλεί με το ντύσιμό του,
- να είναι ο εαυτός του,
- να έχει ετοιμάσει και αυτός ορισμένες ερωτήσεις για να τις θέσει, αν χρειαστεί,

- να είναι ενθουσιώδης, θετικός για τη θέση εργασίας και να δείχνει ενδιαφέρον ως προς τη συγκεκριμένη θέση και το συγκεκριμένο επαγγελματικό χώρο γενικότερα,
- να μην θέσει πρώτος το θέμα του μισθού,
- να μην αναφέρει γιατί χρειάζεται τη θέση.

Τελειώνοντας τη συνέντευξη ο υποψήφιος μπορεί να ζητήσει σχόλια για την υποψηφιότητά του, να ευχαριστήσει για το ενδιαφέρον και να ρωτήσει πότε να περιμένει την απόφαση επιλογής.

Μετά τη συνέντευξη

- ανακαλέστε τη διαδικασία και προσπαθήστε να την αξιολογήσετε
- εντοπίστε τα σημεία της συνέντευξης που κατά τη γνώμη σας πήγαν καλά και αυτά που δεν πήγαν τόσο καλά
- σκεφτείτε τι κερδίσατε από αυτή την εμπειρία και μπορείτε να αξιοποιήσετε στο μέλλον.

ΤΡΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

1. Χαιρετίστε τον υπεύθυνο συνέντευξης με το επίθετό του,
2. Προσπαθήστε με τρόπο να κάνετε τον υπεύθυνο συνέντευξης να περιγράψει τη θέση και τα καθήκοντα που απαιτούνται για τη συγκεκριμένη θέση,
3. Δώστε έμφαση για το τι μπορείτε να κάνετε εσείς για την εταιρεία. Αναφέρατε προσωπικά σας επιτεύγματα που δείχνουν τις ικανότητές σας και την αποφασιστικότητά σας να επιτύχετε στη συγκεκριμένη θέση. Τονίστε τους λόγους για τους οποίους είστε κατάλληλος για τη συγκεκριμένη θέση.

Παρακάτω καταγράφονται πιθανές ερωτήσεις που μπορεί να υποβληθούν σε μία συνέντευξη επιλογής προσωπικού.

Γιατί υποβάλλονται αυτές οι ερωτήσεις; Τι επιδιώκει να μάθει ο υπεύθυνος της συνέντευξης με κάθε μία; Ποια πρέπει να είναι η κατεύθυνση της απάντησης; Συμπληρώστε τις κενές στήλες με τις απαντήσεις σας.

Πιθανές ερωτήσεις στη συνέντευξη	Τι επιδιώκει να μάθει ο υπεύθυνος της συνέντευξης;	Ποια πρέπει να είναι η κατεύθυνση της απάντησης;
1. Για ποιο λόγο διάλεξες το συγκεκριμένο επάγγελμα;		
2. Γιατί θέλεις να εργαστείς στη συγκεκριμένη θέση και εταιρεία;		
3. Τι σε κάνει να πιστεύεις ότι είσαι ο κατάλληλος για τη θέση;		
4. Είσαι δημιουργικός άνθρωπος; Δώσε παράδειγμα.		
5. Μίλησέ μας για τον εαυτό σου.		
6. Ποια είναι τα θετικά και ποια τα αρνητικά στοιχεία του χαρακτήρα σου;		
7. Ποια προηγούμενη θέση εργασίας είχες; Πώς την είχες αποκτήσει; Γιατί έφυγες;		
8. Τι σε προβλημάτισε περισσότερο στην προηγούμενη δουλειά σου;		
9. Ήταν σωστές μέχρι σήμερα οι επαγγελματικές επιλογές σου;		
10. Εργάζεσαι αποδοτικά υπό πίεση;		
11. Είσαι διατεθειμένος να εργάζεσαι με απαιτητικό ωράριο;		
12. Αν μπορούσες να διαλέξεις, ποια άλλη θέση στην επιχείρηση θα διάλεγες;		
13. Έχεις εργαστεί για κάποιο κοινωνικό σκοπό;		
14. Τι θα ήθελες να κάνεις σε πέντε χρόνια από σήμερα;		
15. Τι σε κάνει να νιώθεις άνετα και τι δυσάρεστα στο περιβάλλον εργασίας;		

Υποδείγματα: Επιστολής, Βιογραφικού

Αμέσως παρακάτω θα βρείτε υποδείγματα μιας **ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ** και ενός **ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ**, τα οποία μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ως πρότυπα για να συντάξετε τα δικά σας, τα οποία θα περιέχουν τα προσωπικά σας στοιχεία.

(Σημείωση: τα στοιχεία που αναφέρονται στα υποδείγματα αυτά είναι φανταστικά).

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ²

Όνοματεπώνυμο

Διεύθυνση (οδός, αριθμός, Τ.Κ., πόλη)

Τηλέφωνο επικοινωνίας

Ημερομηνία

Επωνυμία Εταιρίας

Υπόψη (ονοματεπώνυμο υπεύθυνου προσωπικού)

Εταιρία

Διεύθυνση

Αγαππé κύριε ή κυρία,

Ενδιαφέρομαι για τη θέση διδακτικού προσωπικού στο φροντιστήριό σας, η οποία δημοσιεύτηκε πρόσφατα στις αγγελίες στην τοπική εφημερίδα, «Ρεθεμνιώτικα Νέα».

Είμαι απόφοιτος του Τμήματος Φιλολογίας, του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η διδακτική μου εμπειρία προέρχεται από τη συμμετοχή μου σε προγράμματα πρακτικής άσκησης του Τμήματος Φιλολογίας, σε σχολεία του νομού Ρεθύμνης. Επίσης έχω εργαστεί ως φιλόλογος αναλαμβάνοντας τη διδασκαλία των αρχαίων και νέων ελληνικών, σε ιδιωτικό εκπαιδευτήριο της πόλης του Ηρακλείου.

2. <http://career.admin.uoc.gr/index.php?module=ContentExpress&func=display&ceid=20>

Οι γνώσεις μου στον προγραμματισμό Η/Υ και η ευχέρεια με την οποία χειρίζομαι προγράμματα όπως Word, Excel, περιήγηση στο διαδίκτυο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε περιβάλλον Windows 2000, πιστεύω ότι θα αποδεικνύονταν ιδιαίτερα χρήσιμες για τη συγκεκριμένη θέση.

Εσσωκλείω το βιογραφικό μου σημείωμα από το οποίο μπορείτε να αξιολογήσετε τις γνώσεις και την επαγγελματική μου εμπειρία. Αν νομίζετε ότι ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της συγκεκριμένης θέσης, θα επιθυμούσα να έχω μια προσωπική συνέντευξη μαζί σας. Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου τις εργάσιμες ώρες στο τηλέφωνο 000000000.

Ευελπιστώ σε θετική σας απάντηση και σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για κάθε σας ενέργεια.

Με εκτίμηση,

(Υπογραφή)

ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

τις ημέρες μας, η δυνατότητα να μετακινούμαστε για λόγους αναψυχής, εκπαίδευσης και εργασίας αυξάνεται συνεχώς ειδικά μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) είναι το αποτέλεσμα της προσπάθειας για οικονομική και πολιτική συνεργασία μεταξύ 27 δημοκρατικών ευρωπαϊκών χωρών και στοχεύει στην ευημερία και ελευθερία για τα 498 εκατομμύρια των πολιτών της σ' ένα δικαιότερο και ασφαλέστερο κόσμο.

Τα είκοσι επτά κράτη-μέλη που αποτελούν την Ε.Ε. είναι: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Δημοκρατία της Σλοβακίας, Δημοκρατία της Τσεχίας, Ελλάδα, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία, Ιρλανδία, Ισπανία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ουγγαρία, Ολλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σουηδία, Φινλανδία.

Έτσι, μπορούμε να ταξιδέψουμε στα περισσότερα κράτη της Ε.Ε. χωρίς διαβατήριο και χωρίς συνοριακούς ελέγχους. Μπορούμε να κάνουμε τις αγορές μας σε άλλη χώρα χωρίς περιορισμούς ή πρόσθετους φόρους, εφόσον ό,τι αγοράζουμε είναι για δική μας χρήση. Τα ταξίδια μεταξύ των χωρών της ζώνης του ευρώ είναι ευκολότερα, καθώς δεν υπάρχουν πλέον τα έξοδα και οι δυσκολίες αγοράς συναλλάγματος. Οι τηλεφωνικές κλήσεις, η πρόσβαση στο διαδίκτυο και τα αεροπορικά ταξίδια είναι φθηνότερα. Η νομοθεσία της Ε.Ε. προστατεύει τους καταναλωτές από ελαττωματικά ή κατώτερης ποιότητας προϊόντα, είτε αυτοί πραγματοποιούν αγορές στη χώρα τους είτε σε άλλη χώρα. Η Ε.Ε. εφαρμόζει επίσης πολύ υψηλά πρότυπα για την ασφάλεια των τροφίμων. Η κοινωνία μας λειτουργεί δικαιότερα και αποτελεσματικότερα, όταν δεν γίνονται διακρίσεις σε βάρος συνανθρώπων μας λόγω εθνικής καταγωγής, φύλου, αναπηρίας, φυλετικής καταγωγής ή άλλων χαρακτηριστικών. Για το λόγο αυτό, η νομοθεσία της Ε.Ε. απαγορεύει τις διακρίσεις.

Το ευρώ (€) αποτελεί ίσως το πιο απτό επίτευγμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ενιαίο νόμισμα έχει υιοθετηθεί από 16 χώρες (2009), οι οποίες αντιπροσωπεύουν τα δύο τρίτα του πληθυσμού της Ε.Ε. Θα ακολουθήσουν και άλλες χώρες μόλις το επιτρέψει η κατάσταση της οικονομίας τους. Όλα τα χαρτονομίσματα και κέρματα

ευρώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις χώρες όπου το ευρώ γίνεται δεκτό. Τα χαρτονομίσματα είναι τα ίδια για όλες τις χώρες, ενώ τα κέρματα φέρουν κοινή απεικόνιση στη μια τους όψη και εθνικά σύμβολα της χώρας προέλευσής τους στην άλλη. Οι πολίτες της Ε.Ε. έχουν τη δυνατότητα διαμονής, εργασίας, σπουδών και συνταξιοδότησης σε άλλη χώρα της Ε.Ε. Ειδικά για τους νέους, η Ε.Ε. στηρίζει εκείνους που θέλουν να πάνε στο εξωτερικό στο πλαίσιο των προγραμμάτων της για τη Δια Βίου Μάθηση, Νεολαία, Πολιτισμό και Ιθαγένεια. Πάνω από 2 εκατομμύρια νεαρά άτομα είχαν ήδη τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν μέρος των πανεπιστημιακών σπουδών τους σε κάποια άλλη ευρωπαϊκή χώρα μέσω του προγράμματος **Erasmus**. Επίσης, ενώ η Ε.Ε. δεν αποφασίζει τι θα διδαχθείτε στο σχολείο σας, καταβάλλει προσπάθειες για να διασφαλιστεί η αναγνώριση των εκπαιδευτικών και επαγγελματικών προσόντων που αποκτήσατε στη χώρα σας και από τα υπόλοιπα κράτη μέλη. Μια τέτοια προσπάθεια είναι το *euorpass* που είδαμε στο 5ο κεφάλαιο.

Πηγαίνοντας σε μία άλλη χώρα για σπουδές, για την εκμάθηση μιας άλλης γλώσσας, για απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας ή για ανάπτυξη εθελοντικής δράσης, μπορείτε να διευρύνετε τους ορίζοντές σας, να ενισχύσετε τις ευκαιρίες για μελλοντική επαγγελματική αποκατάσταση και να συμβάλετε στην προσωπική σας εξέλιξη. Μέσω της *μαθησιακής κινητικότητας* έχετε πρόσβαση σε νέες γνώσεις, ενώ αναπτύσσετε γλωσσικές και διαπολιτισμικές δεξιότητες. Η κινητικότητα εκτός εθνικών συνόρων συνδέεται με διαφορετικούς τομείς της ζωής ενός *Ενεργού Ευρωπαίου Πολίτη*, όπως τις τέχνες και τον πολιτισμό, τις επιστήμες, την τεχνολογία, τον αθλητισμό, την επιχειρηματικότητα. Η κινητικότητα μπορεί να είναι *πραγματική* αλλά και *εικονική* μέσω της χρήσης των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας (ΤΠΕ). Η *εικονική* κινητικότητα, όπως αυτή που υποστηρίζεται από το πρόγραμμα *Comenius eTwinning*, μπορεί, ιδίως, να συμβάλει στη δημιουργία νέων επαφών, στην επικοινωνία με άλλους πολιτισμούς και στην προετοιμασία να πραγματοποιήσετε αργότερα πραγματικές μετακινήσεις.

Επιπλέον, οι Ευρωπαίοι που μετακινούνται ως σπουδαστές είναι πιθανότερο να μετακινούνται και ως εργαζόμενοι, αργότερα στη ζωή τους. Τα οφέλη είναι εξίσου προφανή για τα σχολεία, τα πανεπιστήμια και τις επιχειρήσεις. Αλλά και οι οικονομίες της Ευρώπης ωφελούνται από ένα εργατικό δυναμικό με καλύτερες και ευρύτερες δεξιότητες και κατάλληλα προετοιμασμένο για την αντιμετώπιση των ταχέως μεταβαλλόμενων αγορών εργασίας.

Άλλες δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος δια βίου μάθησης, όπως το Leonardo da Vinci (για την επαγγελματική κατάρτιση), Comenius (για σχολεία) και Grundtvig (εκπαίδευση των ενηλίκων), υποστηρίζουν την κινητικότητα των νέων για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Πέρα από τον κόσμο της εκπαίδευσης, η Ε.Ε. με το πρόγραμμα Νεολαία σε δράση ενισχύει την ενεργό συμμετοχή των νέων στην κοινωνία ως πολιτών, με το πρόγραμμα Μαρία Κιουρί στηρίζει τους ερευνητές και με το Erasmus νέους επιχειρηματίες.

Στις 8 Ιουλίου 2009, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε μια **Πράσινη Βίβλο** με τίτλο «Πρόωθηση της εκμάθησης της κινητικότητας των νέων». Ο στόχος είναι η έναρξη διαλόγου σχετικά με την ενίσχυση των ευκαιριών που προσφέρονται στους νέους στην Ευρώπη για την ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων.

Το διαδίκτυο και άλλες μορφές ηλεκτρονικής πληροφόρησης και επικοινωνίας επιτρέπουν στους νέους να προετοιμάσουν την παραμονή τους στο εξωτερικό, να εξοικειωθούν με τη χώρα και το ίδρυμα υποδοχής, να αναπτύξουν διάφορες επαφές κ.ά. Υπάρχει πληθώρα διαθέσιμων πληροφοριών και καθοδήγησης σχετικά με θέματα που αφορούν στην κινητικότητα, που μπορούν να συνοψιστούν σε τρεις κύριους τομείς:

- **δυνατότητες χρηματοδότησης:** έχουν ήδη αναφερθεί τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποστήριξη της κινητικότητας, κυρίως στο πλαίσιο του προγράμματος δια βίου μάθησης ή του προγράμματος Νεολαία σε Δράση. Οι πρωτοβουλίες της Επιτροπής συμπληρώνονται από διάφορες πρωτοβουλίες σε εθνικό και

περιφερειακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων που εφαρμόζονται από επιχειρήσεις, ιδρύματα κ.ά.

- δυνατότητες μάθησης για νέους (προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης):

η Επιτροπή έχει δημιουργήσει διάφορες διαδικτυακές πύλες ενημέρωσης, όπως την PLOTEUS, την πύλη για τις ευκαιρίες μάθησης και κατάρτισης στην Ευρώπη, την Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας, Σπουδές στην Ευρώπη, τη Euraxess - Μετακινούμενοι ερευνητές, τον ιστοτόπο Marie Curie για όλες τις δράσεις του Marie Curie, την YourEurope, τα δίκτυα Euroguidance, EURES και Eurodesk, το Erasmus, Νεαροί Επιχειρηματίες και υποστήριξη της κατάρτισης και της κινητικότητας για τις ΜΜΕ.

- πρακτική καθοδήγηση για την εξεύρεση στέγης, τη χρηματοδότηση, το κόστος διαβίωσης, για νομικά ζητήματα, όπως κανονισμοί για έκδοση βίζας, άδειες εργασίας, ασφάλιση κ.ά.

Παρατίθενται σημαντικοί σύνδεσμοι σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις ευκαιρίες κινητικότητας για εκπαιδευτικούς και επαγγελματικούς λόγους:

Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης & Πολιτισμού:
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_en.htm

Αρχική σελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης & Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Europe Direct: http://ec.europa.eu/europedirect/index_el.htm

Το κέντρο επικοινωνίας EUROPE DIRECT είναι μια υπηρεσία που σας βοηθάει να λάβετε απάντηση στις ερωτήσεις σας σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρέχει πληροφορίες σχετικά με κάθε είδους θέμα που αφορά την Ε.Ε. συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων και ευκαιριών που έχετε ως πολίτες της Ε.Ε., καθώς και για το πώς μπορείτε να επωφεληθείτε από αυτά. Μπορεί να παράσχει άμεσες απαντήσεις σε γενικές ερωτήσεις και, αν έχετε ειδικότερες ερωτήσεις, να σας κατευθύνει προς την καλύτερη πηγή πληροφοριών και συμβουλών στην Ε.Ε., σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Euroguidance: <http://www.euroguidance.net/index.htm>

Το Euroguidance είναι ένα δίκτυο Εθνικών Κέντρων Πληροφόρησης για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό σε 32 ευρωπαϊκές χώρες. Στόχος του Δικτύου Euroguidance είναι να συμβάλει στην κινητικότητα στην Ευρώπη παρέχοντας ποιοτική πληροφόρηση και επαγγελματικό προσανατολισμό, καθώς και να προωθήσει την ευρωπαϊκή διάσταση στα εθνικά συστήματα συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού.

Euroguidance: <http://www.euroguidance.net/index.htm>

Το Euroguidance είναι ένα δίκτυο Εθνικών Κέντρων Πληροφόρησης για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό σε 32 ευρωπαϊκές χώρες. Στόχος του Δικτύου Euroguidance είναι να συμβάλει στην κινητικότητα στην Ευρώπη παρέχοντας ποιοτική πληροφόρηση και επαγγελματικό προσανατολισμό, καθώς και να προωθήσει την ευρωπαϊκή διάσταση στα εθνικά συστήματα συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού.

Ευρωδιαβατήριο Κατάρτισης: <http://europass.oEEK.gr>

Όσοι θέλουν οι ικανότητες και τα προσόντα τους να είναι εύκολα αναγνωρίσιμα και κατανοτά σε οποιοδήποτε μέρος της Ευρώπης -όταν ψάχνουν για δουλειά ή κάνουν αίτηση για κάποιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα ή πρόγραμμα σπουδών- μπορούν τώρα να επωφεληθούν από το Ευρωδιαβατήριο Κατάρτισης, μια νέα πρωτοβουλία που στοχεύει στη βελτίωση της διαφάνειας και συγκρισιμότητας των προσόντων και των ικανοτήτων.

Η Ευρώπη σου: http://ec.europa.eu/youreurope/index_el.html

Η ιστοσελίδα αυτή παρέχει στους πολίτες λεπτομερείς πρακτικές πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους και τις ευκαιρίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την εσωτερική της αγορά, καθώς και συμβουλές για το πώς να ασκήσουν τα δικαιώματά τους στην πράξη, πληροφορίες για επιχειρήσεις που εδρεύουν στην Ευρώπη και επιχειρηματίες που χρειάζεται να έρχονται σε επαφή με διοικήσεις σε άλλες χώρες.

Ευρυδίκη: http://www.ypepth.gr/el_ec_page984.htm

Η Ευρυδίκη, το δίκτυο πληροφόρησης για την εκπαίδευση στην Ευρώπη, δημιουργήθηκε το 1980. Από το 1995 αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος Σωκράτης, του ευρωπαϊκού προγράμματος για την εκπαίδευση, και τώρα καλύπτει τα εκπαιδευτικά συστήματα όλων των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Σωκράτης. Η Ευρυδίκη στοχεύει στην ανάπτυξη της συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης δίνοντας περισσότερη έμφαση στα συστήματα και τις πολιτικές.

IRIS: <http://www.iris.siu.no/iris.nsf/irisstart>

Το IRIS είναι μια υπηρεσία προς τους φοιτητές και τα πανεπιστήμια που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus. Το πρόγραμμα Erasmus λειτουργεί στο πλαίσιο του προγράμματος Σωκράτης και στοχεύει στη διευκόλυνση και προώθηση των ανταλλαγών των φοιτητών και των καθηγητών μεταξύ των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης.

Η Ευρώπη είναι γεμάτη ευκαιρίες οι οποίες προϋποθέτουν ακριβή και έγκυρη πληροφόρηση, προκειμένου να είναι αποτελεσματικές. Η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς προωθεί την πληροφόρηση των νέων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και, από το 2004, θέτει στη διάθεσή τους τις υπηρεσίες του ευρωπαϊκού δικτύου EURODESK που αποτελείται από 900 Δομές Πληροφόρησης σε όλη την Ευρώπη και 50 Κέντρα Πληροφόρησης Νέων στην Ελλάδα. Μέσω του δικτύου, το νεαρό άτομο έχει πρόσβαση σε ευκαιρίες εκπαίδευσης, σπουδών, κατάρτισης, απασχόλησης, αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου, συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγών και εθελοντισμού και πολλά άλλα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ολοκληρώνοντας αυτή την ενότητα, θα πρέπει να επισημανθεί πως η Ε.Ε. εκφράζει μια υπερεθνική προσπάθεια συνεργασίας. Για να μπορούν να υλοποιηθούν συγκεκριμένες δράσεις γι' αυτή τη συνεργασία, τα κράτη μέλη δημιούργησαν θεσμικά όργανα για τη λειτουργία της Ε.Ε. και για την έκδοση της νομοθεσίας της, κυρίως από τα οποία είναι:

- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (που εκπροσωπεί τους λαούς της Ευρώπης),
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (που εκπροσωπεί τις εθνικές κυβερνήσεις),
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (που εκπροσωπεί το κοινό συμφέρον της Ε.Ε.).

Ωστόσο, η ενημέρωση για τις εξελίξεις στην Ε.Ε. που επιχειρήσαμε παραπάνω δεν στοχεύει να μας πείσει ότι όλα είναι τέλεια. Αντίθετα, χρειάζεται συνεχής εξέλιξη και βελτίωση. Επισημαίνουμε ότι είναι ευθύνη όλων των ευρωπαίων πολιτών να κινητοποιούνται προς την κατεύθυνση ενός δικαιότερου κόσμου, ενός υγιέστερου περιβάλλοντος και να αναλαμβάνουν την ευθύνη ατομικά και συλλογικά για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έτσι όλοι μας μπορούμε να καταθέτουμε τις απόψεις μας και να συμμετέχουμε σε συλλογικά όργανα για να επηρεάσουμε τωρινές και μελλοντικές αλλαγές. Υπάρχουν πολλοί τρόποι ώστε η συμμετοχή μας να αποκτήσει δύναμη και νόημα. Πώς;

- **Επικοινωνούμε με τα μέλη του εθνικού μας κοινοβουλίου:** οι πολιτικές της Ε.Ε. είναι κομμάτι των εθνικών πολιτικών.
- **Επικοινωνούμε με τους ευρωβουλευτές μας και ψηφίζουμε στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου:** το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετέχει στη διαδικασία θέσπισης της ευρωπαϊκής νομοθεσίας (βλ. europa.eu).
- **Επικοινωνούμε και συμμετέχουμε σε μη κερδοσκοπικές οργανώσεις (ΜΚΟ)** π.χ. οργανώσεις καταναλωτών, ομάδες πίεσης για περιβαλλοντικά θέματα κ.τ.λ. οι οποίες συνεργάζονται με την Ε.Ε. για τη διαμόρφωση πολιτικών.
- **Μαθαίνουμε περισσότερα για την Ε.Ε.** στο δικτυακό τόπο europa.eu, όπου μπορούμε να πάρουμε απαντήσεις στα ερωτήματά μας καλώντας χωρίς χρέωση τον αριθμό της υπηρεσίας Europe Direct: 00 800 6 7 8 9 10 11.

Μοιραστείτε σε ζευγάρια. Το κάθε ζευγάρι επιλέγει κάποια κράτη μέλη που θεωρεί ενδιαφέροντα για συγκεκριμένους λόγους και συμπληρώνει αντίστοιχα τον παρακάτω πίνακα. Στη διαδικασία αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί τόσο το διαδικτυο όσο και η εμπειρία κάποιων συμμαθητών/τριών σας που έχουν ταξιδέψει οι ίδιοι/ες ή γνωστοί τους, σε κάποιο/α κράτη μέλη της Ε.Ε.

Η ιδέα να γνωρίσω ένα άλλο κράτος για αναψυχή, σπουδές ή εργασία:

ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	ΣΠΟΥΔΕΣ	ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑ	ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Στη συνέχεια και αφού συζητήσετε όλοι μαζί στην τάξη για τις επιλογές σας, αξιοποιήστε την ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς (www.neagenia.gr) για να εντοπίσετε με ποιον τρόπο ένας νέος ή μια νέα στην ηλικία σας θα μπορούσε να συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα ανταλλαγών για να γνωρίσει από κοντά κάποια από τις χώρες που καταγράψατε παραπάνω. Παρουσιάστε τις σχετικές πληροφορίες στην τάξη.

Υπάρχει τρόπος εσείς ως σχολικό τμήμα να συμμετάσχετε σε κάποιο πρόγραμμα ανταλλαγών; Για να απαντήσετε στο σχετικό ερώτημα σε συνεργασία με τον/ην καθηγητή/τρια σας, πλοηγηθείτε στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (www.iky.gr) και αναζητήστε τα προγράμματα δια βίου μάθησης που αφορούν σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως για παράδειγμα το Comenius ή το Leonardo Da Vinci.

Ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορείτε να σπουδάσετε ή να εργαστείτε σε οποιοδήποτε κράτος- μέλος της. Προσπαθήστε να σκεφτείτε τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα που σας δίνει αυτή η δυνατότητα.

Όταν σπουδάσετε			
στην Ελλάδα		σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	
Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα	Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα

Όταν εργάζεστε			
στην Ελλάδα		σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	
Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα	Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα

ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Καθημερινά όλοι μας αντιμετωπίζουμε την ανάγκη να λαμβάνουμε πολλές αποφάσεις σχετικά με διάφορες πτυχές της ζωής μας. Με τον όρο απόφαση εννοούμε τη διαδικασία επιλογής μιας κατεύθυνσης δραστηριοτήτων ανάμεσα σε έναν αριθμό εναλλακτικών λύσεων. Οι αποφάσεις μας επηρεάζονται κυρίως από τον εαυτό μας, δηλαδή από τις αξίες, τις προσδοκίες, τη συναισθηματική μας κατάσταση αλλά και από το κοινωνικό περιβάλλον, τις προοπτικές μας.

Κάποιες αποφάσεις αφορούν θέματα για τα οποία είναι δυνατόν να αποφασίζουμε αυτόματα, χωρίς πολλή σκέψη (για παράδειγμα, τι θα φάμε, με ποιους θα βγούμε κ.τ.λ.). Ωστόσο, υπάρχουν και άλλα θέματα για τα οποία χρειάζεται ιδιαίτερη ενασχόληση προκειμένου να καταλήξουμε σε μια απόφαση (για παράδειγμα, η επιλογή επαγγέλματος). Σε αυτές τις περιπτώσεις καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε διλήμματα, καθώς η επιλογή της μιας ή της άλλης κατεύθυνσης θα έχει διαφορετικές συνέπειες στη ζωή μας. Έτσι, η κρισιμότητα και η σοβαρότητα που έχουν οι επιπτώσεις των αποφάσεων, η διάρκεια των συνεπειών και η δυσκολία που θα συναντήσουμε να τις διορθώσουμε, αν κάποια στιγμή αλλάξουμε γνώμη, κάνουν τις αποφάσεις αυτές να είναι **σημαντικές**. Σημαντικές, επομένως, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν οι αποφάσεις που αφορούν στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές μας επιλογές.

Η διαδικασία που θα ακολουθήσουμε προκειμένου να οδηγηθούμε στη λήψη απόφασης για τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές μας επιλογές προϋποθέτει αρχικά να θέσουμε συγκεκριμένους στόχους, να συγκεντρώσουμε πληροφορίες, να σκεφτούμε και να αξιολογήσουμε τις εναλλακτικές λύσεις που υπάρχουν και στη συνέχεια, συσχετίζοντας όλα τα παραπάνω, να επιλέξουμε τη λύση που είναι προσφορότερη. Πολλοί είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές μας επιλογές. Αυτοί μπορεί να είναι: α) οι αξίες και οι προτεραιότητές μας, β) οι επιθυμίες και οι προσδοκίες μας, γ) το φύλο, δ) το οικογενειακό μας περιβάλλον, ε) γενικότερα το κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζούμε και κινούμαστε, στ) η διαμόρφωση της αγοράς εργασίας στο συγκεκριμένο χώρο και χρόνο κ.τ.λ. Η έγκυρη και αξιόπιστη πληροφόρηση του ατόμου στους παραπάνω τομείς σηματοδοτεί τη λήψη ορθών αποφάσεων.

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι υπάρχουν αρκετοί **τρόποι λήψης απόφασης**. Είναι δυνατόν κάποιος να αποφασίζει **αυθόρμητα**, χωρίς σκέψη ή διαισθητικά, χωρίς λογική αιτιολόγηση. Άλλος θέτει ως κριτήριο την επιδίωξη αυτού που επιθυμεί περισσότερο ή την αποφυγή καταστάσεων που δημιουργούν άγχος, αναβάλλοντας διαρκώς τη λήψη μιας απόφασης, **διστακτικά**. Άλλος πάλι μπορεί να καταλήξει σε μια επιλογή με **βάση τις επιθυμίες και τις προσδοκίες άλλων ατόμων**. Τέλος, κάποιος μπορεί να οδηγηθεί στη λήψη απόφασης **ορθολογικά**, με βάση τη διερεύνηση των αναγκών του και την εκτίμηση των προσφερόμενων εναλλακτικών λύσεων.

Η Α΄ Τάξη Γενικού Λυκείου είναι μια τάξη επιλογών και αποφάσεων που σχετίζονται με τις εκπαιδευτικές επιλογές σας, όπως για παράδειγμα ποια κατεύθυνση θα ακολουθήσετε στη Β΄ Τάξη. Οι παρακάτω προτάσεις αντιπροσωπεύουν τον τρόπο σκέψης διαφορετικών ατόμων. Σημειώστε δίπλα από κάθε πρόταση τον τρόπο με τον οποίο κάθε άτομο φαίνεται να αποφασίζει με βάση το περιεχόμενο της πρότασης αυτής.

Δεν είναι ανάγκη να αποφασίσω τώρα.
Έχω πολύ χρόνο ακόμα.

Θα διαλέξω αυτή την κατεύθυνση, γιατί είναι σχετική με τις σπουδές που θέλω να ακολουθήσω.

Θέλω να γνωρίσω καλύτερα τον εαυτό μου, ώστε να βεβαιωθώ για τις εκπαιδευτικές μου επιλογές.

Θα ακολουθήσω αυτή την κατεύθυνση, γιατί οι γονείς μου εκτιμούν ότι είναι ασφαλέστερη επιλογή για το μέλλον μου.

Αυτή η επιλογή μου ταιριάζει και με ικανοποιεί απόλυτα.

Δεν προβληματίζομαι. Γνωρίζω κάποιον που μπορεί να μου εξασφαλίσει μια θέση.

Θα ακολουθήσω την κατεύθυνση που επέλεξαν οι φίλοι μου.

Θα αποφασίσω την τελευταία στιγμή.

Ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες επηρεάζουν τις αποφάσεις που παίρνουμε για καταστάσεις που περιλαμβάνονται στην πρώτη στήλη του πίνακα;

Απόφαση για:	Παράγοντες που επηρεάζουν την απόφασή μου είναι:			
	Η προσωπικότητά μου	Οι γονείς και το περιβάλλον	Οικονομικές συνθήκες	Κοινωνικές συνθήκες
Τα μαθήματα επιλογής				
Τις εξωσχολικές δραστηριότητες				
Το ντύσιμό μου				
Τη φροντίδα του προσωπικού μου χώρου				
Τη μουσική που ακούω				
Την κατεύθυνση στο Γενικό Λύκειο				
Τους φίλους				
Το επάγγελμα				
Τις σπουδές				
Το χρόνο που αφιερώνω στη μελέτη				
Τον ελεύθερο χρόνο				
Τις διακοπές μου				
Τον τόπο σπουδών μου μετά το Λύκειο				

ΠΑΙΡΝΟΝΤΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

το προηγούμενο κεφάλαιο είδαμε ότι η λήψη μιας σοβαρής απόφασης, όπως είναι η επιλογή συγκεκριμένης εκπαιδευτικής διαδρομής ή επαγγελματικού χώρου, προϋποθέτει ουσιαστική **δικασία** ενέργειας και σκέψης. Η απόφαση που παίρνουμε μια δεδομένη χρονική στιγμή συχνά κρίνεται από τις συνέπειες και το αποτέλεσμά της στη ζωή και τη σταδιοδρομία μας.

1. Οριοθετούμε την περιοχή, στην οποία εντάσσεται το πρόβλημα. Κάθε πρόβλημα εμπίπτει σε μια ευρύτερη κατηγορία ζητημάτων που αφορούν τη ζωή μας. Για παράδειγμα, τα προβλήματα με τους φίλους μας είναι προβλήματα συναισθηματικού κυρίως τύπου και ανήκουν σε διαφορετική κατηγορία από τα προβλήματα της επαγγελματικής επιλογής ή τα προβλήματα της σχολικής καθημερινότητας. Χρειάζεται, λοιπόν, να τα δούμε με διαφορετική οπτική, για να μπορέσουμε να δώσουμε την καλύτερη δυνατή λύση.

2. Ορίζουμε το πρόβλημα, για το οποίο πρέπει να πάρουμε μια απόφαση. Είναι απαραίτητο να εντοπίσουμε ποια ακριβώς είναι η απόφαση που πρέπει να πάρουμε και ποια κριτήρια θα θέσουμε για να κάνουμε τις επιλογές μας. Συνοψολογίζουμε όμως, και τους παράγοντες που άμεσα ή έμμεσα συνδέονται με το πρόβλημά μας και πιθανόν να έχουν σημασία για το συγκεκριμένο ζήτημα. Τέτοιοι παράγοντες είναι το προσωπικό δυναμικό του καθενός, συναισθηματικοί λόγοι, η οικονομική δυνατότητα, η οικογενειακή κατάσταση, η κοινωνική αποδοχή, τα πρότυπα που έχει ο καθένας από το περιβάλλον του κ.τ.λ.

3. Εντοπίζουμε τις εναλλακτικές λύσεις, του προβλήματος. Αυτό συχνά προϋποθέτει συγκέντρωση, κριτική αξιολόγηση σχετικών πληροφοριών, εποικοδομητική συζήτηση με αξιόπιστα πρόσωπα προκειμένου στη συνέχεια να διαμορφώσουμε και να καταγράψουμε πιθανές αλλά σαφείς, ρεαλιστικές και έγκυρες εναλλακτικές λύσεις.

4. Αξιολογούμε τις εναλλακτικές λύσεις που έχουμε στη διάθεσή μας. Το στάδιο αυτό θεωρείται το πιο δύσκολο και εμπεριέχει το μεγαλύτερο βαθμό αβεβαιότητας, διότι χρειάζεται να ανακαλύψουμε τα θετικά και τα αρνητικά της κάθε εναλλακτικής και να φανταστούμε αντίστοιχα τις συνέπειες, δηλαδή τι θα συμβεί αν πάρουμε αυτή ή την άλλη απόφαση.

5. Επιλέγουμε την εναλλακτική λύση που εκτιμούμε ότι θα είναι για μας η πιο καλή, η πιο σωστή, η πιο χρήσιμη, η πιο εύκολη κ.τ.λ., ανάλογα πάντα με το πρόβλημα, τους στόχους και τα κριτήριά μας τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

6. Πραγματοποιούμε την απόφασή μας και **αξιολογούμε** τα αποτελέσματά της, σε σχέση με τους αρχικούς ή και τους άλλους στόχους.

Τα αποτελέσματα μιας απόφασης είναι οι συνέπειες της συγκεκριμένης επιλογής και η αξιολόγησή τους. Αυτό ακριβώς είναι και το δύσκολο σημείο: να καταφέρουμε να πάρουμε μια τέτοια απόφαση στο *παρόν*, η οποία να αποδειχτεί καλή για το *μέλλον*. Σε κάθε απόφαση, λοιπόν, σκεφτόμαστε τις εναλλακτικές λύσεις και ζυγίζουμε τα πιθανά αποτελέσματα με βάση:

α) την **πιθανότητα** που υπάρχει, για να καταλήξουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα,

β) την **αξία** ή την ωφελιμότητα, που θα έχει για μας το αποτέλεσμα αυτό.

Για το λόγο αυτό, χρειάζεται να έχουμε προετοιμαστεί και για την περίπτωση κατά την οποία η επιλογή που κάναμε δε θα μας φέρει το αποτέλεσμα που περιμέναμε και να προσπαθήσουμε να βρούμε τη νέα εναλλακτική λύση που θα ακολουθήσουμε στη συνέχεια.

Τα αποτελέσματα των αποφάσεών μας, μπορεί να μεταβάλλονται με καινούργιες αποφάσεις που θα πάρουμε, αφού εμφανίζονται συνεχώς νέες προοπτικές, καθώς περνάμε από το ένα ηλικιακό στάδιο στο άλλο. Κάθε απόφαση έχει τη δυναμική της. Δεν είναι δηλαδή, κάτι στατικό και τελεσίδικο. Εξελίσσεται, ενώ δέχεται παράλληλα επιδράσεις πειστικές ή όχι, από το στενότερο και το ευρύτερο περιβάλλον στο οποίο ζούμε, αλλά και από τις αλλαγές που συμβαίνουν μέσα μας.

I. Σημειώστε στον παρακάτω πίνακα, αρχικά μία επιλογή που φαίνεται να προτιμάτε περισσότερο από την άλλη που αναγράφεται σε αντίστοιχους τομείς δραστηριοτήτων (π.χ. μια ταινία που θα παρακολουθήσω, διακοπές κ.ά.), αφού σημειώσετε μία προτίμηση κάθε φορά και στη συνέχεια χαρακτηρίστε αυτή την απόφασή σας ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας που συναντήσατε για να τη πάρετε.

	Προτιμώ		Απόφαση	
			Εύκολη	Δύσκολη
Το Ντύσιμό μου	☐ Αθλητικό	☐ Επίσημο	☐	☐
Η μουσική που ακούω	☐ Ροκ	☐ Ελληνικό ποπ	☐	☐
Εξωδιδακτικές δραστηριότητες στο σχολείο	☐ Συγγραφή σχολικού εντύπου	☐ Θεατρική ομάδα	☐	☐
Τα βιβλία που διαβάζω	☐ Μυστηρίου	☐ Ιστορικά	☐	☐
Μια ξένη γλώσσα	☐ Γερμανικά	☐ Ισπανικά	☐	☐
Ο χρόνος που αφιερώνω στη μελέτη	☐ Καθημερινά και οργανωμένα	☐ Όποτε χρειαστεί	☐	☐
Ο τρόπος διασκέδασής μου	☐ Επίσκεψη φίλου στο σπίτι	☐ Κινηματογράφος	☐	☐
Ο τρόπος που ξοδεύω το χατζιλίκι μου	☐ Διασκέδαση	☐ Είδη ρουχισμού	☐	☐
Η κατεύθυνση στο Γενικό Λύκειο	☐ Θεωρητική	☐ Θετική	☐	☐
Ο χρόνος που ξεκουράζομαι	☐ Ύπνος	☐ Παιξιμο παιχνιδιού στον Η/Υ	☐	☐
Οι διακοπές μου	☐ Βουνό	☐ Θάλασσα	☐	☐
Μια ταινία που θα παρακολουθήσω	☐ Κωμωδία	☐ Περιπέτεια	☐	☐
Η φροντίδα του προσωπικού μου χώρου	☐ Τακτοποιημένο δωμάτιο	☐ Ατημέλητο	☐	☐

2. Προσπαθήστε τώρα να εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους θεωρήσατε εύκολες (Ε) δύο αποφάσεις σας από τον προηγούμενο πίνακα.

3. Στη συνέχεια να εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους θεωρήσατε δύσκολες (Δ) δύο αποφάσεις σας από τον προηγούμενο πίνακα.

4. Σκεφτείτε την απόφασή σας σχετικά με την επιλογή κατεύθυνσης στη Β΄ τάξη, εφόσον θα συνεχίσετε τη φοίτηση στο Γενικό Λύκειο. Προσπαθήστε να αξιοποιήσετε τα έξι βήματα της διαδικασίας λήψης απόφασης και να καταγράψετε τις σκέψεις και τις πράξεις σας σε καθένα από αυτά:

ΒΗΜΑΤΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΟΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΝΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΩ στη Β΄ τάξη Γενικού Λυκείου
1ο Οριοθετούμε τον τομέα στον οποίο εντάσσεται το πρόβλημα.	Σκέψεις: Πράξεις:
2ο Ορίζουμε το πρόβλημα.	Σκέψεις: Πράξεις:
3ο Εντοπίζουμε τις εναλλακτικές επιλογές που έχουμε στη διάθεσή μας.	Σκέψεις: Πράξεις:
4ο Αξιολογούμε τις εναλλακτικές λύσεις.	Σκέψεις: Πράξεις:
5ο Επιλέγουμε την καλύτερη εναλλακτική λύση.	Σκέψεις: Πράξεις:
6ο Σκεφτόμαστε τις πιθανές συνέπειες της απόφασής μας.	Σκέψεις: Πράξεις:

5. Άσκηση επιβίωσης στο βουνό το χειμώνα *

Παράγοντες που επηρεάζουν τις αποφάσεις μου

Σενάριο

Το δεύτερο Σάββατο του Γενάρη, στις 9 π.μ. φτάνεις με δύο φίλους σου στο μοναδικό καφενείο ενός χωριού που βρίσκεται στους πρόποδες ενός μεγάλου βουνού. Στόχος σας είναι να ανεβείτε στην κορυφή. Ο ιδιοκτήτης του καφενείου σας ενημερώνει ότι μόλις τηλεφώνησε ο πατέρας του ενός, που είναι παλιός ορειβάτης και γνωρίζει με λεπτομέρεια το πρόγραμμά σας, για να ρωτήσει αν περάσατε από κει.

Φυσάει βοριάς, έχει χαμηλή θερμοκρασία και πυκνή συννεφιά. Το βουνό φαίνεται καθαρά, η ψηλότερη όμως κορυφή του κρύβεται από άλλες μικρότερες. Σας δείχνουν μια άδεια από δέντρα πλαγιά όπου βρίσκεται μια ευρύχωρη σπηλιά, την οποία χρησιμοποιούν αναρριχητές και βοσκοί, όταν βρέχει. Είστε όλοι καλά ντυμένοι και έχετε υπνόσακους. Ξέρετε ότι χρειάζονται έξι περίπου ώρες μέχρι το καταφύγιο όπου και θα διανυκτερεύσετε και άλλες τόσες για να φτάσετε στην κορυφή ακολουθώντας ένα μονοπάτι που περνάει κοντά από τη σπηλιά. Πριν ξεκινήσετε, μελετάτε τον χάρτη και αποφασίζετε να ανεβείτε κατευθείαν προς τη σπηλιά για να κόψετε δρόμο και από κει να αναζητήσετε το μονοπάτι.

Στις 9.30 παίρνετε ένα μπουκάλι νερό, γιατί ξεχάσατε τα παγούρια σας, και ξεκινάτε βόρεια προς τη σπηλιά. Μετά από μιάμιση ώρα φτάνετε σε μια ράχη, από όπου βλέπετε ότι μπροστά σας ανοίγεται ένα απότομο φαράγγι που από κάτω δεν φαινόταν καθόλου, το οποίο πρέπει να διασχίσετε αφού κατεβείτε χαμηλά στην κοίτη του, χάνοντας έτσι πολύτιμο χρόνο.

Ο καιρός αγριεύει. Ο βοριάς σαρώνει τα πάντα και αρχίζει να χιονίζει. Τα βράχια γλιστράνε επικίνδυνα και το δάσος γίνεται όλο και πιο πυκνό. Τα χέρια σας έχουν κοκαλώσει και οι μπότες σας είναι μούσκεμα από τα χιόνια. Διαφωνείτε για την κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσετε για να φτάσετε στη σπηλιά.

Ο καιρός χειροτερεύει διαρκώς. Κάποια στιγμή αντιλαμβάνεστε ότι είσατε δύο. Φωνάζετε με όλη σας τη δύναμη, αλλά η φωνή σας πνίγεται μέσα στη χιονοθύελλα. Μετά από αρκετή προσπάθεια, καταφέρνετε να εντοπίσετε το φίλο σας, που έχει γλιστρήσει γύρω στα 10 μέτρα στο γκρεμό και βρίσκεται πεσμένος στο έδαφος. Έχει ρίγη, κινεί με δυσκολία το δεξί του χέρι, στο πόδι του υπάρχουν αίματα και δεν μπορεί να θυμηθεί τι ακριβώς συνέβη. Πρέπει οπωσδήποτε να φτάσετε στη σπηλιά. Βοηθάτε τον τραυματία να περπατήσει. Βουλιάζετε βαθιά στο χιόνι. Η θύελλα συνεχίζεται με αμείωτη ένταση και νιώθετε ότι βρίσκεστε στο έλεος του Θεού.

Εξακολουθείτε να βαδίζετε. Στις 5.15' βρίσκετε τη σπηλιά. Είναι ευρύχωρη και προσφέρει πραγματική στέγη και προστασία. Έχει ένα πρόχειρο πέτρινο μαγειρείο, αρκετά ξερά ξύλα στοιβαγμένα στο βάθος, παλιά σκεύη κουζίνας και ένα παλιό αναρριχητικό σκοινί. Συνολικά, έχετε μαζί σας τα παρακάτω:

- Κυνηγετικό μαχαίρι
- πυξίδα
- δύο μπαστούνια του σκι
- εφεδρικά ρούχα (από ένα πουκάμισο, παντελόνι, κάλτσες)
- τέσσερις μεγάλες σοκολάτες, σταφίδες
- ένα μικρό πλακέ μπουκάλι κονιάκ
- γουόκμαν
- εφημερίδες
- αναπτήρα αερίου (χωρίς αέριο)
- χάρτη της περιοχής (κλίμακα 1/100.000)
- μεταλλικό κουτί με χοιρινό λίπος για τις μπότες
- υλικά πρώτων βοηθειών για δάγκωμα φιδιού

* (Πηγή του σεναρίου και της άσκησης) Κοσμίδου - Hardy (2008)

- φακό με μισο-χρησιμοποιημένες μπαταρίες
- 30 μέτρα σκοινί
- ένα πακέτο ατσάλωμαλλο (λεπτό συρμάτινο σφουγγάρι κουζίνας).

Πώς θα αξιολογήσετε τα παραπάνω για να μπορέσουν να σας βοηθήσουν στην ομαδική απόφαση για την επιβίωσή σας; Δώστε σε καθένα βαθμό ανάλογα με τη σημαντικότητά τους για την επιβίωση της ομάδας (1 = πολύ σημαντικό, 15 = σχεδόν ασήμαντο).

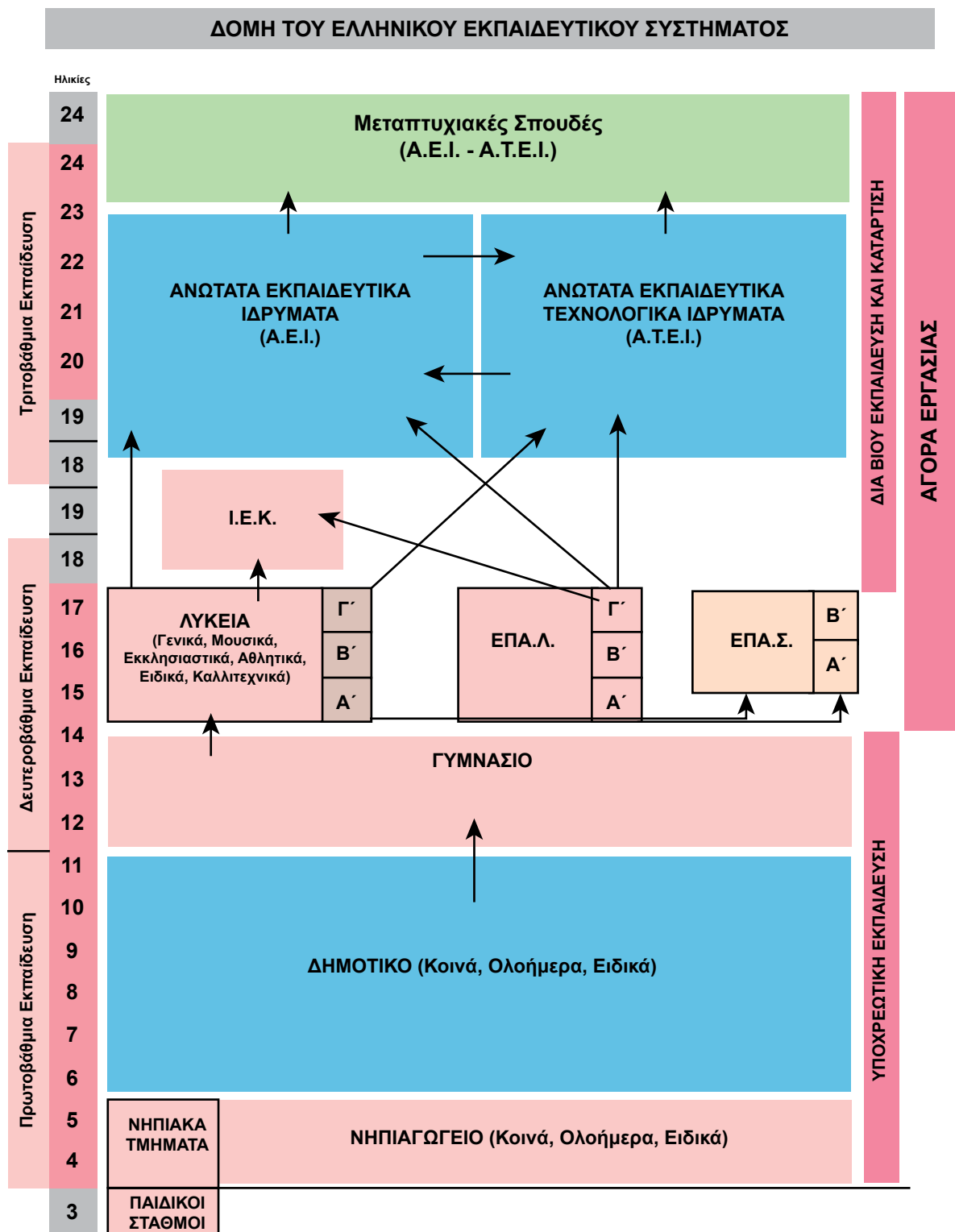
Διαδικασία υλοποίησης της άσκησης

- Χωρίζετε σε ομάδες των 7 ατόμων και διαβάζετε προσεκτικά το παραπάνω σενάριο, προσπαθώντας να μπειτε στο ρόλο των ορειβατών. Σκοπός σας είναι να αξιολογήσετε τα αντικείμενα που έχετε στη διάθεσή σας και να αποφασίσετε τι θα κάνετε προκειμένου να αντιμετωπίσετε την κατάσταση.
- Ορίζετε ένα μέλος κάθε ομάδας ως παρατηρητή, ο ρόλος του οποίου είναι να παρακολουθεί τον τρόπο λειτουργίας της ομάδας, χωρίς να παρεμβαίνει. Ο παρατηρητής μπορεί να σημειώνει τις διαπιστώσεις του σχετικά με τις προτάσεις που υποβάλλονται, τα σχόλια των υπολοίπων μελών γι' αυτές και ό,τι άλλο θεωρεί πως θα ήταν σκόπιμο να σχολιαστεί από την ολομέλεια.
- Στη συνέχεια, ο εκπρόσωπος κάθε ομάδας ανακοινώνει την απόφασή της και τη σειρά προτεραιότητας των αντικειμένων, εξηγώντας τους λόγους που οδήγησαν την ομάδα σε αυτή την απόφαση.
- Συζητάτε σχετικά με τις διαπιστώσεις των μελών κάθε ομάδας για τους παράγοντες που οδήγησαν στη λήψη σημαντικών αποφάσεων.

Ενδεικτικές ερωτήσεις για διευκόλυνση της συζήτησης

- ✓ Πώς καταλήξατε στην απόφαση της ομάδας;
- ✓ Υπήρξαν μέλη που έκαναν προτάσεις, προσπαθούσαν να επιβάλουν τη γνώμη τους, έμεναν αμέτοχα, συμφωνούσαν με όλους, δίσταζαν ή αποπροσανατόλιζαν τη συζήτηση;
- ✓ Τι κλίμα επικράτησε στην ομάδα;
- ✓ Ποιοι παράγοντες φάνηκε ότι επηρέασαν περισσότερο τα μέλη; Για ποιους λόγους;
- Στη συνέχεια, ο παρατηρητής ανακοινώνει τις παρατηρήσεις του.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Σας είναι ήδη γνωστό πως με την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, οι μαθητές/τριες καλούνται να επιλέξουν πού και πώς θα συνεχίσουν τις σπουδές τους.

- Κάποιοι επιλέγουν σπουδές στο Γενικό Λύκειο (ΓΕ.Λ.)
- Κάποιοι επιλέγουν σπουδές στο Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.)
- Κάποιοι σε κάποιον άλλο από τους υπάρχοντες τύπους Λυκείου, και
- Κάποιοι άλλοι ίσως να μη συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους και να μπουν στην αγορά εργασίας βρίσκοντας μια δουλειά την οποία πιθανό να συνδυάσουν με κάποιο είδος κατάρτισης.

Αρχικά, η επιλογή του τύπου Λυκείου γίνεται λαμβάνοντας υπόψη μια σειρά από παράγοντες εκ των οποίων οι κυριότεροι μπορεί να είναι:

- Τα ατομικά χαρακτηριστικά του ατόμου και άρα ενδιαφέροντα, δεξιότητες, επιδόσεις κ.ά.
- Το περιεχόμενο σπουδών του κάθε τύπου Λυκείου (μαθήματα, κύκλοι, κατευθύνσεις κ.ά.).
- Οι διέξοδοι του κάθε τύπου Λυκείου: δηλαδή οι εκπαιδευτικές και επαγγελματικές ευκαιρίες που παρέχονται ανάλογα με τον τύπο Λυκείου, στους αποφοίτους του.
- Η γεωγραφική κατανομή των λειτουργούντων Λυκείων διαφόρων τύπων σε σχέση με τον τόπο κατοικίας και τις δυνατότητες πρόσβασης των μαθητών σε αυτά.
- Τα ευρύτερα σχέδια σταδιοδρομίας των μαθητών και οι προσδοκίες - φιλοδοξίες τους σχετικά με τη συνέχιση των σπουδών σε υψηλότερη εκπαιδευτική βαθμίδα (Τριτοβάθμια Εκπαίδευση) είτε με την απόκτηση συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ανεξάρτητα από το ποια κριτήρια χρησιμοποίησε αρχικά ο καθένας και η καθεμία από εσάς και πώς τα ιεράρχησε, προκειμένου να επιλέξει το Γενικό Λύκειο, η συνέχιση της εκπαίδευσης, η επιλογή κατεύθυνσης, μαθημάτων επιλογής και επιστημονικών πεδίων είναι ενέργειες που απαιτούν σωστή προετοιμασία και εξίσου σοβαρή σκέψη και έγκυρη πληροφόρηση, ώστε οι τελικές επιλογές να μην είναι άκριτες, 'τυφλές', τυχαίες, άστοχες ή «της τελευταίας στιγμής».

Ένα σημαντικό βήμα για την προετοιμασία σου προς αυτή την κατεύθυνση είναι αρχικά να κατανοήσεις πόσο σημαντικό είναι να είσαι καλά πληροφορημένος/η και μάλιστα να μπορείς να αναλάβεις την ευθύνη της πληροφόρησής σου (αυτοπληροφόρησης) ο/η ίδιος/α αφού ο/η ίδιος/α θα πρέπει να έχεις, τελικά, και την ευθύνη της λήψης των σχετικών εκπαιδευτικών αποφάσεων: με άλλα λόγια, χρειάζεται να εμπλακείς ενεργά στην αναζήτηση πληροφοριών από πρωτογενείς πηγές, να συλλέγεις και να διαβάζεις κριτικά αυτές τις πληροφορίες και να διασταυρώνεις τις πηγές σου, ώστε οι πληροφορίες σου να είναι πρόσφατες και έγκυρες.

Ήδη στο νέο Βιβλίο ΣΕΠ της Γ' Γυμνασίου (ΟΕΔΒ, 2006) στην πρώτη ενότητα που αφορά το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα προτείνεται η μέθοδος του **Σχεδίου Εργασίας με βάση την Ενεργό Έρευνα** ως ένας τρόπος διερεύνησης και συγκεντρώσης πληροφοριών όπως και προώθησης της ιδέας του/της μαθητή/τριας ως ερευνητή/τριας της πληροφορίας και της γνώσης. Το σχέδιο εργασίας είναι η συστηματική διερεύνηση και μελέτη ενός θέματος που μας απασχολεί και αποτελείται από τέσσερα βασικά στοιχεία.

1ο βήμα- συζήτηση - προβληματισμός και σχεδιασμός ενός ερευνητικού προγράμματος (project): η ομάδα προβληματίζεται γύρω από ένα θέμα, το συζητά και ανακαλύπτει τις όποιες διαστάσεις του, κάποιες από τις οποίες μπορεί να είναι αρχικά άγνωστες. Αποφασίζεται από κοινού τι θα χρειαστεί να διερευνηθεί, ποιες μπορεί να είναι οι πιθανές πηγές, τι μέσα θα χρειαστούν κ.ά.

2ο βήμα- προγραμματισμός δραστηριοτήτων: στη συνέχεια προγραμματίζονται επιμέρους ενέργειες όπου κάθε μέλος της ομάδας αναλαμβάνει συγκεκριμένους ρόλους και έργο να επιτελέσει σε συγκεκριμένα χρονικά πλαίσια.

3ο βήμα- πραγματοποίηση δραστηριοτήτων: υλοποιείται ο αρχικός σχεδιασμός με όποιες τροποποιήσεις πιθανά θα χρειαστούν προκειμένου να ολοκληρωθεί με επιτυχία το έργο.

4ο βήμα- αξιολόγηση: στο τέλος η ομάδα αξιολογεί τόσο το σχεδιασμό της όσο και το έργο της κατά την υλοποίηση και πιθανά να χρειαστεί να επαναλάβει τα προαναφερόμενα βήματα είτε για να καλύψει κάποιες διαστάσεις που δεν καλύφθηκαν είτε για να ασχοληθεί με νέο θέμα.

Ενδεικτικά εδώ αναφέρουμε ότι η ομάδα σου με τη βοήθεια του καθηγητή σου θα μπορούσε να ασχοληθεί με σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την πληροφόρηση γύρω από τη δομή και τις μελλοντικές ευκαιρίες που σου παρέχει το Γενικό Λύκειο μέσω του σχεδίου εργασίας με βάση την Ενεργό Έρευνα. Τέτοια θέματα μπορεί να είναι: οι προσφερόμενες κατευθύνσεις και το περιεχόμενό τους σε μαθήματα (γενικά, κατεύθυνσης και επιλογής) για τη Β' και Γ' Γενικού Λυκείου, τα μαθήματα που λαμβάνονται υπόψη κατά επιστημονικό πεδίο και ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού πρόσβασης, η διαδικασία εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, η Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, οι μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, η Μεταλυκειακή Κατάρτιση και οι φορείς της στην Ελλάδα και την Ευρώπη κ.ά.

Η άσκηση αυτή σας βοηθά να διερευνήσετε τις δυνατότητες που σας παρέχει το Ελληνικό Εκπαιδευτικό σύστημα.

Οι επιστήμες ανάλογα με το γνωστικό τους αντικείμενο ομαδοποιούνται σε πέντε επιστημονικά πεδία

Ανθρωπιστικές, Νομικές και Κοινωνικές Επιστήμες

Θετικές Επιστήμες

Επιστήμες Υγείας

Τεχνολογικές Επιστήμες

Επιστήμες Οικονομίας και Διοίκησης

1. Να επιλέξετε 2 επιστημονικά πεδία που σας ενδιαφέρουν περισσότερο και να εξηγήσετε τους λόγους που σας οδήγησαν σε αυτή την επιλογή.

2. Διαλέξτε τρία τμήματα των ΑΕΙ και τρία των ΤΕΙ που σας ενδιαφέρουν για καθένα από τα δύο παραπάνω επιστημονικά πεδία.

1ο Επιστημονικό πεδίο

ΑΕΙ

ΑΤΕΙ

2ο Επιστημονικό πεδίο

ΑΕΙ

ΑΤΕΙ

Πηγές Πληροφόρησης

Για να αντλήσετε τις πληροφορίες που σας χρειάζονται, μπορείτε να ενημερώνεστε από:

- Γονείς
- Υπεύθυνους ΣΕΠ, καθηγητές ΣΕΠ
- Καθηγητές άλλων ειδικοτήτων
- Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ, ΤΕΙ κ.λπ.)
- Πρεσβείες
- Πρόσωπα του περιβάλλοντός σας με ανάλογες σπουδές
- Οδηγούς σπουδών, "Σπουδές μετά το Λύκειο"
- Έντυπα, βιβλία, περιοδικά, ΜΜΕ
- Internet

3. Ερευνήστε το πρόγραμμα σπουδών των τμημάτων που έχετε επιλέξει.

4. Σε ποιες πόλεις παρέχονται οι συγκεκριμένες σπουδές; Ποιες είναι οι κοντινότερες πόλεις σε σας;

5. Είστε διατεθειμένοι να σπουδάσετε σε άλλη πόλη ή και στο εξωτερικό; Αν ναι σε ποια χώρα θα θέλατε να σπουδάσετε;

Στην περίπτωση που επιλέξετε να σπουδάσετε στο εξωτερικό ή σε άλλη πόλη θα πρέπει να ρωτήσετε και να υπολογίσετε το κόστος ζωής, πού θα μένετε, πώς θα μετακινήσετε, να ενημερωθείτε για τις συνθήκες ζωής και τις συνήθειες των ανθρώπων εκεί κ.τ.λ.

6. Υπάρχουν ειδικότητες των ΙΕΚ που προσφέρουν πρόγραμμα κατάρτισης με παρόμοιο γνωστικό αντικείμενο με αυτά των ΑΕΙ και ΤΕΙ που σας ενδιαφέρουν;

7. Στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις στο διαδίκτυο μπορείτε να ξεκινήσετε την αναζήτηση πληροφοριών σχετικών με τις σπουδές που σας ενδιαφέρουν.

Sep.pi.schools.gr
Επιστημονικά πεδία

Στην ιστοσελίδα του τομέα ΣΕΠ των <http://195.251.2034/studies.asp> μπορείτε να βρείτε και πληροφορίες για τα Προγράμματα Σπουδών των Τμημάτων των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ ανά επιστημονικό πεδίο.

Μπορεί επίσης να σας φανούν χρήσιμες οι παρακάτω διευθύνσεις:

Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων www.yperpth.gr

Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης www.oeeek.gr

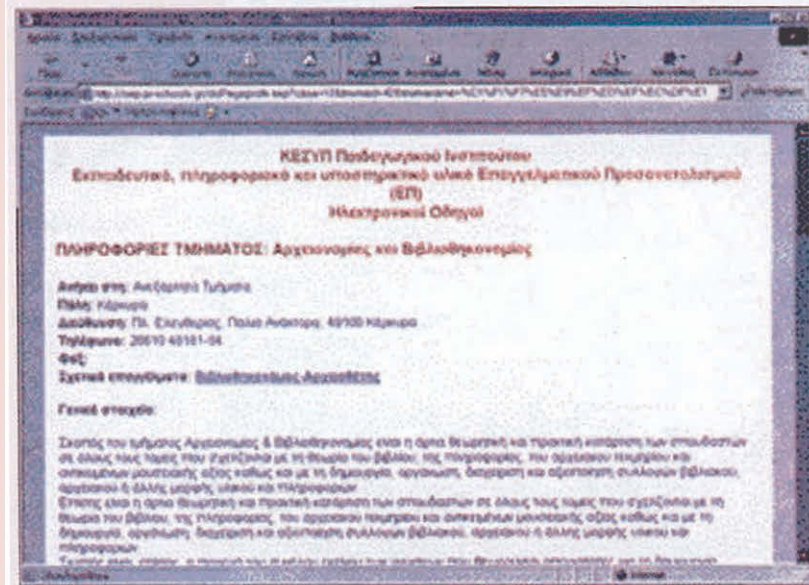
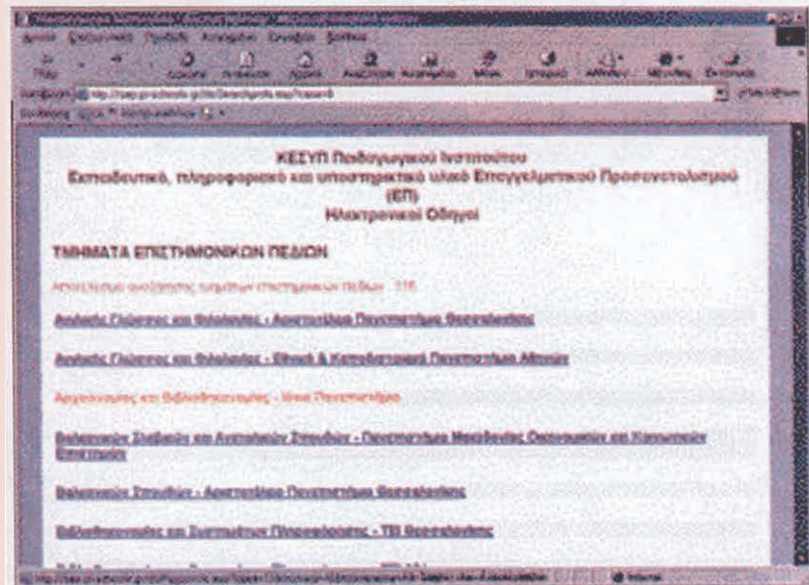
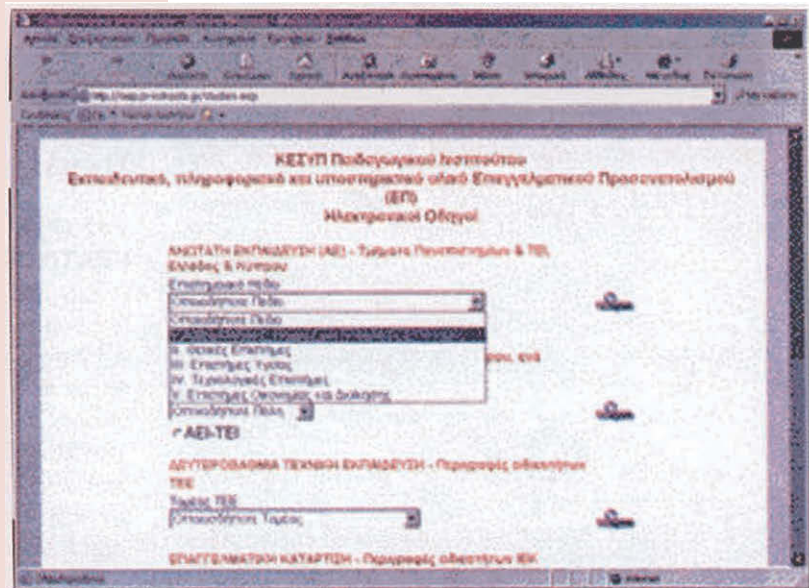
Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού www.oaed.gr

Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς www.neagenia.gr

Welcome to Europe www.europa.gr

Εθνικό Κέντρο Επαγγελματισμού Προσανατολισμού www.ekep.gr

Ηλεκτρονική πύλη-πληροφόρησης (ploteus) για ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη www.ekep.gr/syp/ploteus.asp

Η άσκηση σκοπεύει να σας βοηθήσει να εξοικειωθείτε στην ανάγνωση και λήψη πληροφοριών από τον καθημερινό τύπο για θέματα που σας αφορούν.

1. Ποιους αφορούν οι υποτροφίες που αναφέρονται στην αγγελία;

2. Ποιες πληροφορίες δίνονται σ' αυτή την ανακοίνωση;

3. Ποιες πληροφορίες νομίζετε ότι λείπουν και θα θέλατε επιπλέον να αναζητήσετε;

4. Ποιες ενέργειες θα κάνατε αν το θέμα σας αφορούσε άμεσα;

Στη διεύθυνση www.cso.auth.gr/Greek/Baseis/Ypo/Ypotrofies.gr.htm μπορείτε να αναζητήσετε τις υποτροφίες που προκηρύσσονται ανά πόλη, ανά φορέα που παρέχει υποτροφίες, ανά γνωστικό αντικείμενο σπουδών, ανά επίπεδο σπουδών που απαιτούνται και σπουδών που οδηγούν κ.τ.λ.

Υποτροφίες

ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

Δημοσιεύτηκε η νέα προκήρυξη του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) των προγραμμάτων υποτροφιών για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα και το εξωτερικό και μεταδιδακτορική έρευνα στην Ελλάδα ακαδ. έτους 2010-2011. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων είναι η 15 Δεκεμβρίου 2009. Για περισσότερες πληροφορίες στη δικτυακή πύλη του ΙΚΥ

<http://www.iky.gr/IKY/portal/gr/>, επιλογή "Υποτροφίες → Υποτροφίες για Έλληνες → Υποτροφίες ΙΚΥ → Προκήρυξη Υποτροφιών".

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Από την Ακαδημία Αθηνών θα χορηγηθούν 2 συνολικά υποτροφίες εξωτερικού με σκοπό την απόκτηση τίτλου. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι Πολιτικοί Μηχανικοί και οι Αγρονόμοι Τοπογράφοι του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου και άλλων παρόμοιων σχολών της χώρας.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ: Οι υποψήφιοι μπορούν να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους μέχρι τις 15/5/2006 στην Ακαδημία Αθηνών, Πανεπιστημίου 28, τηλ.: 210-3600207 και 210-3600209.

ΙΔΡΥΜΑ «ΜΑΡΙΚΑΣ ΗΛΙΑΔΗ»

Από δωρεά της Έλενας Ελ. Βενιζέλου θα χορηγηθούν 2 συνολικά υποτροφίες εξωτερικού με σκοπό την απόκτηση τίτλου. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι Παιδίατροι, οι Παιδοψυχολόγοι, οι Παιδοχειρουργοί, οι Μαιευτήρες-Γυναικολόγοι, οι Λογοθεραπευτές και όσοι κατέχουν ειδικότητες σχετικά με το αντικείμενο: Μητέρα και Παιδί.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ: Οι υποψήφιοι μπορούν να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους μέχρι 12-5-2006 στο Ίδρυμα «Μαρίκας Ηλιάδη» στη διευθ. Σισσίνη 14-16, Τ.Κ 11528, Αθήνα, τηλ: 210-7232392.

Στο στάδιο που βρίσκεστε, καλείστε να θέσετε κάποιους στόχους και να κάνετε ένα σχεδιασμό σχετικά με την εκπαιδευτική σας πορεία.

Σημειώστε δύο στόχους που επιθυμείτε να πετύχετε, με χρονική σειρά αν είναι δυνατόν, π.χ. το πρώτο τρίμηνο να έχω υψηλούς βαθμούς στα μαθήματα κατεύθυνσης, στην αρχή της επόμενης σχολικής χρονιάς να ξεκινήσω να μαθαίνω μια δεύτερη ξένη γλώσσα, κ.τ.λ.

Ίσως θα ήταν βοηθητικό να σχεδιάσετε τις ενέργειές σας αναλύοντας τους κύριους στόχους σε επιμέρους στόχους, π.χ. να λύνω όλες τις ασκήσεις των κεφαλαίων, για να έχω καλύτερη απόδοση.

Αφού εξετάσετε τους κύριους και επιμέρους στόχους που γράψατε, σημειώστε στη συνέχεια τα

εμπόδια, τις δυσκολίες, τις προσπάθειες και τις θυσίες που είστε διατεθειμένοι να κάνετε, για να τους πετύχετε, π.χ. θα πηγαίνω στον κινηματογράφο μια φορά το μήνα, για να έχω περισσότερο χρόνο για διάβασμα.

Στο τέλος, προσπαθήστε να σκεφτείτε τους ανθρώπους που μπορούν να σας στηρίξουν, να σας βοηθήσουν, καθώς και τον τρόπο που μπορεί να γίνει αυτό. (π.χ. αν πρόκειται για τους φίλους σας, να αναλάβετε μια ομαδική εργασία μαζί).

Δείξτε τώρα τους πίνακες που κατασκευάσατε στο διπλανό ή τη διπλανή σας. Μοιραστείτε το χρόνο για να μιλήσει ο ένας στον άλλο για τους στόχους και τα σχέδιά σας, ανταλλάσσοντας ιδέες και απόψεις.

1ος Πιθανός στόχος για την εκπαιδευτική μου πορεία:

Ενέργειες ή βήματα που πρέπει να κάνω για να πετύχω το στόχο μου

Τι πιθανά εμπόδια ή δυσκολίες πιστεύω ότι θα συναντήσω;

Πώς σκέφτομαι να το αντιμετωπίσω;

Ποιοι μπορούν να με βοηθήσουν;

2ος Πιθανός στόχος για την εκπαιδευτική μου πορεία:

Ενέργειες ή βήματα που πρέπει να κάνω για να πετύχω το στόχο μου:

Τι πιθανά εμπόδια ή δυσκολίες πιστεύω ότι θα συναντήσω;

Πώς σκέφτομαι να το αντιμετωπίσω;

Ποιοι μπορούν να με βοηθήσουν;

ΤΙ ΜΑΣ ΧΩΡΙΖΕΙ, ΤΙ ΜΑΣ ΕΝΩΝΕΙ...

Ο άνθρωποι είναι διαφορετικοί ο ένας από τον άλλο. Το φύλο, η εθνικότητα, η θρησκεία, το επίπεδο μόρφωσης, οι πεποιθήσεις, οι αξίες τους αποτελούν κριτήρια διαφοροποίησης.

Η έννοια της διαφορετικότητας αποκτά μέσα στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες όπως η ελληνική, μεγάλη σημασία. Συχνά όταν συναντάμε κάποιον/α που είναι διαφορετικός/ή από εμάς, εξαιτίας της άγνοιας ή και του φόβου μας να επικοινωνήσουμε, οδηγούμαστε σε συμπεριφορές που *διακρίνουν* και *αξιολογούν* συνήθως αρνητικά. Κάποιες φορές φτάνουμε στο σημείο να πιστεύουμε ότι η δική μας η κουλτούρα είναι η καλύτερη, η δική μας γνώμη η πιο σωστή, ο δικός μας τρόπος ο καταλληλότερος. Είναι σχεδόν φυσικό καθένας να αποζητά την ασφάλεια που του παρέχει η επαφή με ανθρώπους και καταστάσεις που γνωρίζει καλά και μοιάζουν με αυτές που ο ίδιος έχει βιώσει ως μέλος μιας συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας (εθνικής, θρησκευτικής, ηλικιακής κ.ά.).

Μήπως όμως, δεν έχει τύχει και σε εμάς να νιώσουμε διαφορετικοί/ές σε μια δεδομένη χρονική στιγμή εξαιτίας κάποιου χαρακτηριστικού μας, μιας ιδέας μας ή μιας συμπεριφοράς μας; Μήπως γενικότερα δυσκολευόμαστε να διαχειριστούμε την ανθρώπινη πολυμορφία; Και μήπως αυτή η δυσκολία μας και η φοβία μας να συνδιαλλαγούμε στο πλαίσιο μιας *διαπολιτισμικής* επικοινωνίας οδηγεί πολλές φορές σε ρατσιστικές συμπεριφορές;

Περιστατικά διάκρισης εντοπίζονται στο χώρο εργασίας, στο σχολικό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον και αφορούν στο φύλο, στη φυλετική ή εθνική καταγωγή, στη θρησκεία, στις πεποιθήσεις, στην ηλικία, ακόμα και στην εξωτερική εμφάνιση. Οι διακρίσεις υψώνουν φραγμούς στην επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων και έντονες κοινωνικές αντιπαραθέσεις. Κάποιοι συνάνθρωποί μας αισθάνονται αποκλεισμένοι και ως εκ τούτου αντιδρούν ακόμα και με βίαιο τρόπο, ενώ άλλοι αισθάνονται υπεροχή την οποία προσπαθούν να επιβάλουν εκμεταλλευόμενοι την αδυναμία των πρώτων.

Πολλές φορές η εκμετάλλευση και οι αδικίες σε βάρος των συνανθρώπων μας γίνονται συγκαλυμμένα και κάτω από διάφορα προσχήματα. Βέβαια, η επίσημη πολιτική στις εκδημοκρατισμένες δυτικές κοινωνίες είναι σχεδιασμέ-

νη, ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτη, να παρέχεται βοήθεια στις μειονότητες και να εξασφαλίζεται η ισότητα και η ισονομία. Ωστόσο, συχνά, η δυσκαμψία του γραφειοκρατικού συστήματος, η ολιγωρία των πολιτικών, η ενασχόληση με μείζονα εθνικά ζητήματα, φέρνουν σε δεύτερη μοίρα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες λόγω των διακρίσεων.

Δεν είναι τυχαίο λοιπόν που οι ίδιοι οι πολίτες επιχειρούν να αναπτύξουν δράση για την υπεράσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων μέσω μη κυβερνητικών οργανώσεων και να προσφέρουν τη βοήθειά τους σε εθελοντική βάση. Ένας πολύ ενδιαφέρων ιστοχώρος για τα μέτρα και τις δράσεις που αναλαμβάνονται από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την αποδοχή της διαφορετικότητας και την εξασφάλιση ισότιμης μεταχείρισης στην κοινωνία, στην εκπαίδευση και στην εργασία για όλους τους πολίτες είναι ο www.stop.discrimination.info. Επίσης και στην ιστοσελίδα του Συνηγόρου του Πολίτη (www.synigoros.gr) καθώς και σε αυτήν του Συνηγόρου του Παιδιού (www.0-18.gr) μπορεί κανείς να βρει πλούσιο υλικό για το πώς μπορούμε να βοηθήσουμε για έναν κόσμο με λιγότερες διακρίσεις.

Ο στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να εντοπίσετε, να καταδείξετε και να εκφράσετε δημιουργικά και κριτικά, πτυχές της διαφορετικότητας στο χώρο του σχολείου και στην καθημερινότητά σας. Η δραστηριότητα είναι ομαδική και η προετοιμασία της πρέπει να ξεκινά μια εβδομάδα νωρίτερα.

Παράδειγμα φωτογράφισης της διαφορετικότητας

Εικόνα νικήτρια του διαγωνισμού φωτογραφίας « ΕΕ/MTV Διαφορετικότητα 2005 » στο πλαίσιο της εκστρατείας « Για τη διαφορετικότητα. Κατά των διακρίσεων »

► Τελικός στόχος σας είναι να παρουσιάσετε μια ομαδική έκθεση καλλιτεχνικής φωτογραφίας με θέμα τις διακρίσεις μεταξύ των πολιτών.

- Σχηματίστε ομάδες τριών-τεσσάρων ατόμων.
- Συζητήστε μεταξύ σας για τις διακρίσεις, τα είδη τους και για τους χώρους όπου παρατηρούνται έντονα τέτοια φαινόμενα.
- Φωτογραφίστε θέματα που σχετίζονται με τη διαφορετικότητα, προσέχοντας να τηρούνται οι κανόνες δεοντολογίας.
- Παρουσιάστε το τελικό αποτέλεσμα στον πίνακα ανακοινώσεων ή στον τοίχο του σχολείου σας διαλέγοντας ευρηματικές λεζάντες.
- Συζητήστε μεταξύ σας σχετικά με όσα παρατηρήσατε και σας προκάλεσαν ενδιαφέρον.

• Ενδεικτικά ερωτήματα/θέματα για συζήτηση:

- Πόσα περιστατικά διακρίσεων προκύπτουν από τις φωτογραφίες;
- Πού νομίζετε ότι οφείλονται οι έντονες διακρίσεις;
- Πώς νομίζετε ότι αισθάνονται οι άνθρωποι που υφίστανται διακρίσεις;
- Θεωρείτε πως μπορεί να βρεθεί λύση για το πρόβλημα;
- Έχετε ποτέ γίνει οι ίδιοι/ες θύματα διάκρισης, πώς νιώσατε, πώς αντιδράσατε, πώς έπρεπε να αντιδράσετε τώρα που το σκέφτεστε από απόσταση;
- Αν έπρεπε να διαλέξετε μια φωτογραφία για να δημοσιευτεί σε περιοδικό μεγάλης κυκλοφορίας, ποια θα ήταν και γιατί θα την επιλέγατε;

Ο στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να διερευνήσετε πώς η διαφορετικότητα μπορεί να ενώσει τους ανθρώπους και να βοηθήσει τη συνεργασία μεταξύ τους.

Διαβάστε το άρθρο που ακολουθεί και δημοσιεύτηκε στα ΤΑ ΝΕΑ (16ης Απριλίου 2009¹):

Η διαφορετικότητα βοηθάει τη συνεργασία

Ο Χάιλε Εσπάγιο γεννήθηκε στην Αιθιοπία και στα 17 του ήρθε στην Ελλάδα. Τώρα σπουδάζει στο ΤΕΙ Λογιστικής της Λάρισας και εργάζεται παράλληλα σε εστιατόριο. Όπως λέει στα «ΝΕΑ», την πρώτη μέρα που έπιασε δουλειά, παρά τη διαφορετικότητα του χρώματός του, όλοι οι συνάδελφοί του τον δέχθηκαν πολύ καλά.

«Όταν γνωρίζεις έναν άνθρωπο από το εξωτερικό με διαφορετική νοοτροπία είναι μια συναρπαστική εμπειρία, σε αλλάζει. Και το έχω παρατηρήσει και από τις δύο πλευρές. Γι' αυτό, νομίζω, η ομάδα στη δουλειά έχει δέσει», σημειώνει ο 24χρονος. Ο εργοδότης του, κ. Βαγγέλης Σελιγκούνας, αναφέρει: «Όταν ήρθε για συνέντευξη δεν σκέφτηκα καν τη διαφορετικότητά του -παρά το ότι δεν είναι κάτι συνηθισμένο για τη Λάρισα- το μόνο που είχε σημασία ήταν πως ήταν ευγενικός και συνεργάσιμος».

Για τρεις Αμερικανίδες ερευνήτριες, με επικεφαλής την Katie Liljenquist, καθηγήτρια Μάνατζμεντ στο Πανεπιστήμιο Brigham Young, όταν μια ομάδα περιλαμβάνει κάποιο μέλος με διαφορετικά κοινωνικά χαρακτηριστικά από τα υπόλοιπα, τότε το τμήμα τείνει να λαμβάνει καλύτερες αποφάσεις. Σύμφωνα με τη μελέτη τους οι μάνατζερ θα πρέπει να επιδιώκουν να δημιουργούν τμήματα από ανθρώπους που διαφέρουν μεταξύ τους.

Ωστόσο, η κ. Ολίβια Κυριακίδου, επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Πειραιά, υπογραμμίζει ότι τα πράγματα είναι λίγο πιο σύνθετα: «Παρ' ότι η διαφορετικότητα μπορεί να δημιουργήσει σημαντικά θετικές συνεργίες μέσα στον οργανισμό, μπορεί ταυτόχρονα να οδηγήσει σε προβλήματα συντονισμού και ενδο-ομαδικές εντάσεις». Και συμπληρώνει: «Τα διαφορετικά χαρακτηριστικά -όπως ηλικία, φύλο, φυλή, εμπειρία- μπορούν να οδηγήσουν σε αρνητικά αποτελέσματα, καθώς οι ομοιογενείς ομάδες μπορεί να δουλεύουν καλύτερα λόγω της συνοχής τους». Για τον κ. Μιχάλη Γαλανάκη, εργασιακό ψυχολόγο και διευθυντή ανθρώπινου δυναμικού, «το ομαδικό πνεύμα χτίζεται πάνω στην ανάδειξη ομοιοτήτων ως προς τον χαρακτήρα, τις αξίες, τα κίνητρα, τα συμφέροντα και την κουλτούρα. Ακόμη όμως κι αν τα μέλη της ομάδας έχουν διαφορετικό χαρακτήρα, η προβολή ομοιοτήτων μπορεί να αντισταθμίσει τις διαφορές».

Όσο για το αν ένας καινούργιος συνάδελφος που δεν «ταιριάζει» με τους υπολοίπους μπορεί να κάνει τη διαφορά, τονίζει: «Συνήθως η αλλαγή δεν επέρχεται μόνο με έναν, καθώς το πιθανότερο σενάριο είναι το συγκεκριμένο άτομο να αφομοιωθεί». Ενώ από την πλευρά της η κ. Κυριακίδου τονίζει: «Η ύπαρξη ανθρώπων με διαφορετικό τρόπο σκέψης και προσέγγισης των θεμάτων που απασχολούν την ομάδα, μπορεί να ρίξει φως σε συνηθισμένα προβλήματα. Επιπλέον η καινοτομία και η δημιουργικότητα συνδέονται άμεσα με την ύπαρξη διαφορετικών προσεγγίσεων».

Αφού μελετήσετε το κείμενο, καταγράψτε στον παρακάτω πίνακα τις γνώμες των πρωταγωνιστών και των επιστημόνων για τη διαφορετικότητα στο χώρο της εργασίας και συζητήστε γι' αυτές στην τάξη.

Η γνώμη του Χάιλε Εσπάγιο	Η γνώμη του Βαγγέλη Σελιγκούνας	Οι γνώμες των επιστημόνων
		Υπέρ: Κατά:

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΧΑΡΤΑ ΝΕΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Στο σχολικό περιβάλλον, τόσο οι μαθητές όσο και οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να μάθουν να εκτιμούν τις διαφορές θρησκείας, πολιτισμού, σεξουαλικού προσανατολισμού στη σχολική κοινότητα, ακόμη κι όταν οι απόψεις κάποιου έρχονται σε σύγκρουση με τις πεποιθήσεις κάποιου άλλου.
2. Οι νέοι θα πρέπει να μπορούν να εκφράζουν τη γνώμη και τις απόψεις τους όταν λαμβάνονται αποφάσεις που τους αφορούν, για παράδειγμα επιτρέποντας στα μαθητικά συμβούλια να εκφράζουν την άποψή τους με έντονο και αποτελεσματικό τρόπο. Τα μαθητικά συμβούλια πρέπει να έχουν συμβουλευτικό ρόλο στο πλαίσιο της λειτουργίας του σχολείου.
3. Το σχολικό διδακτικό πρόγραμμα θα πρέπει να παρέχει στους μαθητές τη δυνατότητα να μάθουν για την πολιτισμική ετερότητα.
4. Το σχολείο θα πρέπει να επιτρέπει στους μαθητές να μοιράζονται τις εμπειρίες και τις απόψεις τους με την κοινότητα, προάγοντας τη βελτίωση της επικοινωνίας και την κοινωνική ολοκλήρωση.
5. Το σχολείο θα πρέπει να διαμορφώνει σφαιρικά την προσωπικότητα των μαθητών - να τους βοηθά να εξελιχθούν γνωστικά, συναισθηματικά, σωματικά και ηθικά, με στόχο να αναπτύξουν όλες τις δυνατότητες.
6. Το σχολείο θα πρέπει να παρέχει νέους τρόπους διδασκαλίας και μάθησης, προκειμένου να διευκολύνει κάθε μαθητή ξεχωριστά να μάθει για παράδειγμα, πρέπει να παρέχει μαθήματα από εκπαιδευτικούς με ειδικευση στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, προκειμένου να μπορέσουν οι μαθητές να ωφεληθούν από τις γνώσεις και το πάθος τους.
7. Το σχολείο θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε μια ευρύτερη γκάμα πολιτισμών και θρησκειών, καθώς και στη διδασκαλία διαφόρων γλωσσών.
8. Το σχολείο θα πρέπει να παρέχει συμβούλους, για να υποστηρίζουν τους νέους μαθητές, τους μαθητές από ξένες χώρες ή τους μαθητές με ειδικές ανάγκες στην ένταξή τους στην κοινότητα, για παράδειγμα παρέχοντας πρόσθετα μαθήματα για να βοηθήσουν τους ξένους μαθητές να μάθουν τη γλώσσα της πλειονότητας, αλλά και να διατηρήσουν τη μητρική τους γλώσσα και διασφαλίζοντας ότι τόσο το σχολικό περιβάλλον όσο και το σχολικό πρόγραμμα φροντίζουν τυχόν επιπλέον ανάγκες των μαθητών.
9. Το σχολείο θα πρέπει να παρέχει κατάρτιση που να διασφαλίζει ότι το διδακτικό και το υποστηρικτικό προσωπικό μπορεί να αντιμετωπίσει προβλήματα και ζητήματα των μαθητών με σεβασμό προς την ξεχωριστή πολιτισμική ταυτότητά τους. Θα πρέπει επίσης να αυξήσει τον αριθμό των εκπαιδευτικών που προέρχονται από εθνικές μειονότητες.

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

την εποχή μας, η ραγδαία τεχνολογική και επιστημονική ανάπτυξη επιφέρει συνεχώς αλλαγές στο χώρο των σπουδών, στην αγορά εργασίας και στο εργασιακό περιβάλλον, με αποτέλεσμα πολλά επαγγέλματα να καταργούνται, ορισμένα να αλλάζουν μορφή, ενώ άλλα να δημιουργούνται. Συνεπώς, η ταξινόμηση των επαγγελμάτων χρειάζεται να λαμβάνει υπόψη τις σύγχρονες συνθήκες οργάνωσης του εργασιακού περιβάλλοντος.

Για να διευκολύνουμε την ενημέρωσή σας σχετικά με τα επαγγέλματα, στη δραστηριότητα αυτή υιοθετούμε την ταξινόμηση των επαγγελμάτων με βάση το θεωρητικό μοντέλο του John Holland. Το μοντέλο αυτό είναι ευρέως διαδεδομένο διεθνώς και σε αυτό στηρίζεται η ταξινόμηση των επαγγελμάτων σε ένα μεγάλο έργο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που σχετίζεται με την ανάπτυξη σύγχρονου ψυχοπαιδαγωγικού υλικού (τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού, κατάλογος αντιστοίχισης επαγγελμάτων, μέθοδοι Συμβουλευτικής).

Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή η περιγραφή των επαγγελματικών ενδιαφερόντων κάθε ανθρώπου είναι στην ουσία περιγραφή της ίδιας της προσωπικότητάς του. Το άτομο, δηλαδή, κατά τον Holland, τη στιγμή της επαγγελματικής του επιλογής έχει ένα εύρος ενδιαφερόντων και προσπαθεί να συνδυάσει τα στοιχεία αυτά με το κατάλληλο εργασιακό περιβάλλον έτσι, ώστε τα ενδιαφέροντά του να σχετίζονται με το εργασιακό περιβάλλον και να αυξάνονται οι πιθανότητες του για επαγγελματική ικανοποίηση. Κατά τη θεωρία, είναι χρήσιμο για την επιλογή επαγγέλματος να συνδυάσουμε τρία είδη ενδιαφερόντων, τα οποία χρειάζεται να έχουν κάποια σχέση μεταξύ τους. Επιπλέον, στο πλαίσιο της θεωρίας αναφέρεται σαφώς ότι κάθε άτομο είναι ικανό για έναν αριθμό επαγγελμάτων και όχι μόνον για ένα.

Ο Holland κατηγοριοποίησε έξι τύπους προσωπικότητας στους οποίους αντιστοίχισε έξι τύπους εργασιακού περιβάλλοντος. Ειδικότερα, οι έξι τύποι προσωπικότητας είναι οι εξής:⁵

1. Πρακτικός: το επίκεντρο της προσοχής είναι τα αντικείμενα

Αν ανήκεις στους ανθρώπους του τύπου αυτού, σου αρέσει να εργάζεσαι με εργαλεία, αντικείμενα, μηχανές και ζώα. Σου αρέσει να αναπτύσσεις χειρωνακτικές και μηχανικές δεξιότητες, καθώς και δεξιότητες που σχετίζονται με τη γεωργία και τα ηλεκτρονικά μηχανήματα. Σου αρέσει να χρησιμοποιείς τα χέρια σου και, επομένως, σου αρέσουν επαγγέλματα που έχουν σχέση με την κατασκευή και επιδιόρθωση αντικειμένων. Γενικά, χειρίζεσαι με μεγαλύτερη επιδεξιότητα το σώμα σου παρά τον προφορικό και γραπτό λόγο, τις σκέψεις και τα συναισθήματά σου. Θαυμάζεις το σωματικό συντονισμό, τη δύναμη, την ευκινησία και τη λογική. Σου αρέσει να βρίσκεσαι στο ύπαιθρο και να ασχολείσαι με συγκεκριμένα προβλήματα. Τείνεις να είσαι προσγειωμένο άτομο

5. Το παρόν κείμενο με αναφορά την τυπολογία του John Holland στηρίζεται στις εξής βιβλιογραφικές πηγές:

Κοσμίδου-Hardy, Χ. (1994/2004). Μεθοδολογία της Συμβουλευτικής Συνέντευξης. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις και άλλο υλικό από τη διδασκαλία στο Π.Μ.Σ. Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός του Τμήματος Φ.Π.Ψ. του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Κοσμίδου-Hardy Χ. (1994/2005). Επένδυση στον Άνθρωπο: Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός για την Εκπαίδευση και την Εργασία. Αθήνα: ΑΛΦΑ Εκδοτική, 2η έκδοση.

και λύνεις προβλήματα μέσα από την πράξη. Παραδείγματα πρακτικών επαγγελματιών είναι το επάγγελμα του Ηλεκτρολόγου και του Ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας.

2. Επικέντρωση στις ιδέες

Αν ανήκεις σε αυτή την κατηγορία ανθρώπων, σου αρέσει η ενασχόληση με το νου. Τείνεις να είσαι άτομο φιλοπερίεργο, μελετηρό, ανεξάρτητο και, μερικές φορές, ασυμβίβαστο και ενδοσκοπικό. Σου αρέσει να αναπτύσσεις δεξιότητες στα μαθηματικά και στις φυσικές επιστήμες. Σου αρέσουν τα επιστημονικά και ιατρικά επαγγέλματα. Σου αρέσει, ακόμη, να σκέφτεσαι μεθοδικά τα διάφορα στάδια ενός προβλήματος και έχεις μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στο μυαλό σου και λιγότερη στους άλλους ανθρώπους και τα πράγματα. Θαυμάζεις τη λογική, χρησιμοποιείς τη διορατικότητά σου και σου αρέσουν οι διανοητικές προκλήσεις. Λύνεις προβλήματα μέσω της σκέψης. Παραδείγματα ερευνητικών επαγγελματιών είναι το επάγγελμα του Αρχαιολόγου και του Χημικού.

3. Καλλιτεχνικός: Το επίκεντρο της προσοχής βρίσκεται σε ανθρώπους και ιδέες

Εάν εντάσσεσαι στην κατηγορία αυτή, δεν σου αρέσει η ρουτίνα και η καθημερινότητα. Σου αρέσει να αναπτύσσεις γλωσσικές, καλλιτεχνικές, μουσικές και συγγραφικές δεξιότητες. Έχεις εμπιστοσύνη στο μυαλό, στο σώμα και στα συναισθήματά σου, αλλά όχι στα αντικείμενα. Απολαμβάνεις την ομορφιά, τη δημιουργική δραστηριότητα, την εναλλαγή, τα ασυνήθιστα είδη ήχων, θεαμάτων -γενικότερων ερεθισμάτων- και ανθρώπων. Τείνεις να είσαι άτομο δημιουργικό-ταλαντούχο, ευαίσθητο, ανεξάρτητο, ενδοσκοπικό, εκφραστικό και δεν σου αρέσουν οι συμβιβασμοί. Σου αρέσουν τα επαγγέλματα στα οποία σου δίνεται η δυνατότητα να χρησιμοποιήσεις τις δημιουργικές σου δεξιότητες και λύνεις προβλήματα με το να είσαι άτομο δημιουργικό. Παραδείγματα καλλιτεχνικών επαγγελματιών είναι το επάγγελμα του Μουσικού και του Φωτογράφου.

4. Κοινωνικός: Κέντρο της προσοχής ο άνθρωπος

Αν ανήκεις σε αυτή την κατηγορία ανθρώπων, το συναίσθημα παίζει βασικό ρόλο στη ζωή σου. Εμπιστεύεσαι το ένστικτο, σου αρέσουν οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την πληροφόρηση, την επιμόρφωση, τη διδασκαλία, την κατανόηση και την παροχή βοήθειας στους άλλους ανθρώπους. Αναπτύσσεις διαπροσωπικές καθώς και άλλες δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την ενασχόληση με τον άνθρωπο. Τείνεις να είσαι άτομο φιλικό, εξυπηρετικό, ευαίσθητο, υπεύθυνο, διορατικό, γνήσιο και σε χαρακτηρίζει η ενσυναίσθηση (empathy). Σου αρέσουν επαγγέλματα όπως αυτά του εκπαιδευτικού, του συμβούλου, του κοινωνικού λειτουργού, του νοσοκόμου. Λύνεις προβλήματα μέσω των συναισθημάτων σου. Παραδείγματα κοινωνικών επαγγελματιών είναι το επάγγελμα του Ψυχολόγου και του Νοσηλευτή.

5. Επιχειρηματικός: Επικέντρωση σε ανθρώπους και δεδομένα

Αν ανήκεις σε αυτόν τον τύπο ανθρώπων, σου αρέσει να οργανώνεις σχέδια δράσης. Σου αρέσει να καθοδηγείς και να ασκείς επιρροή στους ανθρώπους. Συχνά, είσαι άτομο φιλόδοξο, δραστήριο, ανεξάρτητο, ενθουσιώδες, ευαίσθητο, λογικό και έχεις αυτοπεποίθηση. Αναπτύσσεις αρχηγικές δεξιότητες και πείθεις τους άλλους. Σου αρέσει η οργάνωση και η διοίκηση, η εναλλαγή, η δύναμη και το χρήμα. Λύνεις προβλήματα θέτοντας σε κίνδυνο τον εαυτό σου και του άλλους. Παραδείγματα επιχειρηματικών επαγγελματιών είναι το επάγγελμα του Τραπεζικού και του Εμπόρου.

6. Οργανωτικός/Διοικητικός: Επικέντρωση στη σκέψη και στα δεδομένα

Αν ανήκεις σε αυτή την κατηγορία ανθρώπων, σου αρέσει η τάξη, το συνηθισμένο και οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την οργάνωση πληροφοριών με σαφή και

λογικό τρόπο. Τείνεις να είσαι άτομο υπεύθυνο, αξιόπιστο, προσεκτικό, σου αρέσει η ακρίβεια και προσέχεις τη λεπτομέρεια. Σου αρέσουν επαγγέλματα που σχετίζονται με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και άλλα παρόμοια μηχανήματα. Πιθανά προτιμάς την απασχόληση σε μεγάλους οργανισμούς και λύνεις προβλήματα ακολουθώντας την πεπατημένη οδό. Παραδείγματα Οργανωτικών/Διοικητικών επαγγελμάτων είναι το επάγγελμα του Γραμματέα και του Επόπτη.

Επισημαίνεται ότι δεν υπάρχουν πάντοτε ξεκάθαροι και αμιγείς συνδυασμοί προσωπικότητας και περιβάλλοντος, καθώς είναι δυνατό να υπάρχει συνδυασμός τύπων (π.χ. Οργανωτικός/Διοικητικός-Επιχειρηματικός-Πρακτικός Τύπος).⁶

Οι έξι διαφορετικοί τύποι εργασιακών περιβαλλόντων που αντιστοιχούν στους προαναφερόμενους έξι διαφορετικούς τύπους προσωπικότητας είναι:

Πρακτικά Επαγγέλματα

Τα άτομα που ασκούν πρακτικά επαγγέλματα, καταπιάνονται με εργαλεία, μηχανήματα και ζώα. Οι απαιτήσεις και οι ευκαιρίες που παρέχουν αλλά και η γενικότερη φιλοσοφία αυτών των επαγγελμάτων λειτουργούν με τον πιο κάτω τρόπο:

1. Παρακινούν τα άτομα να ασχολούνται με πρακτικές δραστηριότητες, όπως να χρησιμοποιούν εργαλεία και μηχανήματα.
2. Ωθούν τα άτομα στην ενασχόληση με τεχνικές δραστηριότητες.
3. Ενθαρρύνουν τα άτομα στο να βλέπουν τον εαυτό τους ως άτομα με μηχανικές και τεχνικές ικανότητες-κλίσεις, αλλά ταυτόχρονα και ως άτομα που δυσκολεύονται στην ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων. Οι συνθήκες εργασίας ενθαρρύνουν τα άτομα να βλέπουν τον κόσμο μέσα από ένα απλό, πρακτικό και παραδοσιακό πλαίσιο.
4. Επιβραβεύουν τα άτομα όταν υιοθετούν παραδοσιακές αξίες και συμπεριφορές, ενώ τα κατευθύνουν στο να εκτιμούν ως δείγματα επιτυχίας τα υλικά αγαθά, τα χρήματα και τη δύναμη (επιρροή).

Έτσι, τα άτομα που ζουν σε ένα τέτοιο περιβάλλον αναπτύσσουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως: α) είναι περισσότερο δεκτικά σε πρακτικές και παραδοσιακές ασχολίες, β) αναπτύσσουν ρόλους και συμπεριφορές που ευνοούν πρακτικά επαγγέλματα (π.χ. λιγότερη κοινωνική επαφή, χειρωνακτική εργασία), γ) προσαρμόζονται πιο δύσκολα σε νέες μεθόδους και πρακτικές που αφορούν τον τρόπο εφαρμογής της εργασίας τους.

Ερευνητικά Επαγγέλματα

Τα ερευνητικά επαγγέλματα χαρακτηρίζονται κυρίως από το γεγονός ότι δημιουργούν ένα εργασιακό περιβάλλον που ωθεί τα άτομα που ασχολούνται με αυτά, να ερευνούν με επιστημονικό, συστηματικό και δημιουργικό τρόπο, φυσικά, βιολογικά, κοινωνικά ή πολιτιστικά φαινόμενα. Οι απαιτήσεις, οι ευκαιρίες, αλλά και γενικότερα η όλη φιλοσοφία αυτών των επαγγελμάτων, διαμορφώνουν εργασιακές συνθήκες οι οποίες:

1. Παρακινούν τα άτομα να ασχολούνται με ερευνητικές - επιστημονικές δραστηριότητες.
2. Ενθαρρύνουν τα άτομα να βλέπουν τον εαυτό τους ως άτομα με φιλοσοφικές και θεωρητικές ανησυχίες, ως άτομα με επιστημονικό τρόπο σκέψης, ενώ από την άλλη καθίσταται φανερό ότι τα άτομα αυτά δυσκολεύονται να αναλαμβάνουν ηγετικές πρωτοβουλίες. Τα ενθαρρύνουν να βλέπουν τον κόσμο μέσα από ένα πολύπλοκο, αφαιρετικό, ανεξάρτητο και πρωτότυπο γνωστικό πλαίσιο.

6. Βλ. σχετικά και **Κάντας, Α & Χαντζή, Αλ.** (1991). Ψυχολογία της εργασίας: Θεωρίες επαγγελματικής ανάπτυξης. Στοιχεία Συμβουλευτικής. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

3. Επιβραβεύουν τα άτομα όταν επιλέγουν επιστημονικό τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς.

Έτσι, τα άτομα που ζουν σε ένα τέτοιο περιβάλλον αναπτύσσουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως: α) είναι περισσότερο δεκτικά στον αφαιρετικό, θεωρητικό και αναλυτικό τρόπο σκέψης, β) ελκύονται από ερευνητικά επαγγέλματα που ευνοούν την ανάπτυξη ρόλων και συμπεριφορών που κυριαρχούν σε επιστημονικά πεδία, γ) είναι πολύ ανοικτά σε νέες μεθόδους και πρακτικές που αφορούν στον τρόπο εφαρμογής της εργασίας τους, με συνέπεια να έχουν ένα ευρύ πεδίο ενδιαφερόντων και ένα μη συμβατικό σύστημα αξιών.

Καλλιτεχνικά Επαγγέλματα

Τα καλλιτεχνικά επαγγέλματα χαρακτηρίζονται κυρίως από το γεγονός ότι ωθούν τα άτομα που ασχολούνται με αυτά, σε έναν πιο αόριστο, ελεύθερο και μη συστηματικό τρόπο σκέψης που τα βοηθά στην καλλιτεχνική τους έκφραση και δημιουργία. Οι απαιτήσεις, οι ευκαιρίες και η φιλοσοφία αυτών των επαγγελμάτων διαμορφώνουν ένα περιβάλλον εργασίας που λειτουργεί με τον πιο κάτω τρόπο:

1. Παρακινεί τα άτομα να ασχολούνται με καλλιτεχνικές δραστηριότητες.
2. Ενθαρρύνει τα άτομα στο να βλέπουν τον εαυτό τους ως εκφραστικά, αυθεντικά, αυθόρμητα, ανεξάρτητα άτομα τα οποία λειτουργούν αντικομφορμιστικά, όπως επίσης ως άτομα που έχουν καλλιτεχνικές ικανότητες. Τα ενθαρρύνει να βλέπουν τον κόσμο μέσα από ένα πολύπλοκο, ανεξάρτητο και μη συμβατικό γνωστικό πλαίσιο.
3. Επιβραβεύει τα άτομα όταν εκδηλώνουν καλλιτεχνικό τρόπο σκέψης, έκφρασης και συμπεριφοράς.

Έτσι, τα άτομα που ζουν σε ένα τέτοιο περιβάλλον αναπτύσσουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως: α) είναι περισσότερο δεκτικά στον ατομικό, συναισθηματικό και δημιουργικό τρόπο έκφρασης και σκέψης, β) ελκύονται από καλλιτεχνικά επαγγέλματα που ευνοούν την ανάπτυξη ρόλων και συμπεριφορών που κυριαρχούν στους καλλιτεχνικούς χώρους, γ) είναι πολύ ανοικτά σε νέες μεθόδους και πρακτικές που αφορούν στον τρόπο εφαρμογής της εργασίας τους, με συνέπεια να έχουν ένα ευρύ πεδίο ενδιαφερόντων και ένα μη συμβατικό σύστημα αξιών.

Κοινωνικά Επαγγέλματα

Τα κοινωνικά επαγγέλματα χαρακτηρίζονται κυρίως από το γεγονός ότι δημιουργούν ένα εργασιακό περιβάλλον που ωθεί τα άτομα που ασχολούνται με αυτά, να πληροφορούν, να εκπαιδεύουν, να βοηθούν και να ενημερώνουν τους άλλους. Οι απαιτήσεις, οι ευκαιρίες και η φιλοσοφία αυτών των επαγγελμάτων διαμορφώνουν περιβάλλον εργασίας που λειτουργεί με τον πιο κάτω τρόπο:

1. Παρακινεί τα άτομα να ασχολούνται με κοινωνικές δραστηριότητες.
2. Στρέφει τα άτομα σε κοινωνικές δραστηριότητες.
3. Ενθαρρύνει τα άτομα στο να βλέπουν τον εαυτό τους ως άτομα που ενδιαφέρονται για τον συνάνθρωπό τους, που βοηθούν τους άλλους όταν τους ζητούν τη βοήθειά τους, που είναι κοινωνικά και συνεργάσιμα. Γενικότερα, τα ενθαρρύνει να βλέπουν τον κόσμο μέσα από ένα πιο ευέλικτο γνωστικό πλαίσιο με έντονα τα στοιχεία του αλτρουισμού.
4. Επιβραβεύει τα άτομα όταν εκφράζουν κοινωνικές ανησυχίες και συμπεριφορές με έκδηλο το κοινωνικό περιεχόμενο.

Έτσι, τα άτομα που ζουν σε ένα τέτοιο περιβάλλον αναπτύσσουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως: α) είναι περισσότερο δεκτικά σε κοινωνικές, ανθρωπιστικές και θρησκευτικού περιεχομένου συμπεριφορές, β) ελκύονται από κοινωνικά επαγγέλματα που ευνοούν την ανάπτυξη ρόλων και συμπεριφορών που κυριαρχούν σε κοινωνικές δραστηριότητες, γ) είναι πιο ανοικτά σε νέες μεθόδους και πρακτικές που αφορούν τον τρόπο εφαρμογής της εργασίας τους, από τα άτομα που ασχολούνται με πρακτικά και οργανωτικά επαγγέλματα. Με τον τρόπο αυτό, καταφέρνουν να έχουν ένα ευρύτερο πεδίο ενδιαφερόντων και ένα μη συμβατικό σύστημα αξιών.

Επιχειρηματικά Επαγγέλματα

Τα επιχειρηματικά επαγγέλματα χαρακτηρίζονται κυρίως από το γεγονός ότι δημιουργούν ένα εργασιακό περιβάλλον που ωθεί τα άτομα που ασχολούνται με αυτά, να ασκούν διοίκηση (οργανωτική και οικονομική) σε κάποια επιχείρηση ή οργανισμό και να θέτουν προσωπικούς στόχους και φιλοδοξίες. Οι απαιτήσεις, οι ευκαιρίες και η φιλοσοφία αυτών των επαγγελματιών διαμορφώνουν ένα επαγγελματικό περιβάλλον το οποίο:

1. Παρακινεί τα άτομα να ασχολούνται με επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως πώληση και διοίκηση.
2. Ωθεί τα άτομα σε επιχειρηματικές δραστηριότητες.
3. Ενθαρρύνει τα άτομα στο να διακρίνουν στον εαυτό τους χαρακτηριστικά, όπως η ανταγωνιστικότητα, η φιλοδοξία, η εμπιστοσύνη στις δυνάμεις τους, η εξωστρέφεια, η κοινωνικότητα και η ηγετική ικανότητα. Τα ενθαρρύνει να βλέπουν τον κόσμο μέσα από ένα μοντέλο που οριοθετείται από τη δύναμη, την κοινωνική ανέλιξη και καταξίωση, το χρήμα και την επιτυχία.
4. Επιβραβεύει τα άτομα όταν συμπεριφέρονται με τους κανόνες του συναγωνισμού και της ελεύθερης αγοράς.

Έτσι, τα άτομα που ζουν σε ένα τέτοιο περιβάλλον αναπτύσσουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως: α) είναι περισσότερο δεκτικά σε κοινωνικά, συναισθηματικά και καταναλωτικά πρότυπα σκέψης και συμπεριφοράς, β) ελκύονται από επιχειρηματικά επαγγέλματα που ευνοούν την ανάπτυξη ρόλων και συμπεριφορών που κυριαρχούν σε επιχειρηματικούς χώρους, γ) είναι πολύ ανοικτά σε νέες μεθόδους και πρακτικές που αφορούν στον τρόπο εφαρμογής της εργασίας τους, με αποτέλεσμα να αποκτούν ένα ευρύ πεδίο ενδιαφερόντων και ένα μη συμβατικό σύστημα αξιών.

Οργανωτικά/Διοικητικά Επαγγέλματα

Τα οργανωτικά, διοικητικά επαγγέλματα χαρακτηρίζονται κυρίως από το γεγονός ότι δημιουργούν ένα εργασιακό περιβάλλον που ωθεί τα άτομα να ασχολούνται με τη συστηματοποίηση και την ταξινόμηση στοιχείων, δεδομένων και αρχείων, τη συμπλήρωση και αναπαραγωγή δεδομένων, και γενικότερα να επικεντρώνονται σε δουλειές περιβάλλοντος γραφείου. Οι απαιτήσεις, οι ευκαιρίες αλλά και γενικότερα η φιλοσοφία αυτών των επαγγελματιών, διαμορφώνουν εργασιακό περιβάλλον το οποίο:

1. Παρακινεί τα άτομα να ασχολούνται με εργασίες γραμματειακής υποστήριξης γραφείου, όπως να ταξινομούν στοιχεία και αριθμούς, να οργανώνουν συναντήσεις και ραντεβού, να αρχειοθετούν έγγραφα κ.ά.
2. Ωθεί τα άτομα σε αντίστοιχες επαγγελματικές δραστηριότητες, όπως υπάλληλος γραφείου, ταμίας, ταχυδρόμος κ.ά.
3. Κατευθύνει τα άτομα στο να βλέπουν τον εαυτό τους ως συγκαταβατικά άτομα, τακτικά, καθώς και ως άτομα με ικανότητες οργάνωσης. Δεν ευνοεί τις καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Τα κατευθύνει ώστε να βλέπουν τον κόσμο μέσα από ένα συμβατικό, στερεότυπο και ταυτόχρονα απλό τρόπο σκέψης.
4. Επιβραβεύει τα άτομα, όταν ακολουθούν πρότυπα συμπεριφοράς που ευνοούν την οργάνωση, την τάξη και τη συμμόρφωση σε κανόνες και αρχές.

Έτσι, τα άτομα που ζουν σε ένα τέτοιο περιβάλλον αναπτύσσουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως: α) είναι περισσότερο δεκτικά σε υλιστικά πρότυπα συμπεριφοράς και σκέψης (π.χ. χρήμα, κοινωνική και επαγγελματική πρόοδος), β) ελκύονται από επαγγέλματα που ευνοούν την ανάπτυξη ρόλων και συμπεριφορών που κυριαρχούν σε επαγγέλματα γραφείου, γ) είναι λιγότερο ανεκτικά και ανοικτά σε νέες μεθόδους και πρακτικές που αφορούν τον τρόπο εφαρμογής της εργασίας τους.

Τα εργαλεία αυτά σταθμίστηκαν στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II και του έργου «Επένδυση στον Άνθρωπο. Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Εφαρμογή Σύγχρονων Εργαλείων ΣΕΠ και Υπηρεσιών Συμβουλευτικής», υπεύθυνη του οποίου ήταν η Σύμβουλος του Π.Ι. και Πρόεδρος του τομέα ΣΕΠ Δρ. Χρυσούλα Κοσμίδου-Hardy.

Ολοκληρώνοντας είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η θεωρία του Holland αποτελεί τη θεωρητική βάση για την εκπόνηση εργαλείων Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ερωτηματολόγια και τεστ) από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Με τη βοήθεια αυτών διερευνώνται τα επαγγελματικά ενδιαφέροντα, οι επαγγελματικές αξίες, οι επαγγελματικές αποφάσεις, οι αριθμητικές ικανότητες, οι μηχανικές ικανότητες και η επαγγελματική αυτεπάρκεια του ατόμου που τα συμπληρώνει. Αυτά τα εργαλεία είναι διαθέσιμα στις δομές ΣΕΠ (ΚΕΣΥΠ και Γραφεία ΣΕΠ) προκειμένου να αξιοποιηθούν από τους ενδιαφερόμενους/ες μαθητές/τριες με τη βοήθεια του αρμόδιου Συμβούλου Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Παρακάτω ακολουθεί ένας κατάλογος από επαγγέλματα. Με βάση το μοντέλο του Holland προσπάθησε ενδεικτικά να ταξινομήσεις/αντιστοιχίσεις τα επαγγέλματα στους έξι διαφορετικούς τύπους εργασιακών περιβαλλόντων (Πρακτικά, Ερευνητικά, Καλλιτεχνικά, Κοινωνικά, Επιχειρηματικά, Οργανωτικά/Διοικητικά).

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΤΥΠΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ
Αργυροχρυσοχόος	
Αρχειοθέτης	
Αρχιτέκτονας τοπίου	
Ασφαλιστής	
Γραμματέας	
Δασονόμος	
Δευθυντής Επιχειρήσεων	
Διευθυντής Πωλήσεων	
Δικαστικός Υπάλληλος	
Δικηγόρος	
Εκπαιδευτικός	
Εκπρόσωπος Πωλήσεων	
Ελαιοχρωματιστής	
Ελεγκτής εναέριας κυκλοφορίας	

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΤΥΠΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ
Έμπορος	
Επιπλοποιός	
Επόπτης	
Εργολάβος οικοδομών	
Ζαχαροπλάστης	
Ηθοποιός	
Ηλεκτρολόγος	
Ηλεκτρονικός	
Ηχολήπτης	
Ιδιωτικός ντεντέκτιβ	
Καμεραμάν	
Κοινωνικός Λειτουργός	
Κομμωτής/τρια	
Κτηματομεσίτης	
Λογιστής/τρια	
Μάγειρας-σεφ	
Μαθηματικός	
Μηχανικός αυτοκινήτων	
Μηχανολόγος- Μηχανικός	

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΤΥΠΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ
Μικροβιολόγος	
Ναυτικός	
Νηπιαγωγός	
Οδηγός	
Οδηγός Σιδηροδρόμων	
Οικονομικός Αναλυτής	
Οπτικός	
Πλοηγός	
Πολιτικός	
Προγραμματιστής Η/Υ	
Πυροσβέστης	
Πωλητής	
Ράφτης/τρια	
Ταμίας	
Ταχυδρομικός Υπάλληλος	
Ταχυδρόμος	
Τηλεφωνητής/τρια	
Τραπεζικός Υπάλληλος	
Τυπογράφος	

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΤΥΠΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ
Υδραυλικός	
Υπάλληλος Γραφείου	
Υπεύθυνος Διαφήμισης	
Χορευτής/τρια	
Ψυχολόγος	
Παιδίατρος	
Κομμωτής	
Λογοθεραπευτής/τρια	
Ιερέας	
Αστυνομικός	
Υπεύθυνος Πρόσληψης Προσωπικού	
Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού	
Νοσοκόμος	
Κοινωνιολόγος	
Οικονομολόγος	
Χημικός	
Βοηθός Ιατρικών Επαγγελματιών	
Πιλότος Αεροσκαφών	

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΤΥΠΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ
Γεωπόνος	
Αναλυτής Συστημάτων Η/Υ	
Βιολόγος	
Πειραματικός Ψυχολόγος	
Πολιτικός Μηχανικός	
Αεροναυπηγός	
Γεωγράφος	
Ιχθυολόγος	
Γενετιστής	
Μετεωρολόγος	
Τεχνολόγος Τροφίμων	
Βιολόγος	
Οδοντίατρος	
Οινολόγος	
Αρχαιολόγος	
Τοπογράφος	
Καθηγητής/τρια χορού	
Διαφημιστής/τρια (Δημιουργικό)	

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΤΥΠΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ
Ζωγράφος	
Γραφίστας/στρια	
Τραγουδιστής/τρια	
Συγγραφέας	
Καθηγητής/τρια καλλιτεχνικών	
Διερμηνέας	
Μουσικός	
Διακοσμητής/τρια	
Μοντέλο	
Εκδότης/τρια	
Σκηνοθέτης/τρια	
Σκηνογράφος	
Κριτικός	
Φωτογράφος	

Συζήτηση στην τάξη:

Αφού χωριστείτε σε ομάδες, σκεφτείτε κριτικά πάνω στις έτοιμες αυτές κατηγοριοποιήσεις. Ακολουθούν ενδεικτικές ερωτήσεις για προβληματισμό:

- Εσύ, σε ποια/ες κατηγορία/ες ανήκεις; Μήπως δεν ανήκεις ολοκληρωτικά σε καμιά και έχεις χαρακτηριστικά από τουλάχιστον τρεις κατηγορίες;

.....

- πόσο συμφωνείς με αυτές τις κατηγορίες; .....

- με ποια κριτήρια ορίστηκαν; .....

- ποια είναι τα δικά σου κριτήρια; .....

- ποιες είναι οι *δικές σου* κατηγοριοποιήσεις και πού σε οδηγούν; .....

- Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τον άνθρωπο να αναπτύσσει ενδιαφέροντα, αξίες και άλλες πτυχές του εαυτού του; .....

.....

Χρήσιμη υπενθύμιση: Αν είναι κανείς ευέλικτος μπορεί να σχεδιάσει το επαγγελματικό του μέλλον έγκαιρα και συστηματικά αναπτύσσοντας τουλάχιστον τρεις τύπους συναφών ενδιαφερόντων, όπως προτείνει και η θεωρία του John Holland. Χρειάζεται, επομένως, να εντοπίσει έγκαιρα τα ενδιαφέροντά του αυτά έτσι, ώστε να αναπτύξει και τις αντίστοιχες ικανότητες και δεξιότητες.

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

Αγορά εργασίας: Κάθε χώρος ή μέσο, που φέρνει σε επαφή όσους ζητάνε και όσους προσφέρουν εργασία, δηλαδή τους εργοδότες και τα άτομα που επιθυμούν να εργαστούν.

Αγροτικά επαγγέλματα: Ασχολούνται με την καλλιέργεια της γης και την παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

Αθλητισμός: Η συστηματική γύμναση του σώματος μέσα από διάφορα αγωνίσματα.

Ανεργία: Η έλλειψη θέσεων εργασίας για όσους θέλουν και μπορούν να εργαστούν.

Άνεργος: Αυτός ο οποίος θέλει και μπορεί να εργαστεί, αλλά δεν απασχολείται γιατί δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας.

Ανθρωπιστικά και κοινωνικά επαγγέλματα: Μελετούν τη συμπεριφορά του ατόμου και τη θέση του στην κοινωνία/σε ομάδες και το βοηθούν να προσαρμοστεί καλύτερα στις καθημερινές του υποχρεώσεις.

Αντικριστής: Το επάγγελμα του αντικριστή έχει σχέση με τις επαγγελματικές δραστηριότητες που ασκούνται στη χρηματιστήριο. Βοηθάει το χρηματιστή στην διεκπεραίωση των χρηματιστηριακών συναλλαγών είτε στην αίθουσα συνεδριάσεων είτε στο γραφείο του. Στο χρηματιστήριο κατεβαίνει με ειδική άδεια, όπου εκτελεί αντίστοιχες πράξεις. Ένας οικονομολόγος ή ένας απόφοιτος χρηματιστηριακών σπουδών ή τραπεζικής και ασφαλιστικής ή και των άλλων οικονομικών σπουδών μπορεί να ασκεί στο χώρο του χρηματιστηρίου αυτή τη δραστηριότητα. Παράλληλα βέβαια μπορεί να έχει και άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες.

Απασχόληση: Είναι η επίσημη ονομασία της μισθωτής εργασίας. Αποτελεί δηλαδή σύμβαση μεταξύ δύο μερών, του εργοδότη και του εργαζόμενου. Πολλές φορές με τον όρο «απασχόληση» αναφερόμαστε και στην απλή ενασχόληση με κάτι.

Αριθμητικά και υπολογιστικά επαγγέλματα:

ασχολούνται με την επεξεργασία, ανάλυση και έλεγχο οικονομικών δεδομένων.

Αστρονομία: Η επιστήμη η οποία ερευνά τα ουράνια σώματα.

Βιολογία: Είναι η επιστήμη της ζωής (από τις ελληνικές λέξεις βίος = ζωή και λόγος = διήγηση, εξήγηση, λογική). Ασχολείται με τα γνωρίσματα και τη συμπεριφορά των οργανισμών, εξετάζει πώς δημιουργούνται τα είδη και τα μεμονωμένα μέλη τους, μελετά δε τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ τους και με το περιβάλλον. Η Βιολογία περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα επιμέρους επιστημονικών πεδίων που συχνά θεωρούνται ως ανεξάρτητες ειδικεύσεις. Στο σύνολό τους εξετάζουν το φαινόμενο της ζωής σε ευρεία κλίμακα.

Βιοχημεία: Είναι ο κλάδος της Χημείας ο οποίος μελετά τις χημικές αντιδράσεις που πραγματοποιούνται στους ζωντανούς οργανισμούς. Χαρακτηρίζεται και ως "η Χημεία της έμβιας ύλης" ή "η Χημεία της ζωής".

Γεωπονία: Η επιστήμη της καλλιέργειας της γης με σκοπό τη βελτίωση - ανάπτυξη της παραγωγής των προϊόντων. Στη γεωπονική επιστήμη συμπεριλαμβάνεται και η κτηνοτροφία.

Δευτερογενής τομέας: Ασχολείται με τα προϊόντα που παράγονται κατόπιν επεξεργασίας των προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής, π.χ. βιομηχανία, βιοτεχνία, οικιακή τεχνία, κατασκευές-δημόσια έργα, ενέργεια, (ηλεκτρισμός-φωταέριο).

Δια βίου μάθηση: Είναι κάθε δραστηριότητα μάθησης, στην οποία συμμετέχουν ενήλικες καθόλη τη διάρκεια της ζωής τους, με στόχο τη βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων, των ικανοτήτων και των επαγγελματικών προοπτικών, την προσωπική και κοινωνική τους εξέλιξη, αλλά και τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους.

Διαπολιτισμική Επικοινωνία: Είναι μια σύνθετη διαδικασία που διέπεται από

στάσεις, συμπεριφορές και δεξιότητες βασισμένες σε κώδικες που θέτει η διαφορετικότητα στο κάθε πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Δεν είναι απλά η συνομιλία με άτομα αλλόγλωσσα.

Διαφορετικότητα: Η ύπαρξη διαφορών ως προς το φύλο, την εθνικότητα, τη θρησκεία, το επίπεδο μόρφωσης, τις πεποιθήσεις και τις αξίες των ανθρώπων.

Διαστημική: Η επιστήμη η οποία σχετίζεται με το κοσμικό διάστημα.

Δίκαιο: Σύνολο υποχρεωτικών και εξαναγκαστικών κανόνων οι οποίοι ρυθμίζουν την κοινωνική συμβίωση.

Δίκτυο Υπολογιστών: Ένα δίκτυο υπολογιστών είναι ένα σύστημα επικοινωνίας δεδομένων που συνδέει δύο ή περισσότερους αυτόνομους και ανεξάρτητους υπολογιστές και περιφερειακές συσκευές. Δύο υπολογιστές θεωρούνται διασυνδεδεμένοι όταν μπορούν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους πληροφορίες.

Διοίκηση επιχειρήσεων: Αφορά στη λήψη και εφαρμογή αποφάσεων για την ομαλή λειτουργία μιας επιχείρησης.

Δουλειές γραφείου: Αφορούν στη γραμματειακή υποστήριξη ενός γραφείου. Περιλαμβάνουν την παραγωγή, ταξινόμηση και αρχειοθέτηση εγγράφων και τη διεκπεραίωση τηλεφωνικών επικοινωνιών.

Εικαστικές τέχνες: Οι τέχνες που απεικονίζουν σε καμβά, ξύλο, μέταλλο, μάρμαρο ή γυαλί τις ιδέες των δημιουργών τους.

Εμπόριο: Η διακίνηση και πώληση προϊόντων και αγαθών στους καταναλωτές.

Επαγγέλματα υγείας: Είναι τα επαγγέλματα που φροντίζουν για την απόκτηση, αποκατάσταση και διατήρηση της καλής σωματικής και πνευματικής κατάστασης.

Επένδυση στον άνθρωπο: Είναι η επένδυση που ξεφεύγει από τα στενά πλαίσια του χρήματος και επεκτείνεται με βάση τη θεωρία ότι ο άνθρωπος είναι το επίκεντρο του σύμπαντος έτοιμος να σχεδιάσει και

να επιφέρει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα στην κοινωνία της γνώσης, της εξειδίκευσης, της κατάρτισης και της διά βίου μάθησης.

Επικοινωνία: Η μεταβίβαση πληροφοριών με σκοπό την ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων ατόμων ή μεγάλων ομάδων.

Επιχειρηματικότητα: Είναι η δεξιότητα της οργάνωσης, του σχεδιασμού και της υλοποίησης μιας ιδέας, προκειμένου να προσφερθεί στην αγορά ένα προϊόν ή μια υπηρεσία, με τρόπο έξυπνο και ανταγωνιστικό.

Επιχειρήσεις: Οι οργανωμένες οικονομικές μονάδες που παράγουν αγαθά και υπηρεσίες.

Εργασία: Όλες οι σωματικές και πνευματικές προσπάθειες που καταβάλλει ο άνθρωπος για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών.

Εργατικό δυναμικό: Το σύνολο των ατόμων ηλικίας 15 ετών και άνω που μπορούν και θέλουν να εργαστούν. Στο εργατικό δυναμικό δεν περιλαμβάνονται οι άεργοι.

Έρευνα: Η μεθοδική συλλογή, καταγραφή, επεξεργασία, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων και την παραγωγή γνώσης.

Εργαλεία Επαγγελματικού Προσανατολισμού: Είναι ένα σύνολο βοηθημάτων που χρησιμοποιεί ένας Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού προκειμένου να ανιχνεύσει τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, τις δεξιότητες, τα επαγγελματικά ενδιαφέροντα και τις επαγγελματικές αξίες του ατόμου.

Εργασία: Είναι κάθε σωματική ή πνευματική ανθρώπινη δραστηριότητα που ασκείται με στόχο τη δημιουργία ενός χρήσιμου αποτελέσματος.

Ευρωπαϊκή Κινητικότητα: Είναι η μετακίνηση ανθρώπων ανάμεσα σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες στη σημερινή εποχή μοιάζουν να μην έχουν σύνορα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ενθαρρύνει την κίνηση αυτή με διάφορα προγράμματα που δίνουν

την ευκαιρία σε νέους να σπουδάσουν ή να εργαστούν σε μια άλλη Ευρωπαϊκή χώρα για ένα μικρό χρονικό διάστημα.

Εφαρμοσμένες τέχνες: Η επεξεργασία υλικών, όπως ξύλο, μέταλλο, γυαλί, για την κατασκευή πρακτικών αντικειμένων καλαίσθητα παρουσιασμένων.

Ηλεκτρολογία: Κλάδος της Φυσικής Επιστήμης που μελετά το σύνολο των φαινομένων του ηλεκτρισμού και τις πρακτικές εφαρμογές του.

Θεατρολογία: Η επιστημονική μελέτη των θεμάτων που σχετίζονται με την ιστορία, τις μορφές, και την αισθητική του θεάτρου.

Θεσμοί: Είναι οι θεμελιώδεις καταστατικοί νόμοι ενός κράτους (π.χ. Οι πολιτικοί, κοινοβουλευτικοί και εκκλησιαστικοί θεσμοί).

Ιατρικά επαγγέλματα: Ασχολούνται με την πρόληψη, διάγνωση και θεραπεία προβλημάτων υγείας και ασθενειών.

Ιατρικός Επισκέπτης: Αυτός που προωθεί τα φάρμακα στους γιατρούς και τα νοσοκομεία.

Ιντερνετικός Συντάκτης: Είναι αυτός που προσαρμόζει το έντυπο υλικό σε ηλεκτρονική μορφή, ώστε να παρουσιαστεί με εύληπτο και ευανάγνωστο τρόπο στο διαδίκτυο (Internet).

Κλάδος παραγωγής: Το σύνολο των επιχειρήσεων που παράγουν το ίδιο παρόμοιο προϊόν, π.χ. κλάδος φρουτοπαραγωγών.

Κοινωνία της γνώσης: Είναι η νέα κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα που καταδεικνύει τον πρωτεύοντα ρόλο της γνώσης ως βασικού συστατικού στοιχείου της προσωπικής εξέλιξης και κοινωνικής ανάπτυξης.

Κοινωνικός αποκλεισμός: η αδυναμία κάποιων ατόμων να συμμετάσχουν ισότιμα

στο κυρίαρχο πολιτισμικό μοντέλο, να ενσωματωθούν ομαλά στο κοινωνικό σύνολο και να απολαμβάνουν αναγνωρισμένα δημόσια αγαθά (π.χ. ανάπηροι, αποφυλακισμένοι, τοξικομανείς, μετανάστες κ.ά.).

Κοινωνιολογία: Η επιστήμη που μελετά τα κοινωνικά φαινόμενα και ιδιαίτερα την εξέλιξη των κοινωνιών ως προς τους θεσμούς, την ταξική σύνθεση, την πολιτική οργάνωση και τις διαμορφωτικές δυνάμεις.

Λειτουργικό Σύστημα: Είναι το κεντρικό κομμάτι λογισμικού ενός συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, το οποίο διαχειρίζεται τους υλικούς πόρους του.

Λογική: Κλάδος της Φιλοσοφίας που μελετά τις διαδικασίες και τη δομή της ορθής σκέψης.

Λογισμικό: Είναι σύνολο εντολών προς τον υπολογιστή που όταν εκτελεστούν παρέχουν επιθυμητές λειτουργίες και αποδόσεις. Ως λογισμικό θεωρείται οτιδήποτε δεν ανήκει στο υλικό (hardware) του υπολογιστή. Διαιρείται σε Λογισμικό Συστήματος και Λογισμικό Εφαρμογών.

Λογιστική: Είναι η επιστήμη που συστηματικά καταγράφει και ποσοτικοποιεί όλα τα μεγέθη μιας επιχείρησης ή επιχειρηματικής μονάδας σε χρηματικές μονάδες. Η λογιστική επιστήμη χωρίζεται σε διάφορες κατηγορίες. Η πιο συννηθισμένη είναι η διάκριση σε Χρηματοοικονομική Λογιστική και σε Διοικητική Λογιστική.

Μάρκετινγκ: Κλάδος της οικονομικής επιστήμης που ασχολείται με τη μελέτη, τον προγραμματισμό, την οργάνωση και την προώθηση προϊόντων στην αγορά.

Μηχανική: Η επιστήμη που μελετά την κίνηση και την ισορροπία των σωμάτων.

Μηχανικός Παραγωγής: Αυτός που ασχολείται με τις μεθόδους παραγωγικής διαδικασίας και συντονίζει όλες τις εργασίες για την υλοποίησή τους.

Μηχανολογία: Επιστήμη που ασχολείται με το σχεδιασμό, την κατασκευή, τη λειτουργία και συντήρηση των μηχανημάτων.

Νομικές υπηρεσίες: Εξετάζουν τη νομική εγκυρότητα αποφάσεων ή εγγράφων και εισηγούνται νομικής φύσεως λύσεις σε διάφορα θέματα.

Οικονομία: Η λέξη «Οικονομία» ανάλογα με τον τρόπο που χρησιμοποιείται, μπορεί να σημαίνει απλή εξοικονόμηση χρημάτων μέχρι οικονομική κατάσταση του κράτους. Πιο επίσημα με τον όρο «οικονομία» χαρακτηρίζεται το σύνολο των λελογισμένων και συστηματικών ενεργειών ανθρώπων, που διαβιούν σε κοινωνία, προς εξεύρεση αγαθών για την ικανοποίηση των αναγκών τους.

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός: Λέγεται αλλιώς εργατικό δυναμικό και περιλαμβάνει όλα τα άτομα τα οποία είναι ικανά προς εργασία, που θέλουν και μπορούν να εργαστούν. Στον πληθυσμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι άεργοι.

Παραγωγική διαδικασία: Όλοι οι τρόποι με τους οποίους ο άνθρωπος μετασχηματίζει την ύλη για να της δώσει μορφή χρήσιμη για τη ζωή του.

Περιβαλλοντικές επιστήμες: Ασχολούνται με όλο το φάσμα των φυσικών φαινομένων και διεργασιών του Πλανήτη: αέρας (ατμόσφαιρα), νερό (υδρόσφαιρα), έδαφος (γέωσφαιρα). Εμβαθύνουν στην κατανόηση των περιβαλλοντικών φαινομένων και μελετούν τους φυσικούς και ανθρωπογενείς παράγοντες που τα επηρεάζουν.

Πληροφορική: Επιστήμη της πληροφόρησης. Σύνολο μεθόδων για τη συλλογή, διαλογή, απομνημόνευση, μετάδοση και χρησιμοποίηση πληροφοριών που επεξεργάζονται αυτόματα ηλεκτρονικοί υπολογιστές.

Πολυμορφία: Είναι η ικανότητα που έχει κάποιος ή κάτι, να παρουσιάζει πολλές

μορφές χωρίς να αλλάζει η φύση του.

Πολυπολιτισμικότητα: Είναι το χαρακτηριστικό γνώρισμα μιας κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη διαφορετικών πολιτισμικά ομάδων.

Πολιτική Οικονομία: Η επιστήμη που μελετά την παραγωγή, κατανομή και κατανάλωση των υλικών αγαθών.

Πολυμέσα: Είναι ο κλάδος της πληροφορικής τεχνολογίας που ασχολείται με τον συνδυασμό ψηφιακών δεδομένων πολλών μορφών, δηλ. κειμένου, γραφικών, εικόνας, κινούμενης εικόνας (animation), ήχου και βίντεο, για την αναπαράσταση, παρουσίαση, αποθήκευση, μετάδοση και επεξεργασία πληροφοριών.

Πράσινη Οικονομία: Είναι ένα μοντέλο ανάπτυξης που βασίζεται σε καθαρές πηγές ενέργειας καινοτομώντας στις φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες.

Προγραμμαστιστικό Περιβάλλον: Είναι το περιβάλλον εργασίας όπου αναπτύσσονται εφαρμογές (λογισμικά, προγράμματα) για τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Πρωτογενής τομέας: Ασχολείται με τα προϊόντα που παράγει από μόνη της η φύση ή με την επέμβαση του ανθρώπου και τα οποία λαμβάνονται από τη φύση αυτούσια χωρίς άλλη επεξεργασία. Π.χ. γεωργία, κτηνοτροφία, πτηνοτροφία, ιχθυοτροφία, αλιεία, μελισσοκομία, δασοκομία, μεταλλουργία, λατομία.

Σπουδαστής/τρια: Είναι το πρόσωπο που παρακολουθεί κάποιας μορφής επαγγελματική εξειδίκευση (π.χ. σε ένα Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης). Μερικές φορές χρησιμοποιείται ως συνώνυμο του/της φοιτητή/τριας.

Στατιστική: Συλλογή και μεθοδική κατάταξη κοινωνικών ή φυσικών φαινομένων με σκοπό τη συναγωγή συγκριτικών συμπερασμάτων.

Telemarketing Manager: Είναι ο υπεύθυνος σε μια επιχείρηση για την εξ αποστάσεως προώθηση ενός προϊόντος (π.χ. ηλεκτρονικό εμπόριο, τηλεφωνικές πωλήσεις κ.τ.λ.)

Τεχνολογία ως ανθρώπινη δράση: Αναφέρεται στην ιστορική δράση του ανθρώπου μέσα στη φύση, προκειμένου να τη χρησιμοποιήσει ή να τη μεταβάλει σύμφωνα με τις ατομικές του ανάγκες και τις ανάγκες της κοινωνίας που ζει.

Τεχνολογία ως αντικείμενο: Αναφέρεται στα τεχνικά επιτεύγματα που δημιούργησε ο άνθρωπος για την ικανοποίηση των βιοτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών του αναγκών.

Τεχνολογία ως γνώση: Διακρίνεται σε τεχνική, πρακτική ή εμπειρική και κοινωνική γνώση.

Τομείς παραγωγής: Από την άποψη της παραγωγής η Οικονομία μπορεί να χωριστεί σε τρεις βασικούς τομείς: τον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής, τον τομέα της δευτερογενούς παραγωγής και τον τομέα της τριτογενούς παραγωγής.

Τουρισμός: Η επίσκεψη ενδιαφερόντων τόπων και αξιοθέατων, για λόγους μάθησης, αναψυχής και ξεκούρασης.

Τρπογενής τομέας: Ασχολείται με την παροχή υπηρεσιών έμμεσης και άμεσης κατανάλωσης, π.χ. εμπόριο, μεταφορές,

τράπεζες, ασφάλειες, συγκοινωνίες, επικοινωνίες, τουρισμός, δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση, υγεία, καλλωπισμός.

Φιλοσοφία: Είναι η διανοητική διερεύνηση βαθέων ερωτημάτων για τη σχέση του ανθρώπου με τον κόσμο και τη θέση του σ' αυτόν. Δεν αρκείται στην ανάλυση της πραγματικότητας του εμπειρικού κόσμου, αλλά διατυπώνει προτάσεις για την αλλαγή του.

Φοιτητής/τρια: Είναι το πρόσωπο που φοιτά σε ανώτατη σχολή. Πολλές φορές χρησιμοποιείται ως συνώνυμο του/της σπουδαστή/τριας.

Χειρισμός μηχανημάτων: Χρήση μηχανημάτων, η οποία απαιτεί εξειδίκευση και εξοικείωση με αυτά.

Χειρωνακτικά επαγγέλματα: Επαγγέλματα που απαιτούν σωματική εργασία και συνήθως το χειρισμό κάποιων εργαλείων ή μηχανημάτων.

Χρηματοοικονομικός Σύμβουλος: Αυτός ο οποίος γνωρίζοντας την αγορά του χρήματος και του κεφαλαίου μπορεί να αξιολογεί διάφορα επενδυτικά και επιχειρησιακά σχέδια, προκειμένου ο πελάτης του να αναλάβει μια επιχειρησιακή δραστηριότητα.

Ψυχολογία: Η επιστήμη η οποία παρατηρεί, περιγράφει και μελετά τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρονται οι άνθρωποι και προσπαθεί να ανιχνεύσει τον ψυχικό τους κόσμο για να ερμηνεύσει τη συμπεριφορά τους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

1. Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ)

Ψύλλα 2 & Φιλελλήνων, 105 57 Αθήνα
Τηλ.: 213 1616 900 (τηλ. κέντρο)
Fax: +30 2103246165
E-mail: adedy@adedy.gr
Web Site: www.adedy.gr

2. Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.)

Πουλίου 6, 11510 Αθήνα
Τηλ.: 213.13.19.100, 213.13.19.200
Fax: 213 1319187
Web Site: www.asep.gr

3. Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες και Ανοιχτή Απασχόληση (Employ@bility)

Web Site: <http://www.rhodes.aegean.gr/employ-ability/>

4. Νομαρχιακός Σύλλογος ΑΜΕΑ Φθιώτιδος

Αλαμάνας 3, 351 00 Λαμία
Τηλ.: 22310 22224
Web Site: <http://www.amea-lamia.gr/>

5. Βουλή των Ελλήνων

Βασ. Σοφίας 2, 100 21 Αθήνα
Τηλ.: 210-3707000
Fax: 210-3692170
Web Site: www.parliament.gr

6. Βρετανικό Συμβούλιο (British Council)

Πλ. Κολωνακίου 17, 10673 Αθήνα
Τηλ.: 210 3692333, 801 500 3692
Fax: 210 363 0481
Web Site: www.britishcouncil.org/greece
E-mail: customerservices@britishcouncil.gr

7. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος

Πειραιώς 46 και Επονιτών, Πειραιάς (Νέο
Φάληρο), 185 10
Τηλ.: 210 4822705, 210 4822720
Fax: 210 4822722
E-mail: general.secretary@statistics.gr
Web Site: www.statistics.gr

8. Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (ΓΓΝΓ)

Αχαρνών 417, 11143 Αθήνα
Τηλ.: 210-2599300
Fax: 210-2599302
Web Site: www.neagenia.gr
E-mail: secretng@neagenia.gr

9. Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (ΓΓΝΓ) - Κέντρα Πληροφόρησης Νέων

Τηλ.: 210 2599420, 2599422
Web Site: <http://neagenia.ncsr.gr>

10. Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.)

Πατισίων 69 & Αινιάνος 2, 10434 Αθήνα
Τ.Θ.: 3626 Τ.Κ.: 10210

Τηλ.: 210 8202100
Fax: 210 8202186, 210 8202187
E-mail: info@gsee.gr
Web Site: www.gsee.gr

11. Γραφείο Διασύνδεσης Πανεπιστημίου Αθηνών Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών

Πανεπιστημιούπολη - Ιλίσια
Αθήνα, 157 84
Γραφείο Α22
Τηλ.: 210 72.75.220
Fax: 210 7275214
E-mail: gd@di.uoa.gr
Web Site: <http://career-office.uoa.gr>

12. Γραφείο Ενημέρωσης του Πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (INFO-POINTS EUROPE)

Ξενοφώντος 7, 105 57 - ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210-3255440
Fax: 210-3255550
E-mail: <http://infopointathens@acropolis.net/>

13. Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας

Ξενοφώντος 15α, 10557 Αθήνα
Τηλ.: 32 36 547, 32 45 375, 32 21 316, 32
32 582
Fax: 32 38 981 - 32 31 977 - 33 12 760
E-mail: secreteriat@doe.gr
Web Site: www.doe.gr

14. Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης Αθήνας (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.)

Αγ. Κωνσταντίνου 54, Τ.Κ. 10437, Αθήνα
Τηλ.: 510-5281000
Fax: 210-5239525, 5239679
E-mail: information@doatap.gr
Web Site: www.doatap.gr

15. Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διεύθυνση: Υπουργείο Μακεδονίας Θράκης -
Διοικητήριο
Τ.Κ. 541 23
Τηλ.: 2310-379371, 2310-379372
Fax: 2310-379374
E-mail: thessaloniki@doatap.gr
Web Site: www.doatap.gr

16. Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Βασ. Κωνσταντίνου 48, 11635 Αθήνα
Τηλ.: 210-7273700
Fax: 210-7246618
E-mail: eie@eie.gr
Web Site: www.eie.gr

17. Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ)

Βασ. Κωνσταντίνου 48, 11635 Αθήνα
Τηλ.: 210-7273900-2
Fax: 210-7246824

E-mail: ekt@ekt.gr
Web Site: www.ekt.gr

18. Εθνικό Τυπογραφείο

Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα
Τηλ.: 210-5279000
Fax: 210 5221004
E-mail: webmaster.et@et.gr
Web Site: www.et.gr

19. Εκπαιδευτική Τηλεόραση

Ρηγίλλης 4, 106 74 Αθήνα
Τηλ.: 210-7407031 & 210-7407091
Fax: 210-7407092
E-mail: webmaster@ertonline.gr
Web Site: <http://www.ert.gr/eductv/>

20. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Πάροδος Αριστοτέλους 18, 26 335, Πάτρα
Τηλ.: 2610 367300
Fax: 2610 367650
Web Site: www.eap.gr
E-mail: info@eap.gr

21. Ελληνικός Οργανισμός Μικρών - Μεσαίων Επιχειρήσεων & Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ)

Ξενίας 16, Πλ. Μαβίλη, 11528 Αθήνα
Τηλ.: 210-7491100
Fax: 210-7715025
E-mail: president@eommex.gr
Web Site: www.eommex.gr

22. Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων & Χειροτεχνίας

Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΕΟΜΜΕΧ:
Αραπάκη 6, 17676, Καλλιθέα
Τηλ.: 210 9536985, 210 9530215
Fax: 210 9530245
E-mail: kek@eommex.gr

23. Ελληνοαμερικάνικη Ένωση

Μασσαλίας 22, 10680 Αθήνα
Τηλ.: 210-3680900
Fax: 210-3633174
E-Mail: hau@hau.gr
Web Site: <http://www.hau.gr>

24. Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αθηνών (ΕΚΑ)

3ης Σεπτεμβρίου 48 Β, 104 33, Αθήνα
Τηλ.: 210-8836917-19, 8841818-19
Fax: 210-8839271
E-mail: ekagram@otenet.gr
Web Site: www.eka.org.gr

25. Εργατικό Κέντρο Πειραιά

Σκιλίτση 19, Πειραιάς
Τηλ.: 210-4100830
E-mail: ekp@otenet.gr
Web Site: www.ekp.org.gr/

26. Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα)

Βασιλίσσης Σοφίας 2, 106 74 Αθήνα
Τηλ.: 210-7272100,
Fax: 210-7244620

E-mail: comm-rep-athens@ec.europa.eu
Web Site:
http://ec.europa.eu/ellada/index_el.htm

27. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Γραφείο στην Ελλάδα)

Αμαλίας 8, 10557 Αθήνα
Τηλ.: 210-3278911
Fax: 210-3311540
E-mail: epathinai@europarl.europa.eu
Web Site: www.europarl.europa.eu/athens

28. Ευρωπαίος Διαμεσολαβτής The European Ombudsman

1 Avenue du Président Robert Schuman B.P. 403
FR-67001 Strasbourg Cedex
Τηλ.: +33 (0) 3 88 17 23 13
Fax: +33 (0) 3 88 17 90 62
E-mail: euro-ombudsman@europarl.eu.int
Web Site: <http://www.ombudsman.europa.eu>

29. Ευρωπαϊκό Κέντρο Επικοινωνίας, Πληροφόρησης & Πολιτισμού (Ε.Κ.Ε.Π.Π.)

Αριστοτέλους 18, 54623 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 243120, 2310 223428
Fax: 2310 243121, 2310 251340
E-mail: ekepp@ekepp-ekeschak.gr
Web Site: www.ekepp.gr

30. Ευρωπαϊκό Κέντρο για την ανάπτυξη της επαγγελματικής κατάρτισης (CEDEFOP)

Ευρώπης 123, 551 02, Θεσσαλονίκη
PO Box 22427, Πυλαία
Τηλ.: 2310 490111
Fax: 2310 490049
E-mail: info@cedefop.europa.eu
Web Site: <http://www.cedefop.europa.eu>

31. Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)

Μακρή 1 και Διονυσίου Αρεοπαγίτου (Μακρυγιάννη), 117 42 Αθήνα
Διεύθυνση Ειδικών Προγραμμάτων Διεθνών Υποτροφιών
Τμήμα Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης
Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης [Socrates/Erasmus, Comenius, Lingua, Grundtvig, Leonardo Da Vinci]
Τηλ.: 210-3221863
E-mail: socrates@iky.gr
Web Site: www.iky.gr

32. Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας

Βασιλικά Βουτών, Τ.Θ. 1385, Τ.Κ. 71110, Ηράκλειο, Κρήτη
Τηλ.: 2810-391500
Fax: 2810-391555
E-mail: central@admin.forth.gr
Web Site: <http://www.forth.gr>

33. Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ)

Επίδαυρου & Αρτέμιδος 6
15125 Παράδεισος Αμαρουσίου
Τηλ.: 210 6875300
Fax: 210-6854270, 6856794
E-mail: www@ilsp.athena-innovation.gr
Web Site: www.ilsp.gr

34. Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ

Εμμ. Μπενάκη 71α, 10681 Αθήνα
Τηλ.: 210-3327710
Fax: 210-3304452
E-mail: info@inegsee.gr
Web Site: www.inegsee.gr

35. Ινστιτούτο Γκαίτε (Goethe Institut Athen)

Ομήρου 14-16, Τ.Θ. 30383, 10033, Αθήνα
Τηλ.: 210 3661000
Fax: 210 3643518
Web Site: www.goethe.de/athen
E-mail: info@athen.goethe.org

36. Ισπανικό Ινστιτούτο (Instituto Cervantes)

Μητροπόλεως 23, 10557 Αθήνα
Τηλ.: 210 3634117
Fax: 210 3647233
E-mail: cenate@cervantes.es
Web Site: http://atenas.cervantes.es

37. Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ)

Ακαδημίας 65 & Γενναδίου 8
10678 Αθήνα
Τηλ.: 210-3899600
Fax: 210-3899651, 3820807
E-mail: info@kedke.gr
Web Site: www.kedke.gr

38. Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.)

Τηλ. Κέντρο: 1500
Web Site: www.kep.gov.gr
Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ)
E-mail: amea.e-gov@ikra.gr
Web Site: www.amea.gov.gr

39. Κέντρο Πληροφόρησης Εργαζομένων και Ανέργων (και για μετανάστες) ΚΕΠΕΑ/ΓΣΕΕ

Βουλγαρη 1 & Πειραιώς 24, 10437, Αθήνα
Τηλ. Κέντρο: 1966
E-mail: kepea@gsee.gr
Web Site: www.kepea.gr

40. Ομοσπονδία Λειτουργιών Μέσης Εκπαίδευσης (ΟΛΜΕ)

Κορνάρου 2 & Ερμού, 105 63, Αθήνα
Τηλ.: 2103230073, 3236544, 3221255
fax: 2103311338
E-mail: olme@otenet.gr
Web Site: www.olme.gr

41. Ομοσπονδία Λειτουργιών Μέσης Εκπαίδευσης (ΟΛΜΕ)

Κέντρο Μελετών και Τεκμηρίωσης
Κορνάρου 2, 10563 Αθήνα
Τηλ.: 210-3252189, 3244930
Fax: 210-3311338, 3227382
E-mail: olme@otenet.gr
Web Site: http://olme-attik.att.sch.gr/kemete-com.php

42. Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)

Εθν. Αντιστάσεως 8, 17456, Αλιμος
Τηλ.: 210-9989000
Fax Διοίκησης: 210-9989500

Ταχ. Θυρίδα: 77117/17510 Π. ΦΑΛΗΡΟ
Web Site: www.oaed.gr

43. Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)

Πρότυπο Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού
Πειραιώς 52, Αθήνα
Τηλ.: 210-5288445-6
Fax: 210-5288470

44. Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης ΑΜΕΑ (ΟΑΕΔ)

Λεωφ. Γαλασίου 17,
τηλ: 2102023687, 2102110878, 2102110640
Web Site: http://www.oaed.gr/Pages/SN_52.pg

45. Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΕΕΚ)

Λεωφόρος Εθνικής Αντιστάσεως 41, 14234,
Ν. Ιωνία
Τηλ.: 210-2709168
Fax: 210-2719766
Web Site: www.oEEK.gr
E-mail: tm.spoudon@oEEK.gr

46. Οργανισμός Εργατικής Εστίας - Κέντρα Εργαζόμενης Νεότητας (ΚΕΝΕ)

Κερκύρας & Χειμάρας, Αγ. Βαρβάρα
Τηλ.: 210-5696351
E-mail: oee@oee.gr
Web Site: http://www.oee.gr/

47. Οργανισμός Τουριστικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης

Δραγατσανίου 4, 10559, Αθήνα
Τηλ.: 210 3250977, 3244578
Fax: 210 3231821
E-mail: gram@otek.edu.gr
Web Site: http://www.otek.edu.gr/

48. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο - Κέντρο Συμβουλευτικής & Προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.)

Αιγαίου Πελάγους 1-3 & Μεσογειών 400
Αγία Παρασκευή 15342, Αθήνα
Τηλ.: 210-6013883
Fax: 210-6017422
E-mail: tomeasep@pi-schools.gr
Web Site: http://195.251.20.34/

49. Παρατηρητήριο Απασχόλησης - Ερευνητική Πληροφορική Α.Ε.

Κ. Παλαμά 6-8, Τ.Κ. 111-41
Τηλ.: 210-2120700
Fax: 210-2285122
Web Site: www.paep.org.gr

50. Πρεσβεία Αυστραλίας - Μορφωτικό Τμήμα

Δημ. Σούτσου 37, 15121 Αθήνα
Τηλ.: 210 6450404
Fax: 210 6466595
E-mail: ausembgr@hol.gr
Web Site: www.ausemb.gr

51. Πρεσβεία Αυστρίας - Μορφωτικό Τμήμα

Β. Σοφίας 4, 10674 Αθήνα

Τηλ.: 210 7257270
Fax: 210 7257292
E-mail: athen-ob@bmeia.gr.at
Web Site: www.bmeia.gr.at

52. Πρεσβεία Βελγίου
Σέκερν 3, 10671 Αθήνα
Τηλ.: 210 3617886-7
Fax: 210 3604289
E-mail: Athens@diplobel.org
Web Site: <http://www.diplomatie.be/athens/>

53. Πρεσβεία Βουλγαρίας - Μορφωτικό Τμήμα
Στρ. Καλλάρη 33Α, 15452 Π. Ψυχικό
Τηλ.: 210 6748105 - 108, 6748130
Fax: 210 6748130
E-mail: embassbg@otenet.gr

54. Πρεσβεία Γαλλίας - Τμήμα Εκπαιδευτικής Συνεργασίας - Γαλλικό Ινστιτούτο
Σίνα 31, 10680 Αθήνα
Τηλ.: 210 3398600
Fax: 210 3646873
E-mail: ifa@ifagr
Web Site: <http://www.ifa.gr>

55. Πρεσβεία Γερμανίας - Μορφωτικό Τμήμα
Καραολή & Δημητρίου 3, 10675 Αθήνα
Τηλ.: 210 7285111
Fax: 210 7251205
E-mail: german-embassy@otenet.gr
Web Site: www.athen.diplo.de

56. Πρεσβεία Σερβίας - Μαυροβουνίου
Βασ. Σοφίας 106, 11527, Αθήνα
Τηλ.: 210 7774344, 2107774355
Fax: 210 7796436
E-mail: beograd@hol.gr

57. Πρεσβεία Δανίας
Μουρούζη 10, 10674, Αθήνα
Τηλ.: 210 7256440
Fax: 210 7256473
E-mail: athamb@um.dk
Web Site: www.ambaghen.um.dk

58. Πρεσβεία Ελβετίας - Μορφωτικό Τμήμα
Ιασίου 2, 115 21 Αθήνα
Τηλ.: 210 7230364 - 6
Fax: 210 7249209
E-mail: vertretung@ath.rep.admin.ch
Web Site: www.eda.admin.ch/athens

59. Πρεσβεία Εσθονίας
Λεωφ. Μεσογείων 2-4, 11527 Αθήνα
Τηλ.: 210 7475660
E-mail: embassy.athens@mfa.ee
Web Site: www.vm.ee

60. Πρεσβεία Η.Π.Α. Fulbright Foundation
Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 91, 101 61 Αθήνα
Τηλ.: 210 7212951-9
E-mail: fbright@compulink.gr
Web Site: www.usembassy.gr

61. Πρεσβεία Ιρλανδίας - Μορφωτικό Τμήμα
Βασ. Κων/νου 7, 106 74, Αθήνα
Τηλ.: 210 7232771 - 2
Fax: 210 7293383
E-mail: athensembassy@dfa.ie
Web Site: www.embassyofireland.gr

62. Πρεσβεία Ισπανίας - Μορφωτικό Τμήμα
Διον. Αρεοπαγίτου 21, Αθήνα
Τηλ.: 210 9213123
E-mail: emb-esp@otenet.gr
Web Site: www.emb-esp.gr

63. Πρεσβεία Ιταλίας - Ιταλικό Ινστιτούτο Αθηνών
Πατισίων 47, Αθήνα
Τηλ.: 210 5242646, 210 5242674
Fax: 210 5242714
E-mail: direttore.iicatene@esteri.it
Web Site: www.iic.gr

64. Πρεσβεία Καναδά - Μορφωτικό Τμήμα
Ιωαν. Γενναδίου 4, 115 21 Αθήνα
Τηλ.: 210 7273206, +30-210 7273309
Fax: 210 7273475
E-mail: athns@international.gc.ca
Web Site: <http://www.international.gc.ca/international/index.aspx>

65. Πρεσβεία Κροατίας
Τζαβέλα 4, 15451 Ν. Ψυχικό
Τηλ.: 210-6777033, 6777049
Fax: 210-6711208
E-mail: croemb.athens@mvpei.hr

66. Πρεσβεία Κύπρου - Μορφωτικό Γραφείο "Το Σπίτι της Κύπρου"
Σκουφά και Ηρακλείου 10, 10673 Αθήνα
Τηλ.: 210 3641217-8
Fax: 210 3602894
Web Site: www.spititiskyprou.gr

67. Πρεσβεία Λετονίας
Βασιλέως Κωνσταντίνου 38, 11635, Αθήνα
Τηλ.: 210 7294483
Web Site: www.latvia.gr

68. Πρεσβεία Λιθουανίας
Βασ. Σοφίας 49, 10676, Αθήνα
Τηλ.: 210 7294356
Fax: 2107294347
E-mail: info@ltambasada.gr

69. Πρεσβεία Λουξεμβούργου
Βασιλίσσης Σοφίας 23Α, 106 74 Αθήνα
Τηλ.: 2107256400
Fax: 2107256405
E-mail: athenes.amb@mae.etat.lu

70. Πρεσβεία Μεγάλης Βρετανίας
Πλουτάρχου 1, 10675, Αθήνα
Τηλ.: 210 7272600
Fax: 210 7272743
E-mail: information.athens@fso.gov.uk
Web Site: <http://ukingreece.fco.gov.uk/en>

71. Πρεσβεία Ολλανδίας - Μορφωτικό**Τμήμα**

Βασ. Κων/νου 5 -7, 10674 Αθήνα

Τηλ.: 210 7254900

Fax: 210 7254907

E-mail: ath@minbuza.nl

Web Site: www.mfa.nl/ath

72. Πρεσβεία Ουγγαρίας - Μορφωτικό**Τμήμα**

Κάλβου 16, 15452 Π. Ψυχικό

Τηλ.: 210 6723753, 6725337, 6725994

Fax: 210 6740890

E-mail: huembath@mail.otenet.gr

73. Πρεσβεία Πορτογαλίας - Μορφωτικό**Τμήμα**

Βασ. Σοφίας 23, 10671 Αθήνα

Τηλ.: 210 7290096, 7297505

Fax: 210 7290055, 7245122

E-mail: embportg@otenet.gr

74. Πρεσβεία Πολωνίας

Χρυσανθέμων 22, 15452 Παλαιό Ψυχικό

Τηλ.: 210 6797700

Fax: 210 6797711

E-mail: ambpol@otenet.gr

Web Site: www.athens.polemb.net

75. Πρεσβεία Σλοβακίας - Μορφωτικό**τμήμα**

Γ. Σεφέρη 4, 15452 Π. Ψυχικό

Τηλ.: 210 6771980

E-mail: embassy@athens.mfa.sk

Web Site: www.athens.mfa.sk

76. Πρεσβεία Σλοβενίας - Μορφωτικό Τμήμα

Μαβίλη 10, 15452 Π. Ψυχικό

Τηλ.: 210 6775683 - 5

Fax: 210 6775680

77. Πρεσβεία Σουηδίας

Βασ. Κωνσταντίνου 7, Αθήνα

Τηλ.: 210 7266100

Fax: 210 7266150

E-mail: ambassaden.athen@foreign.ministry.se

Web Site: www.swedenabroad.com

78. Πρεσβεία Τσεχίας - Μορφωτικό Τμήμα

Γ. Σεφέρη 6, 15452 Π. Ψυχικό

Τηλ.: 210 6719701, 6713755

Fax: 210 6710675

E-mail: athens@embassy.mzv.cz

Web Site: www.mzv.cz/athens/el/

79. Πρεσβεία Φινλανδίας

Χατζηγιάννη Μέξη 5, 11528 Αθήνα

Τηλ.: 210 7255860

Fax: 210 7255864

E-mail: sanomat.ate@formin.fi

Web Site: www.finland.gr

**80. Συμβούλιο Αναγνώρισης
Επαγγελματικής Ισοτιμίας Τίτλων
Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης**

Ανδρέα Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι

Τηλ.: 210 3443167-169-175

Fax: 210 3443158

E-mail: srpq@ypepth.gr

81. Συνήγορος του Πολίτη

Χατζηγιάννη Μέξη 5, 115 28 Αθήνα (περιοχή Χίλιτον)

Τηλ.: 210 7289600

Fax: 210 7292129

Web Site: www.synigoros.gr

Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού

Τηλ.: 210 7289703 (Γραμματεία),

800.11.32000 (γραμμή για παιδιά)

E-mail: cr@synigoros.gr

Web Site: www.0-18.gr

**82. Υπουργείο Ανάπτυξης - Γενική
Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας**

Μεσογείων 14-18, 11527 Αθήνα

Τηλ.: 210-7458000

E-mail: gsrt@gsrt.gr

Web Site: www.gsrt.gr

**83. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης &
Τροφίμων****(Γενική Διεύθυνση Διοικητικής
Υποστήριξης)**

Αχαρνών 2, Αθήνα

Τηλ.: 210 2124455

Fax: 210 5235814

E-mail: ax2u085@minagric.gr

Web Site: www.minagric.gr

**84. Υπουργείο Απασχόλησης και
Κοινωνικής Προστασίας****Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
(ΓΓΚΑ)**

Σταδίου 29, 10110, Αθήνα

Τηλ.: 3368000

Fax: 3368012, 3368025

E-mail: informat@ggka.gr

Web Site: www.ggka.gr

**85. Υπουργείο Απασχόλησης και
Κοινωνικής Προστασίας****Γενική Διεύθυνση Εργασίας - Διεύθυνση
Επαγγελματικής Κατάρτισης**

Πειραιώς 40, 10182, Αθήνα

Τηλ.: 210 5295101, 102, 136

E-mail: info@ypakp.gr

Web Site: www.ypakp.gr

**86. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης
και Θρησκευμάτων****Διεύθυνση Σ.Ε.Π.Ε.Δ.**

Α. Παπανδρέου 37, 15180, Μαρούσι

Τηλ.: 210-3443621, 210-3442225

Fax: 210-3442221

Γραφείο: 1099

E-mail: seped@ypepth.gr

Web Site: http://seped.ypepth.sch.gr

Τμήμα Α'

Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Τηλ 210-3442222, 210-3442224

Fax: 210-3443343

Γραφείο: 1096, 1098

E-mail: sep@ypepth.gr

Web Site:

http://www.ypepth.gr/el_ec_page2026.htm

87. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Γραφείο Ενημέρωσης Πολιτών (Γ.Ε.Π.Ο.)

Α. Παπανδρέου 37, 15180, Μαρούσι
Τηλ: 210 344 2649, 210 344 2508, 210 344 2514, 210 344 2520, 344 2505, 344 2506

Web Site:

http://www.yperth.gr/el_ec_page947.htm

88. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής

Α. Παπανδρέου 37, 15180, Μαρούσι
Τηλ: 210 344 3626

Τμήμα Α΄

Διοικητικού

Τηλ: 210 344 2190, 210 344 2194, 210 3442577 (Προϊστάμενος)

Fax: 210 3442334

Web Site:

http://www.yperth.gr/el_ec_page861.htm

89. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Διεύθυνση Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης και Θρησκευτικής Αγωγής

Α. Παπανδρέου 37, 15180, Μαρούσι

Τηλ.: 210 3442172

Fax: 210 3442175-210 3442418

E-mail: t07ekea@yperth.gr

Web Site:

http://www.yperth.gr/el_ec_page155.htm

90. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης

Α. Παπανδρέου 37, 15180, Μαρούσι

Τηλ.: 210 3443615

Web Site:

http://www.yperth.gr/el_ec_page937.htm

91. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Διεύθυνση Σπουδών Α΄θμιας Εκπαίδευσης

Α. Παπανδρέου 37, 15180, Μαρούσι

Τηλ.: 210 3443605, 210 3443284

E-mail: spudopre@yperth.gr

92. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Διεύθυνση Σπουδών Β΄θμιας Εκπαίδευσης

Α. Παπανδρέου 37, 15180, Μαρούσι

Τηλ.: 210 3442237, 210 3443390, 210 3443619, 210 3442234

93. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Ενιαίος Διοικητικός Τομέας

Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης Διεύθυνση

Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας

Α. Παπανδρέου 37, 15180, Μαρούσι

Τηλ: 210 3443451, 210 3443588,

E-mail: t01sfm1@yperth.gr, foitmer@yperth.gr

Web Site:

http://www.yperth.gr/el_ec_page829.htm

94. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης

Α. Παπανδρέου 37, 15180, Μαρούσι

Τηλ.: 210-3442149

Fax: 210-3442153

E-mail: eye-yperth@yperth.gr

Web Site:

http://www.yperth.gr/el_ec_page2070.htm,

<http://www.eye-yperth.gr/>

95. Υπουργείο Πολιτισμού

Μπουμπουλίνας 42, 10682, Αθήνα

Τηλ.: 210 8894800

Fax: 210 8894805

E-mail: dpse@hch.culture.gr

Web Site: www.culture.gr

96. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Διεύθυνση Εκπαίδευσης & Έρευνας

Αριστοτέλους 19, Τ.Κ. 101 87, Αθήνα

Τηλ.: 210 5235487

Web Site:

<http://www.yyka.gov.gr/ministry/>

organogramma/ypiresies/dekraideyshs

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Οι διευθύνσεις που περιλαμβάνει ο παρακάτω πίνακας είναι ενδεικτικές. Κάθε διεύθυνση παραπέμπει από μόνη της σε πολλές άλλες που μπορείτε να επισκεφτείτε.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

www.pi-schools.gr

Στη σελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου μπορείτε να βρείτε πληροφορίες για τις εκδόσεις και τα βιβλία, πληροφορίες σχετικά με θέματα επιμόρφωσης, ενδιαφέρουσες συνδέσεις.

Υπουργείο Παιδείας

www.yperth.gr

Στη σελίδα του Υπουργείου Παιδείας μπορείτε να βρείτε διατάγματα, νόμους και πληροφορίες που αφορούν σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες.

ΟΑΕΔ

www.oaed.gr

Η σελίδα περιέχει πληροφορίες που αφορούν τη λειτουργία και την παρεχόμενη κατάρτιση από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς

www.neagenia.gr

Η σελίδα παρέχει πληροφορίες για θέματα που αφορούν νέους κάτω των 30 ετών.

Ο.Ε.Ε.Κ

www.oEEK.gr

Στη σελίδα ο ενδιαφερόμενος μπορεί να βρει τις διευθύνσεις, τους τομείς και τις ειδικότητες των δημοσίων ΙΕΚ.

Γραφείο Διασύνδεσης Σπουδών και Σταδιοδρομίας

www.cso.auth.gr

Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να εντοπίσει διευθύνσεις εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, πληροφορίες για μεταπτυχιακές σπουδές κ.τ.λ.

ΙΕΚΕΠ

www.iekep.gr

Σελίδα Συμβουλευτικής Κύπρου

http://www.smiley.cy.net/lefkos

Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

- Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών:
<http://www.asfa.gr>
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης:
<http://www.auth.gr>
- Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών:
<http://www.aua.gr>
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης:
<http://www.duth.gr>
- Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών:
<http://www.uoa.gr>
- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο:
<http://www.ntua.gr>
- Ιόνιο Πανεπιστήμιο: <http://www.ionio.gr>
- Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών:
<http://www.aueb.gr>
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου: <http://www.aegean.gr>
- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας:
<http://www.uth.gr/main/index>
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων: <http://www.uoi.gr>

- Πανεπιστήμιο Κρήτης: <http://www.uch.gr>
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας - Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών:
<http://www.uom.gr>
- Πανεπιστήμιο Πάτρας: <http://www.upatras.gr>
- Πανεπιστήμιο Πειραιά: <http://www.unipi.gr>
- Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου:
<http://www.upelop.gr>
- Πάντειο Πανεπιστήμιο:
<http://www.panteion.gr>
- Πολυτεχνείο Κρήτης: <http://www.tuc.gr>
- Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο:
<http://www.hua.gr>

Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

- ΤΕΙ Αθήνας: <http://www.teiath.gr>
- ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας:
<http://www.teikoz.gr>
- ΤΕΙ Ηπείρου: <http://www.teiep.gr/teiep.php>
- ΤΕΙ Ηρακλείου: <http://www.teiher.gr>
- ΤΕΙ Θεσσαλονίκης: <http://www.teithe.gr>
- ΤΕΙ Καλαμάτας: <http://www.teikal.gr>
- ΤΕΙ Καβάλας: <http://www.teikav.edu.gr>
- ΤΕΙ Λαμίας: <http://www.teilam.gr>
- ΤΕΙ Λάρισας: <http://www.teilar.gr>
- ΤΕΙ Μεσολογγίου: <http://www.leimes.gr>
- ΤΕΙ Πάτρας: <http://www.teipat.gr/>
- ΤΕΙ Πειραιά: <http://www.teipir.gr>
- ΤΕΙ Σερρών: <http://www.teiser.gr>
- ΤΕΙ Χαλκίδας: <http://www.teihal.gr>

Open University
www.open.ac.uk

Για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Αγγλίας

The Electronic Training Village
www.trainingvillage.gr

Η σελίδα του CEDEFOP στην Ελλάδα

Pedia
www.pedia.gr

The Institute Of Career Guidance
www.icg-uk.org

Occupational Outlook Handbook
www.bls.gov

Πληροφορίες σχετικές με τα επαγγέλματα που ασκούνται στην Αμερική.

Discover
www.act.org/discover/
Πρόγραμμα Συμβουλευτικής

Careerware
http://www-05.ibm.com/employment/uk/
Πληροφορίες για τα προγράμματα career

Futures, Choices, The Center for the Study of Technology in Counseling and Career Development
www.aus.fsu.edu

Mapping your futute
http://mappingyourfuture.org/

Course net
www.hobsons.com
Υπηρεσίες σταδιοδρομίας και εκπαίδευσης

National Association of Careers & Guidance Teachers
www.careersoft.co.uk
Πανεπιστημιακές επιλογές στη Μ. Βρετανία και παγκοσμίως, οδηγός αναζήτησης εργασίας για πτυχιούχους.

National Union of Students
www.nus.org.uk

PUSH Guide
www.mcgraw-hill.co.uk

Ο Οδηγός: "Ποιο Πανεπιστήμιο;" 1999 Student Zone
www.studentzone.org.uk

Πληροφορίες που αφορούν τους φοιτητές μέσα και έξω από το Πανεπιστήμιο.

UK Course Discoverer (ECCTIS)
www.ecctis.co.uk
Πληροφορίες σχετικά με την Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση.

UK Further Education, Higher Education & University Colleges
www.about.bham.ac.uk/colleges
Κατάλογος ιστοσελίδων για κολέγια Μέσης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Πανεπιστήμια.

Careerkey
www.careerkey.org
Πρόγραμμα συμβουλευτικής

So you want to get a career
www.princetonreview.com

Career Exploration Links
www.uhs.berkeley.edu

College and University Home Pages
www.mit.edu:8001/people/cdemello/univ.htm

My Future
www.myfuture.com

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΣΕΠ Α΄ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ 1999

- **Arroba, T.** (1977). *“Styles of decision making and their use: an empirical study”*. British Journal of Guidance and Counselling, 5(2), 149-158.
- **Burnet, J.M.** (1996). «Η μεταβατική περίοδος μεταξύ της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ένας σημαντικός σταθμός για τον επαγγελματικό προσανατολισμό των Ευρωπαίων μαθητών». (μτφ. Γεωργία Τσουλιά-Μανωλοπούλου), Λέσχη των Εκπαιδευτικών, 14, 31-32.
- **Career Planing Guide**, (1996). Enterprise Group, Ed. Careers. England.
- **Fontaine P.**, 1998, *“10 μαθήματα για την Ευρώπη”*, Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- **Forester**, (1996). *Οικονομική Φρίκν*. Αθήνα.
- **Herr, EL, & Cramer, S.H.** (1984). *“Career guidance and counselling through the life span”*. Little, Brown & Company, Boston.
- **Johnson, R.** (1978). *“Individual styles of decision making: A theoretical model for counseling”*. Personnel and Guidance Journal, May 1978, 530-536.
- **Kaldor, D., & Zytowski, D.** (1969). *“A maximizing model of occupational decision-making”*. Personnel and Guidance Journal, 4, 781-788.
- **Knase, EG. Super, D.E and Kidd, J.M.** (1981). *Work Salience and Work Values: Their Dimensions, Assessment and Significance*. NICEC: Bayfordbury House.
- **Maze, J.R.** (1973). *“The concept of attitude”*. Inquiry, 16, 168-205.
- **Strong, E.K.** (1955). *Vocational interests 18 years after college*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- **Super, D.** (1957). *The psychology of careers*. New York, Harper.
- **Super, D.** (1962). *«The structure of work Values in Relations to Status, Achievement, Interests and Adjustment»*, Journal of Applied Psychology, 46, 231-239.
- **Watts, A.G.** (1990) *“Carreers guidance: Current trends and future possibilities”*. The Occupational Psychologist, 10, 14-15.
- **Βενιόπουλου, Κ. - Ζαννή-Τελιόπουλου, Κ.,** (1997). *Επαγγελματικά πορτραίτα επιτυχημένων γυναικών* (Άρτεμις). Αθήνα: ΙΕΚΕΠ-ΓΓΛΕ, προϊόν προγράμματος Leonardo DaVinci
- **Γαλανουδάκη, Α., Κοσμίδου, Χρ., Σκαύδη, Δ., Τέπτερη, Ι.,** (1993). *Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Ενημερωτικό Τεύχος Ομάδας Εργασίας ΣΕΠ του ΠΙ*, Αθήνα Alpha Omega Sciences.
- **Γαρίδης, Π., Δεληγιαννάκης, Μ.** (1989). *Σύγχρονο Λεξικό Πληροφορικής*. Αθήνα: Διάυλος.
- **Γραφείο Διασύνδεσης ΑΠΘ:** *“Πως θα συντάξετε ένα βιογραφικό”* Σπουδές και Σταδιοδρομία Τ.2. Απρίλιος 1999, σ.σ. 27-29.
- **Δερτούζος, Μ.** (1998). *Τι μέλλει γενέσθαι*. Αθήνα: Λιβάνης-Νέα Σύνορα.
- **Δημητρόπουλος, Ε.** (1989). *Σχολικός Εκπαιδευτικός και Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Συμβουλευτική*. Αθήνα.
- **ΕΘΝΙΚΗ Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος.** *Απασχόληση-ανεργία-αμοιβή εργασίας. Έτος 1998*. Ειδική ενημερωτική έκδοσπ. Αθήνα: 1999.
- **ΕΘΝΙΚΗ Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος.** *Η Ελλάς με αριθμούς 1999*. Αθήνα: 1999
- **ΕΛΛΗΝΙΚΗ Εταιρεία Διοίκησης Επιχειρήσεων,** (1997). *Τρόποι σύνταξης βιογραφικού*. Αθήνα.
- **Ευρωπαϊκές Κοινοότητες,** (1991). *Εκπαίδευση και Κατάρτιση*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- **Ευρωπαϊκές Κοινοότητες,** (1995). *Δημιουργώντας θέσεις απασχόλησης*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- **Ευρωπαϊκή Επιτροπή,** (1996). *Ζωή και εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών: πρώτα ο άνθρωπος*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- **Ευρωπαϊκή Επιτροπή,** (1977). *Η Ευρώπη των δεκαπέντε: αριθμοί-κλειδιά*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- **Ευρωπαϊκή Επιτροπή,** *«Η Ενιαία Αγορά»*, Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- **Ευρωπαϊκή Επιτροπή,** *«Πώς λειτουργεί η ΕΕ;»*, Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- **Καλαντζή-Αζίζι, Α.** (1992γ), *Αυτογνωσία Αυτοανάλυση και Αυτοέλεγχος*. Αθήνα. Ελληνικά Γράμματα.
- **Καλογήρου, Κ.** (1979). *Επαγγελματική Διαπαιδαγώγηση: Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Καλογερόπουλος.
- **Κάντας, Α., και Χαντζή, Α.** (1991). *Ψυχολογία της εργασίας Θεωρίες Επαγγελματικής ανάπτυξης Στοιχεία Συμβουλευτικής*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- **Κασσωτάκης, Μ.** (1981). *Η πληροφόρηση για τις σπουδές και τα επαγγέλματα*. Αθήνα.
- **Κεδράκα, Κ.** (1998). *“Το τέλος μιας εποχής και η αρχή μιας νέας: περιγραφή της τρέχουσας κοινωνικο-οικονομικής κατάστασης, στο κατώφλι του 21ου αιώνα”*. Τα Εκπαιδευτικά, 46, 81-93.
- **Μαρούδα-Χατζούλη, Α.** (1996). *«Η λήψη αποφάσεων» στην εκλογή επαγγέλματος*. Λέσχη των Εκπαιδευτικών, 14, 21-25.
- ΝΕΟΙ - ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥΣ ΑΝΗΚΕΙ. Αθήνα: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- **Οικονομικός Ταχυδρόμος.** *“Τα ΜΜΕ σήμερα τείνουν να γίνουν η πρώτη εξουσία!”*, 19/9/1996, 2211, 31-33.
- **Πάντα, Δ.** (1985). *Ασκήσεις στον Προσανατολισμό*. Θεσσαλονίκη.
- **Παρασκευόπουλος, Ι.** (1982). *Ψυχολογία ατομικών διαφορών*. Αθήνα.
- **Παύλου, Γ., Κεδράκα, Κ., Κάντας, Α, & Καρακατσάνη, Ε.** (1997). *«Η σύμπτωση επαγγελματικών ενδιαφερόντων και ιδανικού επαγγελματικού τύπου στους Έλληνες εκπαιδευτικούς»*. Νέο Παιδεία, 82, 129-140, Αθήνα.
- Πώς θα συντάξετε ένα Βιογραφικό. Σπουδές & Σταδιοδρομία, 2, Απρίλιος 1999. Θεσσαλονίκη: Γραφείο Διασύνδεσης ΑΠΘ.
- **Ρίφκιν, Τζ.,** (1996). *Το Τέλος της Εργασίας*. Αθήνα: Λιβάνης-Νέα Σύνορα.
- **Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ.** (1993) *«Ανάπτυξη της δεξιότητας λήψης απόφασης στα πλαίσια του σχολικού και επαγγελματικού προσανατολισμού»*. Νέα Παιδεία, 66, 23-33.
- **Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος** (1997). *Η Ελλάς με αριθμούς*. Αθήνα.
- **Ελληνικό Λεξικό.** 1993. Αθήνα: Τεγόπουλος-Φιτράκης.
- **Τζέπογλου, Σ.** (1996). *«Η σύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή και ο ρόλος του επαγγελματικού προσανατολισμού»*. Λέσχη των Εκπαιδευτικών, 14, 18-20.
- **ΥΠΕΠΘ** (1997). *Τεχνολογία και Παραγωγή. Α΄ Τάξη Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου*. Αθήνα.

**ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΣΕΠ Α΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ 2007 - 2010**

Κάντας, Α.Ζ. Χαντζή, Αλ. (1991), Ψυχολογία της εργασίας. Θεωρίες επαγγελματικής ανάπτυξης. Στοιχεία Συμβουλευτικής, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κοσμίδου-Hardy, Χ. (1994/2004), Μεθοδολογία της Συμβουλευτικής Συνέντευξης. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις και άλλο υλικό από τη διδασκαλία στο Π.Μ.Σ. Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός του Τμήματος Φ.Π.Ψ. του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Κοσμίδου-Hardy, Χ. (1994/2005), Επένδυση στον Άνθρωπο: Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός για την εκπαίδευση και την Εργασία. Αθήνα: ΑΛΦΑ Εκδοτική, 2η έκδοση.

Κοσμίδου-Hardy, Χ. (2006), υπεύθυνη του έργου «Επένδυση στον Άνθρωπο. Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Εφαρμογή Σύγχρονων Εργαλείων ΣΕΠ και Υπηρεσιών Συμβουλευτικής» ΕΠΕΑΕΚ II, ΥΠΕΠΘ.

Κοσμίδου-Hardy, Χ. (2008), Βιωματική Εκπαίδευση για τη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο.

ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

- **Εθνική Στατιστική Υπηρεσία:**
<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>
<http://www.statistics.gr> (Γ.Γ. Ε.Σ.Υ.Ε, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Β΄ Τρίμηνο 2009)
- **Διεθνή κολέγια και Πανεπιστήμια**
<http://www.4icu.org/Europe>
<http://www.4icu.org/>
- **ΕΡΤonline - Ειδήσεις**
<http://news.ert.gr/el/oikonomia/eidiseis/28548-se-ypsila-epipeda-i-anergia>
- **Ευρωδιαβατήριο, Europass:**
<http://europass.cedefop.europa.eu>
<http://europass.cedefop.eu.int>
<http://europass.oEEK.gr>
- **Η Ευρώπη σου:**
http://ec.europa.eu/youreurope/index_el.html
- **Ευρυδίκη:**
http://www.yrepth.gr/el_ec_page984.htm
- **Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς:**
<http://www.neagenia.gr>
- **Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών:**
www.iky.gr
<http://www.iky.gr/IKY/portal/gr/>
- **Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Απασχόληση, Κοινωνικές Υποθέσεις και Ίσες Ευκαιρίες**
http://ec.europa.eu/employment_social/fdad/cms/stopdiscrimination/?langid=el
www.stop.discrimination.info
- **Συνήγορος του Πολίτη**
www.synigoros.gr

- **Συνήγορος του Παιδιού**
www.0-18.gr
- **ΤΑ ΝΕΑ On-line (ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Καρολίνα Παπακώστα krapakosta@dolnet.gr)**
www.tanea.gr/default.asp?pid=2&artid=4512478&ct=1
- **Ευρωπαϊκή Χάρτα Νεότητας για την Ένταξη και την Ετερότητα στην Εκπαίδευση**
http://www.britishcouncil.org/eyc_greece.pdf

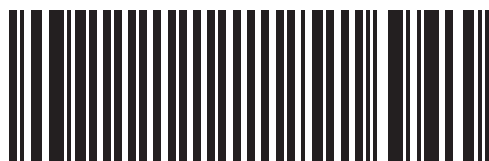

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

Κωδικός Βιβλίου: 0-22-0029
ISBN 978-960-06-0001-8

(01) 000000 0 22 0029 3